Eiropas Parlaments
2024–2029

PIEŅEMTIE TEKSTI

P10_TA(2025)0077

ES 2023. finanšu gada vispārējā budžeta izpildes apstiprināšana – Komisija, izpildaģentūras un Eiropas Attīstības fondi

1. Eiropas Parlamenta 2025. gada 7. maija lēmums par Eiropas Savienības 2023. finanšu gada vispārējā budžeta izpildes apstiprināšanu, III iedaļa – Komisija un izpildaģentūras un devītais, desmitais un vienpadsmitais Eiropas Attīstības fonds (2024/2019(DEC))

Eiropas Parlaments,

– ņemot vērā Eiropas Savienības 2023. finanšu gada vispārējo budžetu [1],

– ņemot vērā Eiropas Savienības konsolidētos pārskatus par 2023. finanšu gadu (COM(2024)0272 – C10–0067/2024) [2],

– ņemot vērā Komisijas ziņojumu par turpmāko rīcību attiecībā uz budžeta izpildes apstiprināšanu 2022. finanšu gadā (COM(2024)0267) un detalizētās atbildes uz konkrētiem Eiropas Parlamenta pieprasījumiem,

– ņemot vērā Komisijas gada ziņojumu par ES budžeta pārvaldību un sniegumu 2023. finanšu gadā (COM(2024)0401),

– ņemot vērā Komisijas gada ziņojumu budžeta izpildes apstiprinātājiestādei par 2023. gadā veiktajām iekšējām revīzijām (COM(2024)0249) un Komisijas dienestu darba dokumentu, kas tam pievienots (SWD(2024)0145),

– ņemot vērā Revīzijas palātas pārskatu par budžeta izpildi

---

1 OV L 58, 23.2.2023., 1. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/budget/2023/1/oj.

2 OV C, C/2024/5462, 10.10.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/5462/oj.

2023. finanšu gadā un iestāžu atbildes [3], kā arī tās īpašos ziņojumus,

– ņemot vērā deklarāciju [4] par pārskatu ticamību, kā arī par pakārtoto darījumu likumību un pareizību, kuru Revīzijas palāta sniegusi par 2023. finanšu gadu saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 287. pantu,

– ņemot vērā Padomes 2025. gada 17. februāra ieteikumu par apstiprinājumu, ko sniedz Komisijai par 2023. finanšu gada budžeta izpildi (05754/2025 – C10–0013/2025),

– ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienības darbību 317.–319. pantu,

– ņemot vērā Eiropas Atomenerģijas kopienas dibināšanas līguma 106.a pantu,

– ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2018. gada 18. jūlija Regulu (ES, Euratom) 2018/1046 par finanšu noteikumiem, ko piemēro Savienības vispārējam budžetam, ar kuru groza Regulas (ES) Nr. 1296/2013, (ES) Nr. 1301/2013, (ES) Nr. 1303/2013, (ES) Nr. 1304/2013, (ES) Nr. 1309/2013, (ES) Nr. 1316/2013, (ES) Nr. 223/2014, (ES) Nr. 283/2014 un Lēmumu Nr. 541/2014/ES un atceļ Regulu (ES, Euratom) Nr. 966/2012 [5], un jo īpaši tās 69., 260.–262. pantu,

– ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2024. gada 23. septembra Regulu (ES, Euratom) 2024/2509 par finanšu noteikumiem, ko piemēro Savienības vispārējam budžetam [6], un jo īpaši tās 69., 266.–268. pantu,

– ņemot vērā Reglamenta 101. pantu un V pielikumu,

– ņemot vērā Ārlietu komitejas, Attīstības komitejas, Nodarbinātības un sociālo lietu komitejas, Vides, klimata un pārtikas nekaitīguma komitejas, Transporta un tūrisma komitejas, Reģionālās attīstības komitejas, Kultūras un izglītības komitejas, Pilsoņu brīvību, tieslietu un iekšlietu komitejas un Sieviešu tiesību un dzimumu līdztiesības komitejas atzinumus,

– ņemot vērā Lauksaimniecības un lauku attīstības komitejas vēstuli,

---

3 OV C, C/2024/5882, 9.10.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/5882/oj.

4 OV C, C/2024/6041, 10.10.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/6041/oj.

5 OV L 193, 30.7.2018., 1. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1046/oj.

6 OV L, 2024/2509, 26.9.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj.

– ņemot vērā Budžeta kontroles komitejas ziņojumu (A10–0074/2025),

1. sniedz Komisijai apstiprinājumu par Eiropas Savienības 2023. finanšu gada vispārējā budžeta izpildi;

2. izklāsta savus konstatējumus rezolūcijā, kas ir neatņemama daļa no lēmumiem par Eiropas Savienības 2023. finanšu gada vispārējā budžeta izpildes apstiprināšanu, III iedaļa – Komisija un izpildaģentūras un devītais, desmitais un vienpadsmitais Eiropas Attīstības fonds;

3. uzdod priekšsēdētājai šo lēmumu un rezolūciju, kas ir tā neatņemama daļa, nosūtīt Padomei, Komisijai un Revīzijas palātai, kā arī dalībvalstu parlamentiem un valsts un reģionālajām revīzijas iestādēm un nodrošināt to publicēšanu *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* (L sērijā).

2. Eiropas Parlamenta 2025. gada 7. maija lēmums par Eiropas Klimata, infrastruktūras un vides izpildaģentūras 2023. finanšu gada budžeta izpildes apstiprināšanu (2024/2019(DEC))

Eiropas Parlaments,

– ņemot vērā Eiropas Savienības 2023. finanšu gada vispārējo budžetu[1],

– ņemot vērā Eiropas Savienības konsolidētos pārskatus par 2023. finanšu gadu (COM(2024)0272 – C10–0067/2024)[2],

– ņemot vērā Eiropas Klimata, infrastruktūras un vides izpildaģentūras 2023. finanšu gada galīgos pārskatus[3],

– ņemot vērā Komisijas ziņojumu par turpmāko rīcību attiecībā uz budžeta izpildes apstiprināšanu 2022. finanšu gadā (COM(2024)0267) un detalizētās atbildes uz konkrētiem Eiropas Parlamenta pieprasījumiem,

– ņemot vērā Komisijas gada ziņojumu budžeta izpildes apstiprinātājiestādei par 2023. gadā veiktajām iekšējām revīzijām (COM(2024)0249) un Komisijas dienestu darba dokumentu, kas tam pievienots (SWD(2024)0145),

– ņemot vērā Revīzijas palātas gada ziņojumu par ES aģentūrām attiecībā uz 2023. finanšu gadu ar aģentūru atbildēm[4],

– ņemot vērā deklarāciju[5] par pārskatu ticamību, kā arī par pakārtoto darījumu likumību un pareizību, kuru Revīzijas palāta sniegusi par 2023. finanšu gadu saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 287. pantu,

– ņemot vērā Padomes 2025. gada 17. februāra ieteikumu par apstiprinājumu, ko sniedz izpildaģentūrām par 2023. finanšu gada budžeta izpildi (05756/2025 – C10–0026/2025),

– ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienības darbību 317.–319. pantu,

---

1 OV L 58, 23.2.2023., 1. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/budget/2023/1/oj.
2 OV C, C/2024/5462, 10.10.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/5462/oj.
3 OV C, C/2024/6509, 8.11.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/6509/oj.
4 OV C, C/2024/5882, 9.10.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/5882/oj.
5 OV C, C/2024/6041, 10.10.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/6041/oj.

– ņemot vērā Eiropas Atomenerģijas kopienas dibināšanas līguma 106.a pantu,

– ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2018. gada 18. jūlija Regulu (ES, Euratom) 2018/1046 par finanšu noteikumiem, ko piemēro Savienības vispārējam budžetam, ar kuru groza Regulas (ES) Nr. 1296/2013, (ES) Nr. 1301/2013, (ES) Nr. 1303/2013, (ES) Nr. 1304/2013, (ES) Nr. 1309/2013, (ES) Nr. 1316/2013, (ES) Nr. 223/2014, (ES) Nr. 283/2014 un Lēmumu Nr. 541/2014/ES un atceļ Regulu (ES, Euratom) Nr. 966/2012[6], un jo īpaši tās 69., 260.–262. pantu,

– ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2024. gada 23. septembra Regulu (ES, Euratom) 2024/2509 par finanšu noteikumiem, ko piemēro Savienības vispārējam budžetam[7], un jo īpaši tās 69., 266.–268. pantu,

– ņemot vērā Padomes 2002. gada 19. decembra Regulu (EK) Nr. 58/2003, ar ko nosaka statūtus izpildaģentūrām, kurām uztic konkrētus Kopienas programmu pārvaldības uzdevumus[8], un jo īpaši tās 14. panta 3. punktu,

– ņemot vērā Komisijas 2004. gada 21. septembra Regulu (EK) Nr. 1653/2004 par finanšu tipa regulu izpildu aģentūrām, piemērojot Padomes Regulu (EK) Nr. 58/2003 par atsevišķu uzdevumu izpildu aģentūru statūtiem attiecībā uz Kopienas programmu pārvaldi[9], un jo īpaši tās 66. panta pirmo un otro daļu,

– ņemot vērā Komisijas 2021. gada 12. februāra Īstenošanas lēmumu (ES) 2021/173, ar ko izveido Eiropas Klimata, infrastruktūras un vides izpildaģentūru, Eiropas Veselības un digitālo izpildaģentūru, Eiropas Pētniecības izpildaģentūru, Eiropas Inovācijas padomes un MVU izpildaģentūru, Eiropas Pētniecības padomes izpildaģentūru un Eiropas Izglītības un kultūras izpildaģentūru un atceļ Īstenošanas lēmumus 2013/801/ES, 2013/771/ES, 2013/778/ES, 2013/779/ES, 2013/776/ES un 2013/770/ES[10],

– ņemot vērā Reglamenta 101. pantu un V pielikumu,

– ņemot vērā Ārlietu komitejas, Attīstības komitejas, Nodarbinātības

---

6 OV L 193, 30.7.2018., 1. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1046/oj.

7 OV L, 2024/2509, 26.9.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj.

8 OV L 11, 16.1.2003., 1. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2003/58/oj.

9 OV L 297, 22.9.2004., 6. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2004/1653/oj.

10 OV L 50, 15.2.2021., 9. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2021/173/oj.

un sociālo lietu komitejas, Vides, klimata un pārtikas nekaitīguma komitejas, Transporta un tūrisma komitejas, Reģionālās attīstības komitejas, Kultūras un izglītības komitejas, Pilsoņu brīvību, tieslietu un iekšlietu komitejas un Sieviešu tiesību un dzimumu līdztiesības komitejas atzinumus,

– ņemot vērā Lauksaimniecības un lauku attīstības komitejas vēstuli,

– ņemot vērā Budžeta kontroles komitejas ziņojumu (A10–0074/2025),

1. sniedz Eiropas Klimata, infrastruktūras un vides izpildaģentūras direktorei apstiprinājumu par Izpildaģentūras 2023. finanšu gada budžeta izpildi;

2. izklāsta savus konstatējumus rezolūcijā, kas ir neatņemama daļa no lēmumiem par Eiropas Savienības 2023. finanšu gada vispārējā budžeta izpildes apstiprināšanu, III iedaļa – Komisija un izpildaģentūras un devītais, desmitais un vienpadsmitais Eiropas Attīstības fonds;

3. uzdod priekšsēdētājai šo lēmumu, lēmumu par Eiropas Savienības 2023. finanšu gada vispārējā budžeta izpildes apstiprināšanu, III iedaļa – Komisija, kā arī rezolūciju, kas ir neatņemama šo lēmumu daļa, nosūtīt Eiropas Klimata, infrastruktūras un vides izpildaģentūras direktorei, Padomei, Komisijai un Revīzijas palātai un nodrošināt to publicēšanu *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* (L sērijā).

3. Eiropas Parlamenta 2025. gada 7. maija lēmums par Eiropas Izglītības un kultūras izpildaģentūras 2023. finanšu gada budžeta izpildes apstiprināšanu (2024/2019(DEC))

Eiropas Parlaments,

– ņemot vērā Eiropas Savienības 2023. finanšu gada vispārējo budžetu[1],

– ņemot vērā Eiropas Savienības konsolidētos pārskatus par 2023. finanšu gadu (COM(2024)0272 – C10–0067/2024)[2],

– ņemot vērā Eiropas Izglītības un kultūras izpildaģentūras 2023. finanšu gada galīgos pārskatus[3],

– ņemot vērā Komisijas ziņojumu par turpmāko rīcību attiecībā uz budžeta izpildes apstiprināšanu 2022. finanšu gadā (COM(2024)0267) un detalizētās atbildes uz konkrētiem Eiropas Parlamenta pieprasījumiem,

– ņemot vērā Komisijas gada ziņojumu budžeta izpildes apstiprinātājiestādei par 2023. gadā veiktajām iekšējām revīzijām (COM(2024)0249) un Komisijas dienestu darba dokumentu, kas tam pievienots (SWD(2024)0145),

– ņemot vērā Revīzijas palātas gada ziņojumu par ES aģentūrām attiecībā uz 2023. finanšu gadu ar aģentūru atbildēm[4],

– ņemot vērā deklarāciju[5] par pārskatu ticamību, kā arī par pakārtoto darījumu likumību un pareizību, kuru Revīzijas palāta sniegusi par 2023. finanšu gadu saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 287. pantu,

– ņemot vērā Padomes 2025. gada 17. februāra ieteikumu par apstiprinājumu, ko sniedz izpildaģentūrām par 2023. finanšu gada budžeta izpildi (05756/2025 – C10–0026/2025),

– ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienības darbību 317.–319. pantu,

---

1 OV L 58, 23.2.2023., 1. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/budget/2023/1/oj.
2 OV C, C/2024/5462, 10.10.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/5462/oj.
3 OV C, C/2024/6511, 8.11.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/6511/oj.
4 OV C, C/2024/5882, 9.10.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/5882/oj.
5 OV C, C/2024/6041, 10.10.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/6041/oj.

– ņemot vērā Eiropas Atomenerģijas kopienas dibināšanas līguma 106.a pantu,

– ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2018. gada 18. jūlija Regulu (ES, Euratom) 2018/1046 par finanšu noteikumiem, ko piemēro Savienības vispārējam budžetam, ar kuru groza Regulas (ES) Nr. 1296/2013, (ES) Nr. 1301/2013, (ES) Nr. 1303/2013, (ES) Nr. 1304/2013, (ES) Nr. 1309/2013, (ES) Nr. 1316/2013, (ES) Nr. 223/2014, (ES) Nr. 283/2014 un Lēmumu Nr. 541/2014/ES un atceļ Regulu (ES, Euratom) Nr. 966/2012[6], un jo īpaši tās 69., 260.–262. pantu,

– ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2024. gada 23. septembra Regulu (ES, Euratom) 2024/2509 par finanšu noteikumiem, ko piemēro Savienības vispārējam budžetam[7], un jo īpaši tās 69., 266.–268. pantu,

– ņemot vērā Padomes 2002. gada 19. decembra Regulu (EK) Nr. 58/2003, ar ko nosaka statūtus izpildaģentūrām, kurām uztic konkrētus Kopienas programmu pārvaldības uzdevumus[8], un jo īpaši tās 14. panta 3. punktu,

– ņemot vērā Komisijas 2004. gada 21. septembra Regulu (EK) Nr. 1653/2004 par finanšu tipa regulu izpildu aģentūrām, piemērojot Padomes Regulu (EK) Nr. 58/2003 par atsevišķu uzdevumu izpildu aģentūru statūtiem attiecībā uz Kopienas programmu pārvaldi[9], un jo īpaši tās 66. panta pirmo un otro daļu,

– ņemot vērā Komisijas 2021. gada 12. februāra Īstenošanas lēmumu (ES) 2021/173, ar ko izveido Eiropas Klimata, infrastruktūras un vides izpildaģentūru, Eiropas Veselības un digitālo izpildaģentūru, Eiropas Pētniecības izpildaģentūru, Eiropas Inovācijas padomes un MVU izpildaģentūru, Eiropas Pētniecības padomes izpildaģentūru un Eiropas Izglītības un kultūras izpildaģentūru un atceļ Īstenošanas lēmumus 2013/801/ES, 2013/771/ES, 2013/778/ES, 2013/779/ES, 2013/776/ES un 2013/770/ES[10],

– ņemot vērā Reglamenta 101. pantu un V pielikumu,

– ņemot vērā Ārlietu komitejas, Attīstības komitejas, Nodarbinātības

---

6 OV L 193, 30.7.2018., 1. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1046/oj.

7 OV L, 2024/2509, 26.9.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj.

8 OV L 11, 16.1.2003., 1. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2003/58/oj.

9 OV L 297, 22.9.2004., 6. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2004/1653/oj.

10 OV L 50, 15.2.2021., 9. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2021/173/oj.

un sociālo lietu komitejas, Vides, klimata un pārtikas nekaitīguma komitejas, Transporta un tūrisma komitejas, Reģionālās attīstības komitejas, Kultūras un izglītības komitejas, Pilsoņu brīvību, tieslietu un iekšlietu komitejas un Sieviešu tiesību un dzimumu līdztiesības komitejas atzinumus,

– ņemot vērā Lauksaimniecības un lauku attīstības komitejas vēstuli,

– ņemot vērā Budžeta kontroles komitejas ziņojumu (A10–0074/2025),

1. sniedz Eiropas Izglītības un kultūras izpildaģentūras direktorei apstiprinājumu par Izpildaģentūras 2023. finanšu gada budžeta izpildi;

2. izklāsta savus konstatējumus rezolūcijā, kas ir neatņemama daļa no lēmumiem par Eiropas Savienības 2023. finanšu gada vispārējā budžeta izpildes apstiprināšanu, III iedaļa – Komisija un izpildaģentūras un devītais, desmitais un vienpadsmitais Eiropas Attīstības fonds;

3. uzdod priekšsēdētājai šo lēmumu, lēmumu par Eiropas Savienības 2023. finanšu gada vispārējā budžeta izpildes apstiprināšanu, III iedaļa – Komisija, kā arī rezolūciju, kas ir neatņemama šo lēmumu daļa, nosūtīt Eiropas Izglītības un kultūras izpildaģentūras direktorei, Padomei, Komisijai un Revīzijas palātai un nodrošināt to publicēšanu *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* (L sērijā).

4. Eiropas Parlamenta 2025. gada 7. maija lēmums par Eiropas Inovācijas padomes un MVU izpildaģentūras 2023. finanšu gada budžeta izpildes apstiprināšanu (2024/2019(DEC))

Eiropas Parlaments,

– ņemot vērā Eiropas Savienības 2023. finanšu gada vispārējo budžetu[1],

– ņemot vērā Eiropas Savienības konsolidētos pārskatus par 2023. finanšu gadu (COM(2024)0272 – C10–0067/2024)[2],

– ņemot vērā Eiropas Inovācijas padomes un MVU izpildaģentūras 2023. finanšu gada galīgos pārskatus[3],

– ņemot vērā Komisijas ziņojumu par turpmāko rīcību attiecībā uz budžeta izpildes apstiprināšanu 2022. finanšu gadā (COM(2024)0267) un detalizētās atbildes uz konkrētiem Eiropas Parlamenta pieprasījumiem,

– ņemot vērā Komisijas gada ziņojumu budžeta izpildes apstiprinātājiestādei par 2023. gadā veiktajām iekšējām revīzijām (COM(2024)0249) un Komisijas dienestu darba dokumentu, kas tam pievienots (SWD(2024)0145),

– ņemot vērā Revīzijas palātas gada ziņojumu par ES aģentūrām attiecībā uz 2023. finanšu gadu ar aģentūru atbildēm[4],

– ņemot vērā deklarāciju[5] par pārskatu ticamību, kā arī par pakārtoto darījumu likumību un pareizību, kuru Revīzijas palāta sniegusi par 2023. finanšu gadu saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 287. pantu,

– ņemot vērā Padomes 2025. gada 17. februāra ieteikumu par apstiprinājumu, ko sniedz izpildaģentūrām par 2023. finanšu gada budžeta izpildi (05756/2025 – C10–0026/2025),

– ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienības darbību 317.–319. pantu,

---

1 OV L 58, 23.2.2023., 1. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/budget/2023/1/oj.
2 OV C, C/2024/5462, 10.10.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/5462/oj.
3 OV C, C/2024/6522, 8.11.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/6522/oj.
4 OV C, C/2024/5882, 9.10.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/5882/oj.
5 OV C, C/2024/6041, 10.10.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/6041/oj.

– ņemot vērā Eiropas Atomenerģijas kopienas dibināšanas līguma 106.a pantu,

– ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2018. gada 18. jūlija Regulu (ES, Euratom) 2018/1046 par finanšu noteikumiem, ko piemēro Savienības vispārējam budžetam, ar kuru groza Regulas (ES) Nr. 1296/2013, (ES) Nr. 1301/2013, (ES) Nr. 1303/2013, (ES) Nr. 1304/2013, (ES) Nr. 1309/2013, (ES) Nr. 1316/2013, (ES) Nr. 223/2014, (ES) Nr. 283/2014 un Lēmumu Nr. 541/2014/ES un atceļ Regulu (ES, Euratom) Nr. 966/2012[6], un jo īpaši tās 69., 260.–262. pantu,

– ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2024. gada 23. septembra Regulu (ES, Euratom) 2024/2509 par finanšu noteikumiem, ko piemēro Savienības vispārējam budžetam[7], un jo īpaši tās 69., 266.–268. pantu,

– ņemot vērā Padomes 2002. gada 19. decembra Regulu (EK) Nr. 58/2003, ar ko nosaka statūtus izpildaģentūrām, kurām uztic konkrētus Kopienas programmu pārvaldības uzdevumus[8], un jo īpaši tās 14. panta 3. punktu,

– ņemot vērā Komisijas 2004. gada 21. septembra Regulu (EK) Nr. 1653/2004 par finanšu tipa regulu izpildu aģentūrām, piemērojot Padomes Regulu (EK) Nr. 58/2003 par atsevišķu uzdevumu izpildu aģentūru statūtiem attiecībā uz Kopienas programmu pārvaldi[9], un jo īpaši tās 66. panta pirmo un otro daļu,

– ņemot vērā Komisijas 2021. gada 12. februāra Īstenošanas lēmumu (ES) 2021/173, ar ko izveido Eiropas Klimata, infrastruktūras un vides izpildaģentūru, Eiropas Veselības un digitālo izpildaģentūru, Eiropas Pētniecības izpildaģentūru, Eiropas Inovācijas padomes un MVU izpildaģentūru, Eiropas Pētniecības padomes izpildaģentūru un Eiropas Izglītības un kultūras izpildaģentūru un atceļ Īstenošanas lēmumus 2013/801/ES, 2013/771/ES, 2013/778/ES, 2013/779/ES, 2013/776/ES un 2013/770/ES[10],

– ņemot vērā Reglamenta 101. pantu un V pielikumu,

– ņemot vērā Ārlietu komitejas, Attīstības komitejas, Nodarbinātības

---

6 OV L 193, 30.7.2018., 1. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1046/oj.

7 OV L, 2024/2509, 26.9.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj.

8 OV L 11, 16.1.2003., 1. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2003/58/oj.

9 OV L 297, 22.9.2004., 6. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2004/1653/oj.

10 OV L 50, 15.2.2021., 9. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2021/173/oj.

un sociālo lietu komitejas, Vides, klimata un pārtikas nekaitīguma komitejas, Transporta un tūrisma komitejas, Reģionālās attīstības komitejas, Kultūras un izglītības komitejas, Pilsoņu brīvību, tieslietu un iekšlietu komitejas un Sieviešu tiesību un dzimumu līdztiesības komitejas atzinumus,

– ņemot vērā Lauksaimniecības un lauku attīstības komitejas vēstuli,

– ņemot vērā Budžeta kontroles komitejas ziņojumu (A10–0074/2025),

1. sniedz Eiropas Inovācijas padomes un MVU izpildaģentūras direktora vietas izpildītājam apstiprinājumu par Izpildaģentūras 2023. finanšu gada budžeta izpildi;

2. izklāsta savus konstatējumus rezolūcijā, kas ir neatņemama daļa no lēmumiem par Eiropas Savienības 2023. finanšu gada vispārējā budžeta izpildes apstiprināšanu, III iedaļa – Komisija un izpildaģentūras un devītais, desmitais un vienpadsmitais Eiropas Attīstības fonds;

3. uzdod priekšsēdētājai šo lēmumu, lēmumu par Eiropas Savienības 2023. finanšu gada vispārējā budžeta izpildes apstiprināšanu, III iedaļa – Komisija, kā arī rezolūciju, kas ir neatņemama šo lēmumu daļa, nosūtīt Eiropas Inovācijas padomes un MVU izpildaģentūras direktora vietas izpildītājam, Padomei, Komisijai un Revīzijas palātai un nodrošināt to publicēšanu *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* (L sērijā).

5. Eiropas Parlamenta 2025. gada 7. maija lēmums par Eiropas Pētniecības padomes izpildaģentūras 2023. finanšu gada budžeta izpildes apstiprināšanu (2024/2019(DEC))

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā Eiropas Savienības 2023. finanšu gada vispārējo budžetu [1],
- ņemot vērā Eiropas Savienības konsolidētos pārskatus par 2023. finanšu gadu (COM(2024)0272 – C10–0067/2024) [2],
- ņemot vērā Eiropas Pētniecības padomes izpildaģentūras 2023. finanšu gada galīgos pārskatus [3],
- ņemot vērā Komisijas ziņojumu par turpmāko rīcību attiecībā uz budžeta izpildes apstiprināšanu 2022. finanšu gadā (COM(2024)0267) un detalizētās atbildes uz konkrētiem Eiropas Parlamenta pieprasījumiem,
- ņemot vērā Komisijas gada ziņojumu budžeta izpildes apstiprinātājiestādei par 2023. gadā veiktajām iekšējām revīzijām (COM(2024)0249) un Komisijas dienestu darba dokumentu, kas tam pievienots (SWD(2024)0145),
- ņemot vērā Revīzijas palātas gada ziņojumu par ES aģentūrām attiecībā uz 2023. finanšu gadu ar aģentūru atbildēm [4],
- ņemot vērā deklarāciju [5] par pārskatu ticamību, kā arī par pakārtoto darījumu likumību un pareizību, kuru Revīzijas palāta sniegusi par 2023. finanšu gadu saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 287. pantu,
- ņemot vērā Padomes 2025. gada 17. februāra ieteikumu par apstiprinājumu, ko sniedz izpildaģentūrām par 2023. finanšu gada budžeta izpildi (05756/2025 – C10–0026/2025),
- ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienības darbību 317.–319. pantu,

---

1 OV L 58, 23.2.2023., 1. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/budget/2023/1/oj.
2 OV C, C/2024/5462, 10.10.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/5462/oj.
3 OV C, C/2024/6530, 8.11.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/6530/oj.
4 OV C, C/2024/5882, 9.10.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/5882/oj.
5 OV C, C/2024/6041, 10.10.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/6041/oj.

- ņemot vērā Eiropas Atomenerģijas kopienas dibināšanas līguma 106.a pantu,

- ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2018. gada 18. jūlija Regulu (ES, Euratom) 2018/1046 par finanšu noteikumiem, ko piemēro Savienības vispārējam budžetam, ar kuru groza Regulas (ES) Nr. 1296/2013, (ES) Nr. 1301/2013, (ES) Nr. 1303/2013, (ES) Nr. 1304/2013, (ES) Nr. 1309/2013, (ES) Nr. 1316/2013, (ES) Nr. 223/2014, (ES) Nr. 283/2014 un Lēmumu Nr. 541/2014/ES un atceļ Regulu (ES, Euratom) Nr. 966/2012 [6], un jo īpaši tās 69., 260.–262. pantu,

- ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2024 gada 23. septembra Regulu (ES, Euratom) 2024/2509 par finanšu noteikumiem, ko piemēro Savienības vispārējam budžetam [7], un jo īpaši tās 69., 266.–268. pantu,

- ņemot vērā Padomes 2002. gada 19. decembra Regulu (EK) Nr. 58/2003, ar ko nosaka statūtus izpildaģentūrām, kurām uztic konkrētus Kopienas programmu pārvaldības uzdevumus [8], un jo īpaši tās 14. panta 3. punktu,

- ņemot vērā Komisijas 2004. gada 21. septembra Regulu (EK) Nr. 1653/2004 par finanšu tipa regulu izpildu aģentūrām, piemērojot Padomes Regulu (EK) Nr. 58/2003 par atsevišķu uzdevumu izpildu aģentūru statūtiem attiecībā uz Kopienas programmu pārvaldi [9], un jo īpaši tās 66. panta pirmo un otro daļu,

- ņemot vērā Komisijas 2021. gada 12. februāra Īstenošanas lēmumu (ES) 2021/173, ar ko izveido Eiropas Klimata, infrastruktūras un vides izpildaģentūru, Eiropas Veselības un digitālo izpildaģentūru, Eiropas Pētniecības izpildaģentūru, Eiropas Inovācijas padomes un MVU izpildaģentūru, Eiropas Pētniecības padomes izpildaģentūru un Eiropas Izglītības un kultūras izpildaģentūru un atceļ Īstenošanas lēmumus 2013/801/ES, 2013/771/ES, 2013/778/ES, 2013/779/ES, 2013/776/ES un 2013/770/ES [10],

- ņemot vērā Reglamenta 101. pantu un V pielikumu,

- ņemot vērā Ārlietu komitejas, Attīstības komitejas, Nodarbinātības

---

6 OV L 193, 30.7.2018., 1. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1046/oj.

7 OV L, 2024/2509, 26.9.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj.

8 OV L 11, 16.1.2003., 1. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2003/58/oj.

9 OV L 297, 22.9.2004., 6. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2004/1653/oj.

10 OV L 50, 15.2.2021., 9. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2021/173/oj.

un sociālo lietu komitejas, Vides, klimata un pārtikas nekaitīguma komitejas, Transporta un tūrisma komitejas, Reģionālās attīstības komitejas, Kultūras un izglītības komitejas, Pilsoņu brīvību, tieslietu un iekšlietu komitejas un Sieviešu tiesību un dzimumu līdztiesības komitejas atzinumus,

- ņemot vērā Lauksaimniecības un lauku attīstības komitejas vēstuli,

- ņemot vērā Budžeta kontroles komitejas ziņojumu (A10–0074/2025),

1. sniedz Eiropas Pētniecības padomes izpildaģentūras direktorei apstiprinājumu par Izpildaģentūras 2023. finanšu gada budžeta izpildi;

2. izklāsta savus konstatējumus rezolūcijā, kas ir neatņemama daļa no lēmumiem par Eiropas Savienības 2023. finanšu gada vispārējā budžeta izpildes apstiprināšanu, III iedaļa – Komisija un izpildaģentūras un devītais, desmitais un vienpadsmitais Eiropas Attīstības fonds;

3. uzdod priekšsēdētājai šo lēmumu, lēmumu par Eiropas Savienības 2023. finanšu gada vispārējā budžeta izpildes apstiprināšanu, III iedaļa – Komisija, kā arī rezolūciju, kas ir neatņemama šo lēmumu daļa, nosūtīt Eiropas Pētniecības padomes izpildaģentūras direktorei, Padomei, Komisijai un Revīzijas palātai un nodrošināt to publicēšanu *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* (L sērijā).

6. Eiropas Parlamenta 2025. gada 7. maija lēmums par Eiropas Veselības un digitālās izpildaģentūras 2023. finanšu gada budžeta izpildes apstiprināšanu (2024/2019(DEC))

Eiropas Parlaments,

– ņemot vērā Eiropas Savienības 2023. finanšu gada vispārējo budžetu [1],

– ņemot vērā Eiropas Savienības konsolidētos pārskatus par 2023. finanšu gadu (COM(2024)0272 – C10–0067/2024) [2],

– ņemot vērā Eiropas Veselības un digitālās izpildaģentūras 2023. finanšu gada galīgos pārskatus [3],

– ņemot vērā Komisijas ziņojumu par turpmāko rīcību attiecībā uz budžeta izpildes apstiprināšanu 2022. finanšu gadā (COM(2024)0267) un detalizētās atbildes uz konkrētiem Eiropas Parlamenta pieprasījumiem,

– ņemot vērā Komisijas gada ziņojumu budžeta izpildes apstiprinātājiestādei par 2023. gadā veiktajām iekšējām revīzijām (COM(2024)0249) un Komisijas dienestu darba dokumentu, kas tam pievienots (SWD(2024)0145),

– ņemot vērā Revīzijas palātas gada ziņojumu par ES aģentūrām attiecībā uz 2023. finanšu gadu ar aģentūru atbildēm [4],

– ņemot vērā deklarāciju [5] par pārskatu ticamību, kā arī par pakārtoto darījumu likumību un pareizību, kuru Revīzijas palāta sniegusi par 2023. finanšu gadu saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 287. pantu,

– ņemot vērā Padomes 2025. gada 17. februāra ieteikumu par apstiprinājumu, ko sniedz izpildaģentūrām par 2023. finanšu gada budžeta izpildi (05756/2025 – C10–0026/2025),

– ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienības darbību 317.–319. pantu,

---

1 OV L 58, 23.2.2023., 1. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/budget/2023/1/oj.
2 OV C, C/2024/5462, 10.10.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/5462/oj.
3 OV C, C/2024/6548, 8.11.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/6548/oj.
4 OV C, C/2024/5882, 9.10.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/5882/oj.
5 OV C, C/2024/6041, 10.10.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/6041/oj.

– ņemot vērā Eiropas Atomenerģijas kopienas dibināšanas līguma 106.a pantu,

– ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2018. gada 18. jūlija Regulu (ES, Euratom) 2018/1046 par finanšu noteikumiem, ko piemēro Savienības vispārējam budžetam, ar kuru groza Regulas (ES) Nr. 1296/2013, (ES) Nr. 1301/2013, (ES) Nr. 1303/2013, (ES) Nr. 1304/2013, (ES) Nr. 1309/2013, (ES) Nr. 1316/2013, (ES) Nr. 223/2014, (ES) Nr. 283/2014 un Lēmumu Nr. 541/2014/ES un atceļ Regulu (ES, Euratom) Nr. 966/2012 [6], un jo īpaši tās 69., 260.–262. pantu,

– ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2024. gada 23. septembra Regulu (ES, Euratom) 2024/2509 par finanšu noteikumiem, ko piemēro Savienības vispārējam budžetam [7], un jo īpaši tās 69., 266.–268. pantu,

– ņemot vērā Padomes 2002. gada 19. decembra Regulu (EK) Nr. 58/2003, ar ko nosaka statūtus izpildaģentūrām, kurām uztic konkrētus Kopienas programmu pārvaldības uzdevumus [8], un jo īpaši tās 14. panta 3. punktu,

– ņemot vērā Komisijas 2004. gada 21. septembra Regulu (EK) Nr. 1653/2004 par finanšu tipa regulu izpildu aģentūrām, piemērojot Padomes Regulu (EK) Nr. 58/2003 par atsevišķu uzdevumu izpildu aģentūru statūtiem attiecībā uz Kopienas programmu pārvaldi [9], un jo īpaši tās 66. panta pirmo un otro daļu,

– ņemot vērā Komisijas 2021. gada 12. februāra Īstenošanas lēmumu (ES) 2021/173, ar ko izveido Eiropas Klimata, infrastruktūras un vides izpildaģentūru, Eiropas Veselības un digitālo izpildaģentūru, Eiropas Pētniecības izpildaģentūru, Eiropas Inovācijas padomes un MVU izpildaģentūru, Eiropas Pētniecības padomes izpildaģentūru un Eiropas Izglītības un kultūras izpildaģentūru un atceļ Īstenošanas lēmumus 2013/801/ES, 2013/771/ES, 2013/778/ES, 2013/779/ES, 2013/776/ES un 2013/770/ES [10],

– ņemot vērā Reglamenta 101. pantu un V pielikumu,

– ņemot vērā Ārlietu komitejas, Attīstības komitejas, Nodarbinātības

---

6 OV L 193, 30.7.2018., 1. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1046/oj.

7 OV L, 2024/2509, 26.9.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj.

8 OV L 11, 16.1.2003., 1. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2003/58/oj.

9 OV L 297, 22.9.2004., 6. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2004/1653/oj.

10 OV L 50, 15.2.2021., 9. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2021/173/oj.

un sociālo lietu komitejas, Vides, klimata un pārtikas nekaitīguma komitejas, Transporta un tūrisma komitejas, Reģionālās attīstības komitejas, Kultūras un izglītības komitejas, Pilsoņu brīvību, tieslietu un iekšlietu komitejas un Sieviešu tiesību un dzimumu līdztiesības komitejas atzinumus,

– ņemot vērā Lauksaimniecības un lauku attīstības komitejas vēstuli,

– ņemot vērā Budžeta kontroles komitejas ziņojumu (A10–0074/2025),

1. sniedz Eiropas Veselības un digitālās izpildaģentūras direktorei apstiprinājumu par Izpildaģentūras 2023. finanšu gada budžeta izpildi;

2. izklāsta savus konstatējumus rezolūcijā, kas ir neatņemama daļa no lēmumiem par Eiropas Savienības 2023. finanšu gada vispārējā budžeta izpildes apstiprināšanu, III iedaļa – Komisija un izpildaģentūras un devītais, desmitais un vienpadsmitais Eiropas Attīstības fonds;

3. uzdod priekšsēdētājai šo lēmumu, lēmumu par Eiropas Savienības 2023. finanšu gada vispārējā budžeta izpildes apstiprināšanu, III iedaļa – Komisija, kā arī rezolūciju, kas ir neatņemama šo lēmumu daļa, nosūtīt Eiropas Veselības un digitālās izpildaģentūras direktorei, Padomei, Komisijai un Revīzijas palātai un nodrošināt to publicēšanu *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* (L sērijā).

7. Eiropas Parlamenta 2025. gada 7. maija lēmums par Eiropas Pētniecības izpildaģentūras 2023. finanšu gada budžeta izpildes apstiprināšanu (2024/2019(DEC))

Eiropas Parlaments,

– ņemot vērā Eiropas Savienības 2023. finanšu gada vispārējo budžetu [1],

– ņemot vērā Eiropas Savienības konsolidētos pārskatus par 2023. finanšu gadu (COM(2024)0272 – C10–0067/2024) [2],

– ņemot vērā Eiropas Pētniecības izpildaģentūras 2023. finanšu gada galīgos pārskatus [3],

– ņemot vērā Komisijas ziņojumu par turpmāko rīcību attiecībā uz budžeta izpildes apstiprināšanu 2022. finanšu gadā (COM(2024)0267) un detalizētās atbildes uz konkrētiem Eiropas Parlamenta pieprasījumiem,

– ņemot vērā Komisijas gada ziņojumu budžeta izpildes apstiprinātājiestādei par 2023. gadā veiktajām iekšējām revīzijām (COM(2024)0249) un Komisijas dienestu darba dokumentu, kas tam pievienots (SWD(2024)0145),

– ņemot vērā Revīzijas palātas gada ziņojumu par ES aģentūrām attiecībā uz 2023. finanšu gadu ar aģentūru atbildēm [4],

– ņemot vērā deklarāciju [5] par pārskatu ticamību, kā arī par pakārtoto darījumu likumību un pareizību, kuru Revīzijas palāta sniegusi par 2023. finanšu gadu saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 287. pantu,

– ņemot vērā Padomes 2025. gada 17. februāra ieteikumu par apstiprinājumu, ko sniedz izpildaģentūrām par 2023. finanšu gada budžeta izpildi (05756/2025 – C10–0026/2025),

– ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienības darbību 317.–319. pantu,

---

1 OV L 58, 23.2.2023., 1. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/budget/2023/1/oj.
2 OV C, C/2024/5462, 10.10.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/5462/oj.
3 OV C, C/2024/6530, 8.11.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/6530/oj.
4 OV C, C/2024/5882, 9.10.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/5882/oj.
5 OV C, C/2024/6041, 10.10.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/6041/oj.

– ņemot vērā Eiropas Atomenerģijas kopienas dibināšanas līguma 106.a pantu,

– ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2018. gada 18. jūlija Regulu (ES, Euratom) 2018/1046 par finanšu noteikumiem, ko piemēro Savienības vispārējam budžetam, ar kuru groza Regulas (ES) Nr. 1296/2013, (ES) Nr. 1301/2013, (ES) Nr. 1303/2013, (ES) Nr. 1304/2013, (ES) Nr. 1309/2013, (ES) Nr. 1316/2013, (ES) Nr. 223/2014, (ES) Nr. 283/2014 un Lēmumu Nr. 541/2014/ES un atceļ Regulu (ES, Euratom) Nr. 966/2012 [6], un jo īpaši tās 69., 260.–262. pantu,

– ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2024. gada 23. septembra Regulu (ES, Euratom) 2024/2509 par finanšu noteikumiem, ko piemēro Savienības vispārējam budžetam [7], un jo īpaši tās 69., 266.–268. pantu,

– ņemot vērā Padomes 2002. gada 19. decembra Regulu (EK) Nr. 58/2003, ar ko nosaka statūtus izpildaģentūrām, kurām uztic konkrētus Kopienas programmu pārvaldības uzdevumus [8], un jo īpaši tās 14. panta 3. punktu,

– ņemot vērā Komisijas 2004. gada 21. septembra Regulu (EK) Nr. 1653/2004 par finanšu tipa regulu izpildu aģentūrām, piemērojot Padomes Regulu (EK) Nr. 58/2003 par atsevišķu uzdevumu izpildu aģentūru statūtiem attiecībā uz Kopienas programmu pārvaldi [9], un jo īpaši tās 66. panta pirmo un otro daļu,

– ņemot vērā Komisijas 2021. gada 12. februāra Īstenošanas lēmumu (ES) 2021/173, ar ko izveido Eiropas Klimata, infrastruktūras un vides izpildaģentūru, Eiropas Veselības un digitālo izpildaģentūru, Eiropas Pētniecības izpildaģentūru, Eiropas Inovācijas padomes un MVU izpildaģentūru, Eiropas Pētniecības padomes izpildaģentūru un Eiropas Izglītības un kultūras izpildaģentūru un atceļ Īstenošanas lēmumus 2013/801/ES, 2013/771/ES, 2013/778/ES, 2013/779/ES, 2013/776/ES un 2013/770/ES [10],

– ņemot vērā Reglamenta 101. pantu un V pielikumu,

– ņemot vērā Ārlietu komitejas, Attīstības komitejas, Nodarbinātības un sociālo lietu komitejas, Vides, klimata un pārtikas nekaitīguma

---

6 OV L 193, 30.7.2018., 1. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1046/oj.

7 OV L, 2024/2509, 26.9.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj.

8 OV L 11, 16.1.2003., 1. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2003/58/oj.

9 OV L 297, 22.9.2004., 6. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2004/1653/oj.

10 OV L 50, 15.2.2021., 9. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2021/173/oj.

komitejas, Transporta un tūrisma komitejas, Reģionālās attīstības komitejas, Kultūras un izglītības komitejas, Pilsoņu brīvību, tieslietu un iekšlietu komitejas un Sieviešu tiesību un dzimumu līdztiesības komitejas atzinumus,

– ņemot vērā Lauksaimniecības un lauku attīstības komitejas vēstuli,

– ņemot vērā Budžeta kontroles komitejas ziņojumu (A10–0074/2025),

1. sniedz Eiropas Pētniecības izpildaģentūras direktoram apstiprinājumu par Izpildaģentūras 2023. finanšu gada budžeta izpildi;

2. izklāsta savus konstatējumus rezolūcijā, kas ir neatņemama daļa no lēmumiem par Eiropas Savienības 2023. finanšu gada vispārējā budžeta izpildes apstiprināšanu, III iedaļa – Komisija un izpildaģentūras un devītais, desmitais un vienpadsmitais Eiropas Attīstības fonds;

3. uzdod priekšsēdētājai šo lēmumu, lēmumu par Eiropas Savienības 2023. finanšu gada vispārējā budžeta izpildes apstiprināšanu, III iedaļa – Komisija, kā arī rezolūciju, kas ir neatņemama šo lēmumu daļa, nosūtīt Eiropas Pētniecības izpildaģentūras direktoram, Padomei, Komisijai un Revīzijas palātai un nodrošināt to publicēšanu *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* (L sērijā).

8. Eiropas Parlamenta 2025. gada 7. maija lēmums par devītā, desmitā un vienpadsmitā Eiropas Attīstības fonda 2023. finanšu gada budžeta izpildes apstiprināšanu (2024/2019(DEC))

Eiropas Parlaments,

– ņemot vērā devītā, desmitā un vienpadsmitā Eiropas Attīstības fonda finanšu pārskatus un ieņēmumu un izdevumu pārskatus par 2023. finanšu gadu (COM(2024)0273 – C10–0081/2024) [1],

– ņemot vērā finanšu informāciju par Eiropas Attīstības fondiem (COM(2024)0273),

– ņemot vērā Revīzijas palātas 2023. finanšu gada pārskatu par darbībām, ko finansē no devītā, desmitā un vienpadsmitā Eiropas Attīstības fonda, un Komisijas atbildes [2],

– ņemot vērā deklarāciju [3] par pārskatu ticamību, kā arī par pakārtoto darījumu likumību un pareizību, kuru Revīzijas palāta sniegusi par 2023. finanšu gadu saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 287. pantu,

– ņemot vērā Padomes 2025. gada 17. februāra ieteikumus attiecībā uz Komisijas atbrīvošanu no atbildības par Eiropas Attīstības fondu darbību īstenošanu 2023. finanšu gadā (05489/2025 – C10–0027/2025, 05490/2025 – C10–0028/2025, 05491/2025 – C10–0029/2025),

– ņemot vērā Komisijas ziņojumu par turpmāko rīcību attiecībā uz budžeta izpildes apstiprināšanu 2022. finanšu gadā (COM(2024)0267),

– ņemot vērā Partnerattiecību nolīgumu starp Āfrikas, Karību jūras reģiona un Klusā okeāna (ĀKK) valstu grupas locekļiem, no vienas puses, un Eiropas Kopienu un tās dalībvalstīm, no otras puses, kas noslēgts 2000. gada 23. jūnijā Kotonū (Beninā) [4] un grozīts 2010. gada 22. jūnijā Vagadugu (Burkinafaso) [5],

– ņemot vērā Padomes 2021. gada 5. oktobra Lēmumu (ES) 2021/1764

---

1 OV C, C/2024/5462, 10.10.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/5462/oj.
2 OV C, C/2024/5882, 9.10.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/5882/oj.
3 OV C, C/2024/6041, 10.10.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/6041/oj.
4 OV L 317, 15.12.2000., 3. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2003/159/oj.
5 OV L 287, 4.11.2010., 3. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2010/648/oj.

par aizjūras zemju un teritoriju asociāciju ar Eiropas Savienību, ietverot attiecības starp Eiropas Savienību, no vienas puses, un Grenlandi un Dānijas Karalisti, no otras puses (Lēmums par aizjūras asociāciju, ietverot Grenlandi) [6],

– ņemot vērā 33. pantu Iekšējā nolīgumā, ko 1995. gada 20. decembrī noslēdza dalībvalstu valdību pārstāvji, tiekoties Padomē, par Kopienas atbalsta finansējumu un pārvaldību saskaņā ar Otro finanšu protokolu, kurš pievienots Ceturtajai ĀKK un EK konvencijai [7],

– ņemot vērā 32. pantu 2000. gada 18. septembra Iekšējā nolīgumā starp dalībvalstu valdību pārstāvjiem, tiekoties Padomes sanāksmē, par Kopienas atbalsta finansēšanu un administrēšanu saskaņā ar Finanšu protokolu pie Partnerattiecību nolīguma starp Āfrikas, Karību jūras reģiona un Klusā okeāna valstīm un Eiropas Kopienu un tās dalībvalstīm, kas parakstīts Kotonū (Beninā) 2000. gada 23. jūnijā, un finansiālas palīdzības piešķiršanu aizjūras zemēm un teritorijām, kam piemēro EK Līguma Ceturto daļu [8],

– ņemot vērā 11. pantu Padomē sanākušo Eiropas Savienības dalībvalstu valdību pārstāvju 2013. gada 24. jūnija un 2013. gada 26. jūnija Iekšējā nolīgumā par Eiropas Savienības palīdzības finansēšanu atbilstīgi daudzgadu finanšu shēmai laikposmam no 2014. gada līdz 2020. gadam saskaņā ar ĀKK un ES Partnerattiecību nolīgumu un par finansiālas palīdzības piešķiršanu aizjūras zemēm un teritorijām, kurām piemēro Līguma par Eiropas Savienības darbību ceturto daļu [9],

– ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienības darbību 319. pantu,

– ņemot vērā 74. pantu 1998. gada 16. jūnija Finanšu regulā, kas attiecas uz sadarbību attīstības finansēšanas jomā atbilstīgi Ceturtajai ĀKK un EK konvencijai [10],

– ņemot vērā 119. pantu 2003. gada 27. marta Finanšu regulā, ko piemēro 9. Eiropas Attīstības fondam [11],

---

6 OV L 355, 7.10.2021., 6. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2021/1764/oj.
7 OV L 156, 29.5.1998., 108. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_eums/1998/363/oj.
8 OV L 317, 15.12.2000., 355. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_eums/2000/770/oj.
9 OV L 210, 6.8.2013., 1. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_eums/2013/806/oj.
10 OV L 191, 7.7.1998., 53. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_financ/1998/430/oj.
11 OV L 83, 1.4.2003., 1. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_financ/2003/401/oj.

– ņemot vērā 50. pantu Padomes 2008. gada 18. februāra Regulā (EK) Nr. 215/2008 par Finanšu regulu, ko piemēro 10. Eiropas Attīstības fondam [12],

– ņemot vērā 44. pantu Padomes 2018. gada 26. novembra Regulā (ES) 2018/1877 par finanšu regulējumu, ko piemēro 11. Eiropas Attīstības fondam, un ar ko atceļ Regulu (ES) 2015/323 [13],

– ņemot vērā Reglamenta 101. pantu, 102. panta trešo ievilkumu un V pielikumu,

– ņemot vērā Attīstības komitejas atzinumu,

– ņemot vērā Budžeta kontroles komitejas ziņojumu (A10–0074/2025),

1. sniedz Komisijai apstiprinājumu par devītā, desmitā un vienpadsmitā Eiropas Attīstības fonda 2023. finanšu gada budžeta izpildi;

2. izklāsta savus konstatējumus turpmāk tekstā iekļautajā rezolūcijā;

3. uzdod priekšsēdētājai šo lēmumu un rezolūciju, kas ir tā neatņemama daļa, nosūtīt Padomei, Komisijai, Revīzijas palātai un Eiropas Investīciju bankai un nodrošināt to publicēšanu *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* (L sērijā).

---

12 OV L 78, 19.3.2008., 1. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2008/215/oj.

13 OV L 307, 3.12.2018., 1. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1877/oj.

9. Eiropas Parlamenta 2025. gada 7. maija lēmums par Eiropas Savienības 2023. finanšu gada vispārējā budžeta pārskatu apstiprināšanu, III iedaļa – Komisija (2024/2019(DEC))

Eiropas Parlaments,

– ņemot vērā Eiropas Savienības 2023. finanšu gada vispārējo budžetu [1],

– ņemot vērā Eiropas Savienības konsolidētos pārskatus par 2023. finanšu gadu (COM(2024)0272 – C10–0067/2024) [2],

– ņemot vērā Komisijas ziņojumu par turpmāko rīcību attiecībā uz budžeta izpildes apstiprināšanu 2022. finanšu gadā (COM(2024)0267) un detalizētās atbildes uz konkrētiem Eiropas Parlamenta pieprasījumiem,

– ņemot vērā Komisijas gada ziņojumu par ES budžeta pārvaldību un sniegumu 2023. finanšu gadā (COM(2024)0401),

– ņemot vērā Komisijas gada ziņojumu budžeta izpildes apstiprinātājiestādei par 2023. gadā veiktajām iekšējām revīzijām (COM(2024)0249) un Komisijas dienestu darba dokumentu, kas tam pievienots (SWD(2024)0145),

– ņemot vērā Revīzijas palātas pārskatu par budžeta izpildi 2023. finanšu gadā un iestāžu atbildes [3], kā arī tās īpašos ziņojumus,

– ņemot vērā deklarāciju [4] par pārskatu ticamību, kā arī par pakārtoto darījumu likumību un pareizību, kuru Revīzijas palāta sniegusi par 2023. finanšu gadu saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 287. pantu,

– ņemot vērā Padomes 2025. gada 17. februāra ieteikumu par apstiprinājumu, ko sniedz Komisijai par 2023. finanšu gada budžeta izpildi (05754/2025 – C10–0013/2025),

– ņemot vērā Padomes 2025. gada 17. februāra ieteikumu par apstiprinājumu, ko sniedz izpildaģentūrām par 2023. finanšu gada budžeta izpildi (05756/2025 – C10–0026/2025),

---

1 OV L 58, 23.2.2023., 1. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/budget/2023/1/oj.
2 OV C, C/2024/5462, 10.10.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/5462/oj.
3 OV C, C/2024/5882, 9.10.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/5882/oj.
4 OV C, C/2024/6041, 10.10.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/6041/oj.

– ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienības darbību 317.–319. pantu,

– ņemot vērā Eiropas Atomenerģijas kopienas dibināšanas līguma 106.a pantu,

– ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES, Euratom) 2018/1046 (2018. gada 18. jūlijs) par finanšu noteikumiem, ko piemēro Savienības vispārējam budžetam, ar kuru groza Regulas (ES) Nr. 1296/2013, (ES) Nr. 1301/2013, (ES) Nr. 1303/2013, (ES) Nr. 1304/2013, (ES) Nr. 1309/2013, (ES) Nr. 1316/2013, (ES) Nr. 223/2014, (ES) Nr. 283/2014 un Lēmumu Nr. 541/2014/ES un atceļ Regulu (ES, Euratom) Nr. 966/2012 [5], un jo īpaši tās 69., 260.–262. pantu,

– ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES, Euratom) 2024/2509 (2024. gada 23. septembris) par finanšu noteikumiem, ko piemēro Savienības vispārējam budžetam [6], un jo īpaši tās 69., 266.–268. pantu,

– ņemot vērā Padomes Regulu (EK) Nr. 58/2003 (2002. gada 19. decembris), ar ko nosaka statūtus izpildaģentūrām, kurām uztic konkrētus Kopienas programmu pārvaldības uzdevumus [7], un jo īpaši tās 14. panta 2. un 3. punktu,

– ņemot vērā Reglamenta 101. pantu un V pielikumu,

– ņemot vērā Ārlietu komitejas, Attīstības komitejas, Nodarbinātības un sociālo lietu komitejas, Vides, klimata un pārtikas nekaitīguma komitejas, Transporta un tūrisma komitejas, Reģionālās attīstības komitejas, Kultūras un izglītības komitejas, Pilsoņu brīvību, tieslietu un iekšlietu komitejas un Sieviešu tiesību un dzimumu līdztiesības komitejas atzinumus,

– ņemot vērā Lauksaimniecības un lauku attīstības komitejas vēstuli,

– ņemot vērā Budžeta kontroles komitejas ziņojumu (A10–0074/2025),

1. apstiprina Eiropas Savienības 2023. finanšu gada vispārējā budžeta pārskatus;

2. izklāsta savus konstatējumus rezolūcijā, kas ir neatņemama daļa no lēmumiem par Eiropas Savienības 2023. finanšu gada vispārējā budžeta izpildes apstiprināšanu, III iedaļa – Komisija un izpildaģentūras un devītais, desmitais un vienpadsmitais Eiropas

---

[5] OV L 193, 30.7.2018., 1. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1046/oj.

[6] OV L, 2024/2509, 26.9.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj.

[7] OV L 11, 16.1.2003., 1. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2003/58/oj.

Attīstības fonds;

3. uzdod priekšsēdētājai šo lēmumu nosūtīt Padomei, Komisijai, Eiropas Savienības Tiesai, Revīzijas palātai un Eiropas Investīciju bankai, kā arī dalībvalstu parlamentiem un valsts un reģionālajām revīzijas iestādēm un nodrošināt tā publicēšanu *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* (L sērijā).

10. Eiropas Parlamenta 2025. gada 7. maija lēmums par devītā, desmitā un vienpadsmitā Eiropas Attīstības fonda 2023. finanšu gada pārskatu apstiprināšanu (2024/2019(DEC))

Eiropas Parlaments,

– ņemot vērā devītā, desmitā un vienpadsmitā Eiropas Attīstības fonda finanšu pārskatus un ieņēmumu un izdevumu pārskatus par 2023. finanšu gadu (COM(2024)0273 – C10–0081/2024) [1],

– ņemot vērā finanšu informāciju par Eiropas Attīstības fondiem (COM(2024)0273),

– ņemot vērā Revīzijas palātas 2023. finanšu gada pārskatu par darbībām, ko finansē no devītā, desmitā un vienpadsmitā Eiropas Attīstības fonda, un Komisijas atbildes [2],

– ņemot vērā deklarāciju [3] par pārskatu ticamību, kā arī par pakārtoto darījumu likumību un pareizību, kuru Revīzijas palāta sniegusi par 2023. finanšu gadu saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 287. pantu,

– ņemot vērā Padomes 2025. gada 17. februāra ieteikumus attiecībā uz Komisijas atbrīvošanu no atbildības par Eiropas Attīstības fondu darbību īstenošanu 2023. finanšu gadā (05489/2025 – C10–0027/2025, 05490/2025 – C10–0028/2025, 05491/2025 – C10–0029/2025),

– ņemot vērā Komisijas ziņojumu par turpmāko rīcību attiecībā uz budžeta izpildes apstiprināšanu 2022. finanšu gadā (COM(2024)0267),

– ņemot vērā Partnerattiecību nolīgumu starp Āfrikas, Karību jūras reģiona un Klusā okeāna (ĀKK) valstu grupas locekļiem, no vienas puses, un Eiropas Kopienu un tās dalībvalstīm, no otras puses, kas noslēgts 2000. gada 23. jūnijā Kotonū (Beninā) [4] un grozīts 2010. gada 22. jūnijā Vagadugu (Burkinafaso) [5],

– ņemot vērā Padomes 2021. gada 5. oktobra Lēmumu (ES) 2021/1764

---

1 OV C, C/2024/5462, 10.10.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/5462/oj.
2 OV C, C/2024/5882, 9.10.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/5882/oj.
3 OV C, C/2024/6041, 10.10.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/6041/oj.
4 OV L 317, 15.12.2000., 3. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2003/159/oj.
5 OV L 287, 4.11.2010., 3. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2010/648/oj.

par aizjūras zemju un teritoriju asociāciju ar Eiropas Savienību, ietverot attiecības starp Eiropas Savienību, no vienas puses, un Grenlandi un Dānijas Karalisti, no otras puses (Lēmums par aizjūras asociāciju, ietverot Grenlandi) [6],

– ņemot vērā 33. pantu Iekšējā nolīgumā, ko 1995. gada 20. decembrī noslēdza dalībvalstu valdību pārstāvji, tiekoties Padomē, par Kopienas atbalsta finansējumu un pārvaldību saskaņā ar Otro finanšu protokolu, kurš pievienots Ceturtajai ĀKK un EK konvencijai [7],

– ņemot vērā 32. pantu 2000. gada 18. septembra Iekšējā nolīgumā starp dalībvalstu valdību pārstāvjiem, tiekoties Padomes sanāksmē, par Kopienas atbalsta finansēšanu un administrēšanu saskaņā ar Finanšu protokolu pie Partnerattiecību nolīguma starp Āfrikas, Karību jūras reģiona un Klusā okeāna valstīm un Eiropas Kopienu un tās dalībvalstīm, kas parakstīts Kotonū (Beninā) 2000. gada 23. jūnijā, un finansiālas palīdzības piešķiršanu aizjūras zemēm un teritorijām, kam piemēro EK Līguma Ceturto daļu [8],

– ņemot vērā 11. pantu Padomē sanākušo Eiropas Savienības dalībvalstu valdību pārstāvju 2013. gada 24. jūnija un 2013. gada 26. jūnija Iekšējā nolīgumā par Eiropas Savienības palīdzības finansēšanu atbilstīgi daudzgadu finanšu shēmai laikposmam no 2014. gada līdz 2020. gadam saskaņā ar ĀKK un ES Partnerattiecību nolīgumu un par finansiālas palīdzības piešķiršanu aizjūras zemēm un teritorijām, kurām piemēro Līguma par Eiropas Savienības darbību ceturto daļu [9],

– ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienības darbību 319. pantu,

– ņemot vērā 74. pantu 1998. gada 16. jūnija Finanšu regulā, kas attiecas uz sadarbību attīstības finansēšanas jomā atbilstīgi Ceturtajai ĀKK un EK konvencijai [10],

– ņemot vērā 119. pantu 2003. gada 27. marta Finanšu regulā, ko piemēro 9. Eiropas Attīstības fondam [11],

---

6 OV L 355, 7.10.2021., 6. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2021/1764/oj.
7 OV L 156, 29.5.1998., 108. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_eums/1998/363/oj.
8 OV L 317, 15.12.2000., 355. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_eums/2000/770/oj.
9 OV L 210, 6.8.2013., 1. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_eums/2013/806/oj.
10 OV L 191, 7.7.1998., 53. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_financ/1998/430/oj.
11 OV L 83, 1.4.2003., 1. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_financ/2003/401/oj.

– ņemot vērā 50. pantu Padomes 2008. gada 18. februāra Regulā (EK) Nr. 215/2008 par Finanšu regulu, ko piemēro 10. Eiropas Attīstības fondam [12],

– ņemot vērā 48. pantu Padomes 2015. gada 2. marta Regulā (ES) 2015/323 par finanšu regulu, ko piemēro 11. Eiropas Attīstības fondam [13],

– ņemot vērā 44. pantu Padomes 2018. gada 26. novembra Regulā (ES) 2018/1877 par finanšu regulējumu, ko piemēro 11. Eiropas Attīstības fondam, un ar ko atceļ Regulu (ES) 2015/323 [14],

– ņemot vērā Reglamenta 101. pantu, 102. panta trešo ievilkumu un V pielikumu,

– ņemot vērā Attīstības komitejas atzinumu,

– ņemot vērā Budžeta kontroles komitejas ziņojumu (A10–0074/2025),

1. apstiprina devītā, desmitā un vienpadsmitā Eiropas Attīstības fonda 2023. finanšu gada pārskatus;

2. uzdod priekšsēdētājai šo lēmumu nosūtīt Padomei, Komisijai, Revīzijas palātai un Eiropas Investīciju bankai un nodrošināt tā publicēšanu *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* (L sērijā).

---

12 OV L 78, 19.3.2008., 1. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2008/215/oj.

13 OV L 58, 3.3.2015., 17. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2015/323/oj.

14 OV L 307, 3.12.2018., 1. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1877/oj.

11. Eiropas Parlamenta 2025. gada 7. maija rezolūcija ar konstatējumiem, kas ir neatņemama daļa no lēmumiem par Eiropas Savienības 2023. finanšu gada vispārējā budžeta izpildes apstiprināšanu, III iedaļa – Komisija un izpildaģentūras un devītais, desmitais un vienpadsmitais Eiropas Attīstības fonds (2024/2019(DEC))

Eiropas Parlaments,

– ņemot vērā lēmumu par Eiropas Savienības 2023. finanšu gada vispārējā budžeta izpildes apstiprināšanu, III iedaļa – Komisija,

– ņemot vērā lēmumus par izpildaģentūru 2023. finanšu gada budžeta izpildes apstiprināšanu,

– ņemot vērā Reglamenta 101. pantu un V pielikumu,

– ņemot vērā Ārlietu komitejas, Attīstības komitejas, Nodarbinātības un sociālo lietu komitejas, Vides, klimata un pārtikas nekaitīguma komitejas, Transporta un tūrisma komitejas, Reģionālās attīstības komitejas, Kultūras un izglītības komitejas, Pilsoņu brīvību, tieslietu un iekšlietu komitejas un Sieviešu tiesību un dzimumu līdztiesības komitejas atzinumus,

– ņemot vērā Lauksaimniecības un lauku attīstības komitejas vēstuli,

– ņemot vērā Budžeta kontroles komitejas ziņojumu (A10–0074/2025),

A. tā kā līdz ar turpināmības klauzulas stāšanos spēkā 2020. gada 31. decembrī vienpadsmitais EAF ir sasniedzis savu pēdējo posmu; tā kā tomēr līdz 2023. gada 31. decembrim tika parakstīti konkrēti līgumi par spēkā esošajiem finansēšanas nolīgumiem un no EAF finansēto projektu īstenošana turpināsies līdz to galīgajai pabeigšanai;

B. tā kā devītais, desmitais un vienpadsmitais [1] EAF netika integrēti Savienības vispārējā budžetā un tos līdz pat slēgšanai turpinās īstenot atsevišķi un par tiem ziņos atsevišķi;

C. tā kā 2021.–2027. gada daudzgadu finanšu shēmā palīdzība ĀKK valstīm attīstības sadarbības jomā ir integrēta Kaimiņattiecību, attīstības sadarbības un starptautiskās sadarbības instrumentā “Eiropa pasaulē” (“*NDICI* – “Eiropa pasaulē”) kā ES vispārējā budžeta daļa, savukārt palīdzība attīstības sadarbības jomā AZT, tai skaitā Grenlandei, ir iekļauta Lēmumā par aizjūras asociāciju;

D. tā kā EAF pārvaldība gandrīz pilnībā uzticēta Komisijas Starptautisko partnerību ģenerāldirektorātam un tikai nelielu daļu (7 %) no

[1] 11. EAF aptver DFS 2021.–2027. gadam.

2023. gada EAF izdevumiem pārvalda Kaimiņattiecību politikas un paplašināšanās sarunu ģenerāldirektorāts;

Politiskās prioritātes

1. uzsver savu stingro uzticību Līgumā par Eiropas Savienību (LES) un Līgumā par Eiropas Savienības darbību (LESD) iekļautajām pamatvērtībām un principiem; budžeta izpildes apstiprināšanas procedūras kontekstā jo īpaši uzsver LESD 317. pantā izklāstīto pareizas finanšu pārvaldības principu un LESD 325. pantā izklāstītos krāpšanas apkarošanas un Savienības finanšu interešu aizsardzības principus;

2. uzsver varas dalīšanas principa svarīgo nozīmi Savienībā un atgādina, ka Līgumā ir noteikts, ka iestādes īsteno pilnīgu savstarpēju sadarbību; uzskata, ka vienas Savienības iestādes darbība nekādā gadījumā nedrīkstētu ietekmēt citas iestādes neatkarību; mudina visas pārējās iestādes respektēt Parlamenta kā vienīgās pilsoņu tieši ievēlētās Savienības iestādes lomu un atturēties no jebkādas nepamatotas iejaukšanās – tiešas vai netiešas – tā likumdošanas procesos, tādējādi nodrošinot, ka lēmumu pieņemšana Parlamentā notiek brīvi un neatkarīgi no citām Savienības iestādēm vai jebkādām citām struktūrām;

3. uzsver Savienības budžeta nozīmi Savienības politisko prioritāšu sasniegšanā, kā arī tā nozīmi, palīdzot dalībvalstīm tādās neparedzētās situācijās kā starptautiski konflikti vai krīzes un to sekas; šajā sakarībā norāda, ka joprojām būtiski ir ieguldījumi un atbalsts no Savienības budžeta, lai mazinātu atšķirības starp dalībvalstīm un reģioniem, veicinātu ekonomisko izaugsmi un nodarbinātību, apkarotu nabadzību un sociālo atstumtību un tādējādi uzlabotu Eiropas iedzīvotāju ikdienas dzīvi;

4. norāda, ka Revīzijas palāta attiecībā uz 2023. gadu sniegusi pozitīvu atzinumu par pārskatu ticamību un ieņēmumu likumību un pareizību; vienlaikus pauž nožēlu, ka Revīzijas palātai jau piekto gadu pēc kārtas nācies sniegt negatīvu atzinumu par Savienības budžeta izdevumu likumību un pareizību un atzinumu ar iebildēm par Atveseļošanas un noturības mehānisma (ANM) izdevumu likumību un pareizību;

5. pauž dziļas bažas par vērojamo tendenci, ka Revīzijas palātas aplēstais kopējais kļūdu īpatsvars kopš 2020. finanšu gada pieaug un 2023. finanšu gadā jau ir sasniedzis 5,6 %; norāda, ka kļūdu īpatsvars dažādās izdevumu kategorijās būtiski atšķiras – ir izdevumu jomas, kurās kļūdu īpatsvars nesasniedz 2 % būtiskuma slieksni, savukārt kohēzijas politikas gadījumā šis rādītājs ir 9,3 %; turklāt norāda, ka budžeta izpildes apstiprināšana ir politisks process, kurā var tikt ņemti vērā visi ar konkrētu finanšu gadu saistītie jautājumi, un ka lēmumam par budžeta izpildes

apstiprināšanu vai apstiprinājuma nesniegšanu jābūt pamatotam faktos un balstītam Savienības *acquis*, un tas tiek pieņemts attiecībā uz visu budžetu kopumā; mudina Komisiju beidzot ņemt vērā Revīzijas palātas ieteikumus un turpmākajos gados samazināt kopējo kļūdu īpatsvaru; turklāt aicina Komisiju četru mēnešu laikā iesniegt rīcības plānu kļūdu īpatsvara samazināšanai;

6. pauž bažas par to, ka Komisija un Revīzijas palāta atšķirīgi interpretē kļūdu īpatsvara jēdzienu un tādējādi veidojas neskaidrības; pauž atbalstu vienotai revīzijas pieejai un metodikai un stingri aicina abas iestādes līdz 2024. gada budžeta izpildes apstiprināšanai rast risinājumu atšķirīgajām pieejām; pauž bažas par to, ka Komisija sistemātiski pārāk zemu novērtē pastāvošo kļūdu līmeni un ka tas varētu novest pie neefektīvas Savienības finanšu interešu aizsardzības;

7. atkārtoti pauž dziļas bažas par to, ka uzkrājušās neizpildītās saistības (*RAL – reste à liquider*) 2023. gada beigās bija sasniegušas rekordaugstu līmeni – 543 miljardus EUR jeb 3,2 % no Savienības kopējā IKP, šai summai vairāk nekā divkārt pārsniedzot Savienības 2023. gada budžetu; uzsver, ka pastāv risks, ka tik rekordaugsts neizpildīto saistību līmenis nākotnē var radīt grūtības pienācīgi izpildīt ārkārtīgi liela apmēra maksājumus un/vai novest pie ievērojamas saistību atcelšanas, tā kaitējot Savienības politikas mērķu īstenošanai;

8. turklāt pauž bažas par to, ka neatmaksātais parāds no aizņēmumiem 2023. gada beigās bija sasniedzis 458,5 miljardus EUR jeb 2,7 % no Savienības kopējā IKP; norāda, ka tas, ka neatmaksātais parāds 2023. gadā pieaudzis par 110,5 miljardiem EUR, ir padarījis Savienību par vienu no lielākajiem parāda emitentiem Eiropā; turklāt norāda uz prognozēm, ka neatmaksātā parāda summa nākamajos gados turpinās palielināties, jo īpaši saistībā ar pastiprinātu aizņemšanos ANM kontekstā un finansiālo palīdzību vairākām valstīm, tostarp Krievijas agresijas kara plosītajai Ukrainai; atkārtoti pauž dziļas bažas, ka parāda palielināšanās padara Savienības budžetu neaizsargātāku pret procentu likmju pieaugumu, jo daļa parāda būs jāapkalpo un jāatmaksā no Savienības budžeta;

9. atgādina, ka ir svarīgi stingri piemērot Savienības finanšu noteikumus visās programmās un attiecībā uz visiem atbalsta saņēmējiem, lai izvairītos no jebkāda veida krāpšanas, interešu konfliktiem, korupcijas, dubultas finansēšanas un nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas;

10. vērš uzmanību uz tiesiskuma kā vienas no Savienības pamatvērtībām svarīgo nozīmi un uzsver, ka tiesiskuma nosacītības mehānismam ir izšķirīga loma, lai nodrošinātu, ka dalībvalstis turpina ievērot tiesiskuma principus; atkārtoti pauž dziļas bažas par tiesiskuma situācijas pasliktināšanos dažās dalībvalstīs, tostarp par

uzbrukumiem, kas vērsti pret pilsoniskās sabiedrības organizāciju darbu, vai par to darbības ierobežojumiem, kas ne tikai būtiski apdraud demokrātiskās vērtības, bet arī pakļauj Savienības budžetu lielākam finansiālu zaudējumu riskam; aicina sniegt pienācīgu atbalstu pilsoniskās sabiedrības organizācijām, kas darbojas šajā jomā; atzīst, ka parādās jauni valstu valdību pieļautu tiesiskuma pārkāpumu veidi, un aicina Komisiju pievērsties šīm izmaiņām un meklēt risinājumus; aicina Komisiju nodrošināt visu mehānisma elementu stingru un ātru īstenošanu gadījumos, kad dalībvalstis pārkāpj tiesiskuma principus un šie pārkāpumi ietekmē vai var ietekmēt Savienības finanšu intereses; vienlaikus uzsver, ka ir vajadzīga pilnīga un savlaicīga informācija par lēmumiem, kas saistīti ar tiesiskuma nosacītības mehānisma īstenošanu; mudina Komisiju skaidri izvērtēt, kad tiesiskuma nepilnības ir sistēmiskas; aicina likt lielāku uzsvaru uz konkrētām valstīm adresēto ieteikumu īstenošanu apvienojumā ar efektīviem pēcpārbaudes mehānismiem un izmērāmiem kritērijiem; ierosina izveidot vispusīgu tiesiskuma uzraudzības sistēmu, iesaistot visas Savienības iestādes, dalībvalstis un kandidātvalstis, lai visā Savienībā nodrošinātu saskaņotu un vienotu pieeju un vienlaikus – taisnīgu un objektīvu piemērošanu; aicina Komisiju ierosināt pasākumus galasaņēmēju aizsardzības nodrošināšanai, neapdraudot regulas piemērošanu un efektivitāti, gadījumos, kad valstu valdības pārkāpj tiesiskumu;

11. norāda uz ANM inovatīvo raksturu un ieguldījumu, ko tas sniedz, atbalstot dalībvalstis pandēmijas ekonomisko un sociālo seku pārvarēšanā un veidojot noturīgāku Eiropas ekonomiku; uzskata, ka pārejā uz sniegumā balstītu pieeju, kas veidota pēc ANM parauga, lai to patiešām varētu izmantot kā paraugu, vispirms ir jāpievēršas daudzajām problēmām, kas konstatētas tā īstenošanā, kā arī pilnā apmērā jāizvērtē dati par tā ietekmi; atgādina, ka ANM īstenošanā tikušas konstatētas daudzas problēmas, kas būtu jārisina, tostarp (bet ne tikai) šādas: pienācīgas apspriešanās trūkums ar reģionālajām un vietējām iestādēm un citām nozīmīgām ieinteresētajām pusēm, piemēram, sociālajiem partneriem un pilsoniskās sabiedrības organizācijām, un to neiesaistīšanās īstenošanā; vājā pārrobežu dimensija, kas šajā ziņā var liecināt par ES pievienotās vērtības samazināšanos; skaidras mērķrādītāju un atskaites punktu definīcijas neesamība un izpildes nepilnības; nepietiekama elastība; kopējais parāds un no tā izrietošie ilgtermiņa parāda dzēšanas maksājumi; programmas nopietnās pārredzamības, revīzijas un kontroles problēmas, kas liedz iedzīvotājiem būt informētiem par Savienības finansēto darbību galasaņēmējiem un rada dalībvalstīm stimulu izmantot ANM līdzekļus, lai finansētu projektus, kuri ir ļoti līdzīgi kohēzijas fondu finansētajiem projektiem, taču ar daudz ierobežotākām kontroles iespējām; atkārtoti pauž bažas par to, ka tas, kā Komisija un dalībvalstis ANM kontekstā interpretē jēdzienu “galasaņēmējs”, nav saskaņā ar *REPowerEU* sarunās panākto vienošanos, un paliek pie tā, ka ministrijas, publiskās iestādes vai citas līgumslēdzējas iestādes nevar

tikt uzskatītas par ANM finansējuma galasaņēmējiem; turklāt pauž bažas par Revīzijas palātas konstatējumiem attiecībā uz dubultas finansēšanas un regulāru budžeta izdevumu finansēšanas risku, kas neatbilst ANM juridiskajam pamatam;

12. norāda, ka *NGEU* mehānisma struktūra nosaka, ka atmaksāt *NGEU* aizdevumus ir jāsāk līdz 2027. gada beigām un jāpabeidz vēlākais līdz 2058. gadam; pauž bažas par to, ka procentu likmju pieaugums pēdējos gados ir ievērojami palielinājis *NGEU* aizņēmumu izmaksas salīdzinājumā ar sākotnējām aplēsēm; atkārtoti norāda, ka ir pilnībā jāievēro grafiks, kas norādīts juridiski saistošajā ceļvedī jaunu pašu resursu ieviešanai, un uzsver, ka straujš progress jaunu pašu resursu jomā ir būtisks gan no *NGEU* atmaksāšanas viedokļa, gan pašreizējās DFS un turpmāko DFS aizsardzībai;

13. uzsver, ka ir steidzami nepieciešams ievērojami samazināt birokrātiju, racionalizēt un vienkāršot visas Savienības rīcībpolitikas un to finansējumu, sekojot *M. Draghi* ziņojuma [1] ieteikumiem, lai tādējādi mazinātu slogu Eiropas uzņēmumiem un palielinātu Eiropas konkurētspēju, vienlaikus nodrošinot Savienības finanšu interešu aizsardzību; uzsver, ka vienkāršošana pozitīvi ietekmēs arī kļūdu īpatsvaru šo rīcībpolitiku īstenošanā, jo daudzas kļūdas veidojas pārāk sarežģītu noteikumu dēļ, kuros ir grūti orientēties, jo īpaši maziem un vidējiem uzņēmumiem (MVU), jauniem pieteikumu iesniedzējiem, jaunuzņēmumiem un atvasuzņēmumiem;

14. atkārtoti norāda, ka ir jāpanāk līdzsvars starp noteikumu un procedūru tālāku vienkāršošanu un daudz sistemātiskāku digitalizēto risinājumu izmantošanu ziņojumu sniegšanā, labākām un pamatīgākām kontrolēm un pienācīgām *ex post* pārbaudēm jomās, kurās visbiežāk konstatēti neatbilstīgi tēriņi, vienlaikus nepalielinot birokrātisko sarežģītību atbalsta saņēmējiem, jāizstrādā apmācības sesijas un praktiska informācija pieteikumu iesniedzējiem, jo īpaši jaunajiem pieteikumu iesniedzējiem, kā arī jāuzlabo palīdzība un pamatnostādnes MVU, jaunuzņēmumiem, atvasuzņēmumiem, administrācijai un maksājumu aģentūrām un visām pārējām attiecīgajām ieinteresētajām personām; atgādina, ka attiecībā uz ANM ir īpaši vajadzīga stabila, Komisijas atbildībā esoša kontroles sistēma;

15. vērš uzmanību uz *NDICI* programmas nepieciešamību un svarīgo nozīmi globālu problēmu risināšanas atbalstam un cilvēktiesību, brīvību un demokrātijas veicināšanai; uzsver, ka ir svarīgi stiprināt austrumu kaimiņreģionam veltīto budžeta pozīciju, lai atbalstītu politiskās, ekonomiskās un sociālās reformas šajā izaicinājumu skartajā reģionā;

---

[1] "The future of European competitiveness" ("Eiropas konkurētspējas nākotne"), 2024. gada 9. septembris.

16. uzsver – lai Savienība baudītu uzticību, Komisijai ir obligāti jānodrošina, ka Savienības līdzekļi netiek piešķirti personām vai organizācijām, kas saistītas ar jebkāda veida teroristu kustībām vai jebkādām citām – tostarp islāmistiskām, antisemītiskām, pret kristietību un pret islāmu vērstām – kustībām, kuras pauž ekstrēmus uzskatus, kūda uz vardarbību un/vai naidu un ir tiešā pretrunā Eiropas Savienības pamatvērtībām; šajā sakarībā atgādina par aizdomām, ka 19 no 13 000 UNRWA darbiniekiem Gazā bija iesaistīti šausminošajos "Hamās" teroristu uzbrukumos Izraēlai 7. oktobrī; atgādina, ka 9 gadījumos darba attiecības tika oficiāli izbeigtas UNRWA interesēs; pieņem zināšanai ANO Iekšējās pārraudzības dienestu biroja (OIOS) uzsāktās izmeklēšanas rezultātus; uzsver, ka Komisijai arī būtu jāievieš labāki kontroles pasākumi, kas nodrošinātu, ka šāda finansēšana nenotiek netiešā veidā ar trešo personu starpniecību, un jāiedibina labāka Savienības līdzekļu izsekojamība līdz pat galasaņēmējiem;

17. atkārtoti pauž dziļas bažas par to, ka pastiprinās tendence izmantot Savienības līdzekļus pretēji Savienības principiem un vērtībām, jo īpaši gadījumos, kad līdzekļu izmantošana un pārskaitījumi citām organizācijām nav pilnībā izsekojami; brīdina par draudiem, ka Savienības līdzekļi galu galā varētu tikt izlietoti korumpētā vidē un uz tiem varētu attiekties krāpšana un pārkāpumi, ārvalstu iejaukšanās vai iefiltrēšanās; uzsver, ka svarīga nozīme ir pārredzamībai attiecībā uz Savienības līdzekļu galasaņēmējiem;

18. uzsver, ka ir svarīgi saglabāt institucionālo integritāti un novērst iespējamu ārvalstu iejaukšanos; nosoda jebkādus neatbilstīgus mēģinājumus ietekmēt Eiropas Parlamenta likumdošanas darbības; uzstāj, ka Eiropas Biroja krāpšanas apkarošanai (*OLAF*) atbildībā ir veikt visas nepieciešamās padziļinātās izmeklēšanas; uzsver Eiropas Prokuratūras (*EPPO*) veiktā darba svarīgo nozīmi Eiropas Savienības finansiālo interešu aizsardzībā; uzsver, ka ir svarīgi nodrošināt *EPPO* pienācīgus finansiālos resursus un cilvēkresursus; atgādina par nolīgumu, ar ko izveido Starpiestāžu ētikas normu struktūru Līguma par Eiropas Savienību 13. pantā minēto iestāžu un padomdevēju struktūru locekļiem, un uzstāj uz tā ātru īstenošanu visās ES iestādēs;

19. norāda, ka pilsoniskās sabiedrības organizācijas (PSO), tostarp NVO, ir ārkārtīgi svarīgs elements demokrātisko vērtību uzturēšanā dinamiskas un dzīvīgas demokrātiskā sabiedrības atbalstam un nodrošina stabilu pamatu visu attiecīgo viedokļu plašam atspoguļojumam dažādās debatēs un uzsver, ka PSO šo funkciju veikšanai var saņemt atbalstu no Savienības līdzekļiem, kā to paredz Līguma par Eiropas Savienību 11. pants;

20. norāda, ka no dažiem Budžeta kontroles komitejas locekļiem ir izskanējuši apgalvojumi, ka Komisijas noslēgtajos dotāciju nolīgumos bijušas iekļautas detalizētas lobēšanas darbības, ko varētu

interpretēt kā iespējamu iejaukšanos Savienības iestāžu iekšējo lēmumu pieņemšanā; norāda, ka Komisija veica virkni pasākumu, vēršoties pret šiem apgalvojumiem, proti, pieņemot norādījumus par finansējumu darbībām, kas saistītas ar Savienības tiesību aktu un politikas izstrādi, īstenošanu, uzraudzību un izpildi, un norāda, ka, lai gan šie dotāciju nolīgumi nepārkāpa ES tiesisko regulējumu, tie potenciāli varētu Savienībai radīt reputācijas risku; norāda, ka visos dotāciju nolīgumos ir iekļauta atruna, kurā norādīts, ka "saņēmēja viedoklis nekādā veidā neatspoguļo ES viedokli un ka piešķirēja iestāde nevar būt atbildīga par to"; norāda, ka šāda atruna tika iekļauta arī 2024. gada uzaicinājumā iesniegt priekšlikumus darbības dotāciju saņemšanai;

21. norāda, ka turpinās dotāciju nolīgumu izvērtēšana visos portfeļos, lai pārbaudītu to atbilstību jaunajiem norādījumiem, un ka pagaidām Komisija nav darījusi Parlamentam zināmus nedz pilnīgus minētās izvērtēšanas rezultātus, nedz citus pasākumus, ko Komisija, ja nepieciešams, varētu veikt; aicina Komisiju arvien un vienmēr informēt budžeta izpildes apstiprinātājiestādi; uzsver, ka pārredzamība ieinteresēto personu sanāksmēs ir ļoti svarīga demokrātiskai integritātei un būtu vienādi piemērojama visām vienībām, kas sadarbojas ar Savienības iestādēm; uzsver, ka šādas savstarpējās sadarbības skaidra dokumentēšana un publiskošana stiprina sabiedrības uzticēšanos un demokrātisko pārskatatbildību;

22. atgādina, ka ES finansējumam ir vajadzīgi stingri pārskatatbildības un pārredzamības standarti; atbilstoši Revīzijas palātas ieteikumiem, kas izklāstīti Īpašajā ziņojumā 05/2024 [1] un nesen klajā nākušajā Īpašajā ziņojumā 11/2025 [2], mudina Komisiju nodrošināt, lai finanšu pārredzamības sistēmā izpaustā informācija tiktu bieži atjaunināta un būtu uzticama, salīdzināma un noderīga; uzsver, ka ES Pārredzamības reģistra sekretariātam ir jāpiešķir papildu resursi, lai tas varētu sistemātiski un rūpīgi pārraudzīt Pārredzamības reģistru; šajā sakarībā resursi būtu jāpiešķir arī MI risinājumu ieviešanai, lai izstrādātu uz MI balstītu meklēšanas mehānismu; atgādina par nepieciešamību proaktīvi pārbaudīt, vai visas struktūras, kas saņem ES līdzekļus, respektē ES vērtības;

23. atzinīgi vērtē komisāra *P. Serafin* atbildi uz rakstisko jautājumu [3], kurā vēlreiz apstiprināts, ka ES finansējums NVO ticis piešķirts un izmantots, pilnībā ievērojot ES līgumus un LIFE regulu [4]; turklāt

---

1 Īpašais ziņojums 05/2024 "ES Pārredzamības reģistrs: sniedz noderīgu, bet ierobežotu informāciju par lobēšanas darbībām".

2 Īpašais ziņojums 11/2025 "NVO piešķirtā ES finansējuma pārredzamība: lai gan ir panākts progress, kopaina joprojām nav skaidra".

3 https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/P-10-2025-000595-ASW_EN.pdf.

4 https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:32021R0783.

pieņem zināšanai nesen klajā nākušo Revīzijas palātas Īpašo ziņojumu par NVO piešķirtā ES finansējuma pārredzamību [1], kurā norādīts, ka ES finansējuma izmantošana NVO īstenotai interešu aizstāvībai ir likumīga, kā arī apstiprināts, ka tas atbilst ES juridiskās pārredzamības prasībām, kas noteiktas ES Finanšu regulā; vienlaikus Revīzijas palātas Īpašajā ziņojumā 11/2025 ir norādīts, ka būtu jādara vairāk, lai uzlabotu visu labuma guvēju saņemtā ES finansējuma pārredzamību; šajā sakarībā aicina Komisiju īstenot Revīzijas palātas ieteikumus par pašdeklarāciju pārbaudi ES finanšu pārredzamības sistēmā, kā arī proaktīvu uzraudzību pār to, kā labuma guvēji ievēro ES pamatvērtības un principus;

24. atzinīgi vērtē pārstrādātās Finanšu regulas stāšanos spēkā; īpaši atzinīgi vērtē uzlabojumus saistībā ar Savienības līdzekļu izsekošanu, izmantojot digitālos rīkus un sadarbspēju, kas stiprinās Savienības finanšu interešu aizsardzību, agrīnas atklāšanas un izslēgšanas sistēmas (*EDES*) mērķtiecīgu attiecināšanu uz dalītu pārvaldību pēc 2027. gada DFS, atsauci uz tiesiskuma nosacītības mehānismu un nosacījumu ieviešanu, pamatojoties uz LES 2. pantā noteiktajām Savienības vērtībām, kā arī iespēju racionalizēt atbalstu MVU un individuāliem pieteikumu iesniedzējiem, ieviešot ļoti mazas vērtības dotācijas;

I NODAĻA

Daudzgadu finanšu shēma (DFS)

Eiropas Revīzijas palātas ticamības deklarācija un budžeta un finanšu pārvaldība

Pārskatu ticamība

25. atzinīgi vērtē to, ka Revīzijas palāta savā gada pārskatā par 2023. finanšu gada budžeta izpildi [2] konstatējusi, ka Eiropas Savienības attiecīgā gada konsolidētie pārskati ir ticami; norāda, ka Revīzijas palāta jau kopš 2007. gada katru gadu ir sniegusi pozitīvu atzinumu par pārskatu ticamību;

26. norāda, ka 2023. gada 31. decembrī kopējās saistības bija 679,9 miljardi EUR un kopējie aktīvi – 467,7 miljardi EUR; norāda, ka starpību, kas ir 212,2 miljardi EUR, veido negatīvie neto aktīvi, kuros ietilpst parāds un tā Savienībai līdz 2023. gada 31. decembrim jau radušos izdevumu daļa, kas jāfinansē no nākotnes budžetiem;

---

1 https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/P-10-2025-000595-ASW_EN.pdf.

2 OV C, C/2024/5882, 9.10.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/5882/oj.

27. norāda, ka 2023. gada beigās saņēmējiem radušos, bet vēl nepieprasīto attiecināmo izdevumu aplēstā vērtība, kas reģistrēta kā uzkrātie izdevumi, bija 155,2 miljardi EUR (2021. gadā – 148,7 miljardi EUR), no kuriem 7,4 miljardi EUR ir saistīti ar uzkrātajiem ANM izdevumiem;

28. atzinīgi vērtē Revīzijas palātas secinājumu, ka aktīvi, saistības, ieņēmumi un izdevumi, tostarp tie, kas saistīti ar *NextGenerationEU* (*NGEU*), aplēse saistībā ar Apvienotās Karalistes izstāšanās procesu un Krievijas agresijas kara pret Ukrainu ietekme, konsolidētajos gada pārskatos ir atspoguļoti patiesi;

Savienības ieņēmumu likumība un pareizība

29. ņem vērā Revīzijas palātas secinājumu, ka Savienības ieņēmumos nav būtisku kļūdu un ka Revīzijas palātas pārbaudītās pārvaldības sistēmas kopumā bija efektīvas;

Savienības izdevumu likumība un pareizība

30. pauž dziļu nožēlu par to, ka Revīzijas palāta piekto gadu pēc kārtas sniegusi negatīvu atzinumu par Savienības budžeta izdevumu likumību un pareizību; uzskata, ka tas kļūst arvien problemātiskāk, jo Komisija, šķiet, nespēj vai nevēlas apzināt cēloni un risināt pamatā esošās problēmas; pauž nožēlu par to, ka Komisija nepiekrīt dažiem Revīzijas palātas ieteikumiem; īpaši norāda, ka ir svarīgi stiprināt Komisijas un dalībvalstu veikto finanšu pārvaldību, ko Revīzijas palāta atzinusi par tādu, uz kuru nevar paļauties, un kas tādējādi kompromitē gada pārvaldības un snieguma ziņojuma ticamību; aicina Komisiju turpmāko četru mēnešu laikā iesniegt skaidru rīcības plānu kļūdu īpatsvara samazināšanai; uzsver, ka Parlaments šādu rīcības plānu pienācīgi pārbaudīs;

31. pauž nopietnas bažas par Revīzijas palātas aplēsto kļūdu līmeni 2023. gada izdevumos, proti, 5,6 %; norāda, ka tas ir sliktāks rādītājs salīdzinājumā ar iepriekšējiem diviem gadiem (4,2 % 2022. gadā un 3,0 % 2021. gadā); ar bažām konstatē, ka Revīzijas palāta turpina konstatēt būtiskas problēmas izdevumos, kuru pamatā ir atlīdzināšanas princips, aplēstajam kļūdu līmenim sasniedzot 7,9 %; pieņem zināšanai, ka Revīzijas palātas konstatēto kļūdu ietekme novērtēta gan kā būtiska, gan visaptveroša; aicina pastiprināt Komisijas finanšu pārvaldību saskaņā ar Revīzijas palātas gada pārskatos un īpašajos ziņojumos sniegtajiem ieteikumiem, lai tuvāko gadu laikā apņēmīgi novērstu augsto kļūdu īpatsvaru; vērš uzmanību uz Revīzijas palātas brīdinājumu, ka Eiropas parāda palielināšanās rada aizvien lielāku spiedienu uz Savienības budžetu;

32. norāda, ka Komisijas ikgadējā pārvaldības un snieguma ziņojumā izdevumi ir iedalīti augsta riska, vidēja riska un zema riska kategorijās, tiecoties koncentrēt rīcību uz augsta riska jomām; savukārt Revīzijas palāta, sagatavojot atzinumu par izdevumu

likumību un pareizību, izmanto tikai divas riska kategorijas; pauž bažas par to, ka Revīzijas palātas darbā tika atklāti ierobežojumi Komisijas veiktajās *ex post* pārbaudēs, kuri, kopā ņemot, ietekmē Komisijas riska novērtējuma pamatotību; ar bažām norāda, ka viena no visvairāk skartajām jomām bija "Kohēzija, noturība un vērtības", kurā Revīzijas palāta lielāko daļu izdevumu novērtēja kā augsta riska jomu, savukārt Komisija šādi klasificēja tikai mazākumu;

33. atkārtoti pauž bažas par to, ka Revīzijas palāta konstatējusi, ka Komisijas veiktajā riska novērtējumā riska līmenis vairākās jomās, visticamāk, novērtēts nepietiekami; pauž bažas arī par Revīzijas palātas atkārtoti konstatētajiem trūkumiem dalībvalstu pārvaldības un kontroles sistēmās, kas joprojām neļauj novērst vai atklāt pārkāpumus 2. izdevumu kategorijā, tādējādi ierobežojot paļaušanos uz šo sistēmu darbību, savukārt Komisijas kļūdu īpatsvara aprēķins joprojām ir atkarīgs no šīm valstu sistēmām, kuru darbība nav efektīva;

34. norāda, ka rādītāja palielināšanos galvenokārt ietekmējis aplēstais kļūdu līmenis DFS 2. izdevumu kategorijā "Kohēzija, noturība un vērtības", kur Revīzijas palāta konstatējusi, ka 9,3 % izdevumu neatbilst Savienības noteikumiem un regulām; atgādina par pamatā esošajām problēmām, par kurām ziņojusi Revīzijas palāta un kuras ir zināmas jau vairākus gadus;

35. uzsver, ka Revīzijas palātas ticamības deklarācijā sniegtā aplēse par kļūdu līmeni Savienības izdevumos ir aplēse par naudu, kuru nebūtu vajadzējis izmaksāt, jo šie līdzekļi netika izlietoti saskaņā ar piemērojamajiem noteikumiem un regulām; uzskata, ka aplēstais kļūdu līmenis, lai gan tas nav krāpšanas vai korupcijas rādītājs, atspoguļo izdevumus, kuros nepieciešami korektīvi pasākumi, un tādējādi liecina par resursu izšķērdīgu izmantošanu; pauž nožēlu par to, ka tā ne vien ir problēma pēc būtības, bet arī radīs negatīvu iespaidu iedzīvotājiem un var pat likt apšaubīt Komisijas spēju efektīvi aizsargāt Savienības finanšu intereses;

36. ar bažām norāda, ka pašas Komisijas aplēses par risku maksājumu veikšanas brīdī 2023. gadā ir tikai 1,9 %, kā tas bijis jau kopš 2020. gada; norāda, ka Komisija lēš, ka tās spēja koriģēt un atgūt nepareizos izdevumus attiecīgo programmu īstenošanas laikā ir 1,0 %, kā rezultātā risks slēgšanas brīdī būtu 0,9 %; pauž bažas par to, ka arī šogad Komisijas noteiktais risks maksājumu veikšanas brīdī ne vien ir mazāks par Revīzijas palātas aplēsto kļūdu līmeni 5,6 %, bet arī nesasniedz Revīzijas palātas noteikto diapazonu no 4,4 % līdz 6,8 %; uzsver, ka atšķirība starp Revīzijas palātas noteikto kopējo kļūdu īpatsvaru un Komisijas norādīto risku maksājuma laikā ir uzskatāmi vērojama arī dažās konkrētās izdevumu jomās, jo īpaši 2. izdevumu kategorijā, un pat lielākā mērā nekā agrāk; atzinīgi vērtē Revīzijas palātas aplēsi par kļūdu līmeni kā būtisku pastāvošo risku rādītāju;

37. norāda, ka Komisijas aplēstais risks slēgšanas brīdī ir skatāms daudzgadu perspektīvā, savukārt Revīzijas palātas kļūdu līmeņa aplēsē neatspoguļojas korekcijas un atgūtās summas pēc gada beigām; tomēr pauž nožēlu par neskaidrību, ko izraisa Komisijas sniegtā informācija par risku maksājumu veikšanas brīdī;

38. atgādina par nostājām, kas paustas rezolūcijā par 2022. gada budžeta izpildes apstiprināšanu, un uzklausīšanās par 2023. finanšu gada budžeta izpildes apstiprināšanu norisinājušos viedokļu apmaiņu attiecībā uz Revīzijas palātas un Komisijas atšķirīgajām metodēm un aplēsēm par kļūdām, kas pieļautas Savienības izdevumos; īpaši atzīmē, ka Revīzijas palātas noteiktais kļūdu īpatsvars ir balstīts uz statistikas izlasi, savukārt Komisijas rādītājs par risku maksājumu veikšanas brīdī lielā mērā ir dalībvalstu revīzijas iestāžu paziņoto kļūdu īpatsvaru apkopojums un aprēķināts tikai pēc tam, kad veiktas korekcijas un atmaksājumi; atgādina, ka Revīzijas palātas kļūdu īpatsvars ietver dalībvalstu un Komisijas neatklātās kļūdas, kas liecina, ka Komisija kļūdu īpatsvaru novērtē pārāk zemu; ar bažām norāda, ka Revīzijas palātas un Komisijas aplēses arvien vairāk atšķiras; turklāt norāda, ka Komisija un Revīzijas palāta organizē kopīgus darbseminārus par šo jautājumu; norāda, ka Revīzijas palāta nesen saskaņoja savu metodiku, ko tā izmanto attiecībā uz iepirkumu decentralizētajās aģentūrās, ar Komisijas metodiku; atkārtoti pauž atbalstu Revīzijas palātas neatkarīgajai revīzijas pieejai un metodikai un aicina Komisiju sadarboties ar Revīzijas palātu, lai veicinātu saskaņošanu un nodrošinātu salīdzināmākas kļūdu līmeņa aplēses;

39. atgādina, ka budžeta izpildes apstiprinātājiestādei, lai tā varētu pieņemt lēmumu par attiecīgā gada budžeta izpildes apstiprināšanu, ir vajadzīga Revīzijas palātas sniegtā ticamības deklarācija par pārskatu ticamību un pakārtoto darījumu likumību un pareizību gada beigās; norāda, ka Savienības izdevumu programmas ir daudzgadu programmas un ka to pārvaldības un kontroles sistēmas aptver vairākus gadus, ļaujot veikt korekcijas un atgūt līdzekļus pēc gada beigām;

40. atgādina, ka Komisija ir atbildīga par krāpšanas atklāšanu un novēršanu; norāda, ka Revīzijas palātai, īstenojot savas pilnvaras, ir jāziņo par ikvienu pārkāpuma gadījumu; norāda, ka Revīzijas palāta pārsūta Eiropas Prokuratūrai (*EPPO*) informāciju saistībā ar aizdomām par noziedzīgiem nodarījumiem, kas ietilpst tās kompetencē, un *OLAF* – saistībā ar aizdomām par krāpšanu, korupciju vai citām nelikumīgām darbībām, kuras ietekmē Savienības finanšu intereses; norāda, ka 2023. gadā Revīzijas palāta ziņoja *OLAF* par 20 gadījumiem, kuros pastāvēja aizdomas par krāpšanu, un vienlaikus ziņoja *EPPO* par 12 no šiem gadījumiem, kā rezultātā līdz šim veiktas četras *OLAF* izmeklēšanas un deviņas *EPPO* izmeklēšanas; uzteic Revīzijas palātu par to, ka tā ziņojusi *OLAF* un *EPPO* par pārkāpumu gadījumiem, jo informācijai, kas izriet no revīzijas uzdevumiem, parasti ir augsta ticamības pakāpe; šajā

sakarā atgādina par visas Savienības krāpšanas apkarošanas sistēmas būtisko nozīmi un pauž zināmas bažas par dažu dalībvalstu atteikšanos sadarboties ar vienu no tās elementiem, proti, *EPPO*;

Budžeta un finanšu pārvaldība

41. norāda, ka 2023. gadā tika izmantoti 98,9 % no pieejamajām saistību apropriācijām (184,4 miljardi EUR no 186,5 miljardiem EUR); norāda, ka pieejamās apropriācijas pārsniedza DFS noteikto maksimālo apjomu, proti, 182,7 miljardus EUR, jo tika izmantoti īpašie instrumenti jauniem vai neparedzētiem notikumiem; norāda, ka tika izmantoti 90,0 % no maksājumu apropriācijām (162,0 miljardi EUR no pieejamajiem 165,2 miljardiem EUR);

42. ar bažām norāda, ka kopējās neizpildītās saistības, kas, ja netiek atceltas, nākotnē kļūst par parādiem, sasniedza visu laiku augstāko līmeni 543 miljardu EUR apmērā (2022. gadā – 450 miljardi EUR); norāda, ka Komisija prognozē, ka šīs summas samazināsies laikposmā no 2025. gada līdz 2029. gadam, kad būtu jāizmaksā līdzekļi, par kuriem uzņemtas saistības gan *NGEU*, gan attiecībā uz 2021.–2027. gada plānošanas periodu; tomēr norāda, ka faktiskās summas 2023. gadā (543 miljardi EUR) ir daudz lielākas nekā prognozētais rādītājs (490 miljardi EUR), un tas liek apšaubīt Komisijas aplēses;

43. atgādina, ka 2021.–2027. gada DFS dalīti pārvaldīto fondu īstenošanai atvēlētais laiks ir īsāks nekā iepriekšējās daudzgadu finanšu shēmās, jo uz perioda pēdējo gadu attiecas n+2 noteikums, un tas apvienojumā ar augsto *RAL* līmeni paaugstinās saistību atcelšanas risku; norāda uz Revīzijas palātas konstatējumu, ka Komisija ir palielinājusi savu prognozēto atcelto saistību apmēru no 7,6 miljardiem EUR 2023.–2027. gadā līdz 8,1 miljardam EUR 2024.–2027. gadā un līdz 8,8 miljardiem EUR 2025.–2027. gadā, un tas nozīmē 15 % palielinājumu 2 gadu laikā; ar bažām uzsver, ka Komisija pēdējos divos gados ir pārāk zemu aplēsusi prognozēto *RAL* apmēru un ka līdz ar to tās aplēses par atcelto saistību apmēru līdz 2027. gadam, visticamāk, ir pārāk zemas; norāda uz "kaskādes mehānisma" ieviešanu pēc 2021.–2027. gada DFS vidusposma pārskatīšanas un ieviesto stimulu izmantot atbrīvotās summas, lai segtu procentu izmaksu kāpumu par summām, ko Komisija aizņēmusies *NGEU* vajadzībām;

44. norāda, ka jaunākajā Komisijas sagatavotajā ilgtermiņa maksājumu prognozē ir paredzēta ievērojama saistību atcelšana no 2027. gada, ja vien dalībvalstis nepieliks papildu pūliņus un nepaātrinās īstenošanu salīdzinājumā ar laikposmu no 2014. gada līdz 2020. gadam; norāda, ka attiecībā uz KF, ERAF un ESF+ kohēzijas politikas līdzekļiem Komisija prognozē, ka 2024.–2027. gadā kopējās atceltās saistības būs 2,2 miljardi EUR, kas vairāk nekā piecas reizes pārsniedz 2022. gadā prognozētos 0,4 miljardus EUR; brīdina, ka

Taisnīgas pārkārtošanās fonda (TPF) zemais izpildes līmenis 2023. gadā nozīmē to, ka, sākot ar 2025. gadu, ievērojama apmēra summas būs pakļautas riskam; aicina Komisiju un dalībvalstis izmantot visas pieejamās iespējas, lai izvairītos no saistību atcelšanas;

45. ar bažām norāda, ka Savienības parāds 2023. gadā ir palielinājies līdz 458,5 miljardiem EUR (2022. gadā šis rādītājs bija 344,3 miljardi EUR); norāda, ka tikai ar *NGEU* emitēto parādu saistītās procentu izmaksas ir jāsedz tieši no Savienības budžeta un ka tiek lēsts, ka pieaugušo procentu likmju dēļ šīs izmaksas pašreizējā DFS (līdz 2027. gada beigām) būs lielākas nekā sākotnēji prognozētie 14,9 miljardi EUR, proti, no 17 miljardiem EUR līdz 27 miljardiem EUR;

46. ar bažām norāda, ka Savienības budžeta kopējā pakļautība riskam aizdevumu garantiju un iespējamo saistību dēļ pieauga līdz 298,0 miljardiem EUR; norāda, ka pieņēmumi par kapitāla tirgus procentiem būtu jāizdara piesardzīgi gan attiecībā uz esošo parādu, gan jauniem parādiem un ka abām kategorijām ir nepieciešams dzīvotspējīgs atmaksas plāns; norāda, ka Revīzijas palāta no Komisijas ir saņēmusi informāciju, kas liecina, ka turpmākajos gados pakļautība riskam pastāvīgi palielināsies, radot papildu spiedienu uz budžeta rezervi un vēl vairāk samazinot Savienības budžeta elastīgumu; atbalsta Revīzijas palātas ieteikumus Komisijai rīkoties proaktīvāk, lai nodrošinātu, ka riska mazināšanas instrumentiem (piemēram, kopējam uzkrājumu fondam) ir pietiekama kapacitāte, kā arī nodrošināt pārredzamāku ziņošanu par kopējiem gada budžeta riskiem, publiskojot savu aplēsi;

47. ar bažām norāda, ka Revīzijas palāta Īpašajā ziņojumā 07/2024 [1] konstatēja, ka revīzijas laikā joprojām nebija izpildīta ievērojama daļa iekasēšanas rīkojumu, kas izdoti laikposmā no 2014. gada līdz 2022. gadam; turklāt norāda, ka Komisija savās atbildēs uz Parlamenta Budžeta kontroles komitejas (CONT) rakstiskajiem jautājumiem, kas uzdoti saistībā ar 2023. gada budžeta izpildes apstiprināšanu, norāda, ka attiecībā uz laikposmu no 2014. gada līdz 2023. gadam ir iekavēta 1 357 iekasēšanas rīkojumu izpilde par kopējo vēl neatgūto summu aptuveni 335 miljonu EUR apmērā; aicina Komisiju par prioritāti noteikt to naudas līdzekļu iekasēšanu, kuru iekasēšanas termiņš ir nokavēts, un informēt Budžeta kontroles komiteju par gūtajiem panākumiem;

48. uzsver, ka līdztiesība ir viena no Savienības pamatā esošajām vērtībām un ir nostiprināta Eiropas Savienības Pamattiesību hartā; atgādina par Savienības apņemšanos integrēt dzimumu līdztiesības

---

[1] Eiropas Revīzijas palātas Īpašais ziņojums 07/2024 “Komisijas sistēmas nepareizu ES izdevumu atgūšanai – iespējams atgūt vairāk un ātrāk”.

aspektu politikas veidošanā un Savienības līdzekļu izmantošanā, tostarp ievērojot dzimumu līdztiesības principu budžeta plānošanā; mudina Komisiju turpināt centienus ievērot dzimumu līdztiesības principu budžeta plānošanā un sekot līdzi Savienības budžeta ietekmei uz dzimumu līdztiesības veicināšanu; atgādina par Komisijas pienākumu pievienot visiem tiesību aktu priekšlikumiem ietekmes novērtējumu, ja tiek prognozēts, ka tiem būs būtiska ietekme uz ekonomiku, sociālo jomu un vidi, lai cita starpā garantētu taisnīgu līdzekļu sadali;

49. atzīmē, ka līdz 2025. gada jūlijam ir jāpārskata Iestāžu nolīgums par Pārredzamības reģistru; aicina Komisiju nodrošināt, ka process ir iespējami atvērts, saskaņot finanšu pārskatu sniegšanas prasības visām reģistrēto personu kategorijām (tostarp attiecībā uz finansējuma avotiem un lobēšanas budžetu), pievēršoties arī riskam, kas attiecībā uz pašdeklarācijām interešu pārstāvības kategorijā konstatēts Revīzijas palātas Īpašajā ziņojumā 05/2024 par ES Pārredzamības reģistru; uzskata, ka, lai pildītu Revīzijas palātas ieteikumus, būtu jāpalielina Pārredzamības reģistra sekretariāta resursi;

50. atgādina par šādiem konstatējumiem, kas minēti Revīzijas palātas Īpašajā ziņojumā 11/2025: i) ka struktūru identificēšana un reģistrācija kā NVO ne vienmēr ir konsekventa un ticama; ii) ka, lai gan finansējuma piešķiršanas process ir kļuvis racionalizētāks, joprojām pastāv problēmas saistībā ar datu pilnīgumu un precizitāti; iii) ka trūkst skaidras kopainas par NVO veltītajiem Savienības izdevumiem, un tas kavē lietderīgu analīzi; iv) ka Revīzijas palātas pārbaudītajā izlasē uzaicinājumi iesniegt priekšlikumus bija pārredzami; v) ka netiek proaktīvi pārbaudīts tas, vai ir ievērotas Savienības vērtības; un vi) ka pārredzamības prakse Revīzijas palātas pārbaudītajā izlasē ir visnotaļ atšķirīga un lielākām NVO ir labāki rezultāti; aicina Komisiju pilnībā īstenot Revīzijas palātas Īpašajā ziņojumā iekļautos ieteikumus;

Ieteikumi

51. stingri atbalsta ieteikumus, ko Revīzijas palāta sniegusi savā gada pārskatā par budžeta izpildi 2023. finanšu gadā (“2023. finanšu gada pārskats”) [1], kā arī attiecīgajos īpašajos ziņojumos; aicina Komisiju tos nekavējoties īstenot un informēt budžeta izpildes apstiprinātājiestādi par īstenošanas gaitu;

52. aicina Revīzijas palātu kopā ar Komisiju meklēt veidus, kā saskaņot metodiku attiecībā uz vispārējo budžetu, kā tas jau izdarīts decentralizēto aģentūru iepirkuma gadījumā, vienlaikus respektējot dažādās lomas;

---

[1] OV C, C/2024/5882, 9.10.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/5882/oj.

53. jo īpaši aicina Komisiju:

i) turpināt sadarboties ar Revīzijas palātu, lai vairotu izpratni par abām pieejām Savienības izdevumos pieļauto kļūdu atšķirīgai aplēšanai un palielinātu šo pieeju konverģenci un salīdzināmību;

ii) precizēt korektīvo pasākumu ietekmi uz vispārējo kļūdu līmeni;

iii) kopā ar Revīzijas palātu meklēt veidus, kā saskaņot metodiku attiecībā uz iepirkuma kļūdu novērtēšanu un kļūdu līmeņa aplēšanu vispārējā budžetā, kā tas jau izdarīts decentralizēto aģentūru iepirkuma gadījumā, vienlaikus respektējot dažādās lomas;

iv) iesniegt budžeta izpildes apstiprinātājiestādei stratēģiju, kā nostiprināt līdzekļu izmantošanu paredzētajam mērķim, palielināt līdzekļu apguvi un novērst saistību atcelšanu, lai maksimāli palielinātu Savienības budžeta radīto ES pievienoto vērtību;

v) palielināt neizpildīto saistību prognozes ticamību, sniedzot reālistiskāku aplēsi par Savienības līdzekļu apguvi, lai budžeta izpildes apstiprinātājiestādei būtu labāka prognoze par *RAL* dinamiku gadu gaitā un tiktu labāk aizsargāts Savienības budžets;

vi) ziņot par Savienības budžeta aizsardzību un nodrošināt pietiekamus pasākumus tā aizsardzībai pret dažādiem līdzās *RAL* konstatētiem riskiem, piemēram, saistību atcelšanu kohēzijas politikā, parāda pieaugumu, pieaugošo budžeta pakļautību riskam un inflācijas kāpuma ietekmi;

vii) nodrošināt pārredzamāku ziņošanu par gada budžeta kopējo pakļautību riskam, gada pārvaldības un snieguma ziņojumā izklāstot daudzgadu perspektīvu par Savienības budžeta pakļautību budžeta garantijām;

viii) būtiski vienkāršot noteikumus un procedūras un uzlabot palīdzību un nodrošināt konsekventas un ērti lietojamas vadlīnijas MVU, jauniem pieteikumu iesniedzējiem, atvasuzņēmumiem, jaunuzņēmumiem, administrācijai, maksājumu aģentūrām, PSO un visām pārējām attiecīgajām ieinteresētajām personām, vienlaikus nekompromitējot kontroļu kvalitāti;

ix) nodrošināt, ka ieviestie riska mazināšanas instrumenti ir pietiekami jaudīgi, lai efektīvi vērstos pret Savienības budžeta pakļautību riskiem;

x) pastiprināt centienus uzlabot līdzekļu izlietojuma pārredzamību, tostarp raugoties uz informāciju par līdzekļu galasaņēmējiem, arī attiecībā uz līdzekļiem, kas iedalīti politikas un tiesību aktu priekšlikumu izstrādei;

xi) ieviest visus nepieciešamos līdzekļus, kas ļautu nodrošināt, ka visi interešu pārstāvji, kas vēršas Savienības iestādēs, ir reģistrēti Pārredzamības reģistrā; turklāt aicina Komisiju izveidot efektīvu mehānismu, kas ļautu pārliecināties, ka Pārredzamības reģistrā reģistrētās Savienības finansētās struktūras atbilst Savienības vērtībām, un pieprasīt pilnīgu pārredzamību attiecībā uz to finansējumu, paredzot, ka, lai vērstos visās Savienības iestādēs, struktūrās un aģentūrās, ir jāizpilda nosacījums sniegt padziļinātu informāciju par visu reģistrēto struktūru finansējumu;

xii) kopā ar Parlamentu un Padomi garantēt pienācīgus resursus Pārredzamības reģistra sekretariātam, lai nodrošinātu, ka var pārbaudīt, vai ieraksti par visu interešu pārstāvju lobēšanas darbībām ir precīzi, un ka lobēšana kļūst pārredzamāka, kā tas prasīts Revīzijas palātas Īpašajā ziņojumā 05/2024 par ES Pārredzamības reģistru; aicina Komisiju atvēlēt pietiekamus resursus pārkāpumu atklāšanai, lai garantētu plašu meklēšanas spēju klāstu;

xiii) pieprasīt, lai Pārredzamības reģistrā reģistrētie interešu pārstāvji uzrādītu savus finansiālos atbalstītājus, deklarējot, ka tie pārstāv tikai savas vai savu biedru kolektīvās intereses, un ierosināt grozījumu 2021. gada 20. maija Iestāžu nolīguma II pielikumā, paredzot prasību tiem uzrādīt savus finansiālos atbalstītājus ES Pārredzamības reģistrā, pat ja tie šajā reģistrā norādījuši, ka pārstāv tikai savu biedru intereses; mudināt jau reģistrētās struktūras, kas pašdeklarācijā nav norādījušas savus finanšu resursus, brīvprātīgi deklarēt tos pirms grozījumu ieviešanas iestāžu nolīgumā;

xiv) turpināt atbalstīt dalībvalstis pārbaužu kvalitātes un daudzuma uzlabošanā un apmainīties ar paraugpraksi cīņā pret krāpšanu un korupciju;

xv) risināt situāciju saistībā ar novēlotiem iekasēšanas rīkojumiem un veikt visus nepieciešamos pasākumus, lai atgūtu lielāko daļu no 2014.–2023. gada periodā vēl neatgūtajām summām, tostarp īstenot korporatīvās eskalācijas mehānismus, un pastāvīgi informēt budžeta izpildes apstiprinātājiestādi par panākumiem līdzekļu atgūšanā;

xvi) stiprināt Savienības krāpšanas apkarošanas arhitektūras jaudu, tostarp nodrošināt pietiekamus finanšu resursus un cilvēkresursus, un veicināt sadarbību;

Ieņēmumi

54. atzinīgi vērtē to, ka arī attiecībā uz 2023. gadu Revīzijas palāta var sniegt pozitīvu atzinumu par ieņēmumu likumību un pareizību; vienlaikus uzsver, ka problēmas, kuras saistītas ar muitas nodokļu nedeklarēšanu vai nepareizu deklarēšanu (muitas iztrūkumu) un kuru dēļ veidojas neiekasēto ievedmuitas nodokļu iztrūkums, ir pastāvīga problēma jau daudzus gadus un varētu radīt Savienībai un dalībvalstīm tradicionālo pašu resursu zaudējumus;

55. ar nopietnām bažām norāda, ka Revīzijas palāta ir pārbaudījusi Komisijas Muitas rīcības plāna īstenošanu, kas varētu ievērojami samazināt muitas iztrūkumu, un atkal ir konstatējusi nepietiekamu progresu dažu šajā plānā paredzēto darbību īstenošanā; norāda, ka Komisija šā plāna ietvaros 2023. gada maijā ierosināja muitas reformu [1], tostarp ES Muitas dienesta un ES muitas datu centra izveidi;

56. atgādina, ka Revīzijas palāta ir vērsusi uzmanību uz riskiem, ko ES finanšu interesēm rada neatbilstoša vai neefektīva importēto preču muitas kontrole; atzinīgi vērtē *OLAF* centienus cīņā pret krāpšanu, kas saistīta ar muitas nodokļiem un PVN; uzsver e–komercijas pieauguma un tiešsaistes platformu riskus, kas izriet no iespējamiem drošības un drošuma apdraudējumiem, un risku, ka varētu netikt ievēroti ES nodokļu un muitas noteikumi, produktu standarti, intelektuālā īpašuma tiesības, aizliegumi un ierobežojumi;

57. ar bažām norāda, ka Revīzijas palāta ir atklājusi, ka Komisija neiekasēja kavējuma procentu maksājumus sešos gadījumos, kas saistīti ar NKI datu novēlotām korekcijām dalībvalstīs, attiecībā uz ko Komisija bija formulējusi atrunas; piekrīt Revīzijas palātai, ka Komisijai šādos gadījumos principā būtu jāiekasē nokavējuma procentu maksājumi, lai stimulētu dalībvalstis risināt atrunas noteiktajā termiņā;

58. ar gandarījumu norāda, ka jaunie pašu resursi, kuru pamatā ir dalībvalstu radīto nereciklētā izlietotā plastmasas iepakojuma atkritumu daudzumu, 2023. gadā bija 7,2 miljardi EUR jeb 4,0 % no ES kopējiem ieņēmumiem; turklāt norāda, ka Revīzijas palāta ir konstatējusi [2] dažas problēmas saistībā ar datu ticamību un salīdzināmību; uzsver, ka tas ir lielisks piemērs jaunam pašu resursu veidam, jo rada dalībvalstīm pozitīvu stimulu samazināt nereciklētu plastmasas iepakojuma atkritumu apjomu, vienlaikus radot

---

1 COM(2023) 258.

2 Eiropas Revīzijas palātas Īpašais ziņojums 16/2024 “Eiropas Savienības ieņēmumi, kas pamatojas uz nereciklēta izlietotā plastmasas iepakojuma daudzumu – sarežģīts sākums, ko kavē nepietiekama datu salīdzināmība un ticamība”.

Savienībai jaunu ieņēmumu plūsmu;

59. uzsver, ka Komisijas 2021. gada priekšlikumi par jauniem pašu resursiem, kas ietver trīs elementus, no kuriem pirmais ir balstīts uz ieņēmumiem no emisijas kvotu tirdzniecības (ETS), otrais – uz Savienības oglekļa ievedkorekcijas mehānisma radītajiem resursiem un trešais – uz daudznacionālo uzņēmumu atlikušās peļņas daļu, ko pārdala dalībvalstīm saskaņā ar ESAO/G20 nolīgumu par nodokļu uzlikšanas tiesību pārdali ("pirmais pīlārs"), ir acīmredzami šādu jaunu resursu iespējamie varianti; vienlaikus norāda, ka varētu apsvērt arī citus avotus, ja izrādītos, ka tos dalībvalstīm būtu vieglāk apstiprināt; kā vēlamas vērtē citas iniciatīvas, kas var radīt jaunus pašu resursus Savienības budžetam;

60. jo īpaši aicina Komisiju:

   i) pastiprināti koncentrēties un palielināt spiedienu uz Muitas rīcības plāna īstenošanu, jo īpaši pievēršoties 2023. gada maija priekšlikumam par būtisku muitas reformu, tostarp ES Muitas dienesta un ES muitas datu centra izveidi; nodrošināt, ka dalībvalstis īsteno efektīvas, samērīgas un atturošas sankcijas par ziņošanas pienākumu neievērošanu; uzsākt pārkāpuma procedūru gadījumos, kad ir pietiekami pierādījumi, ka dalībvalstis īsteno acīmredzami neatbilstīgu sankciju sistēmu attiecībā uz Direktīvas par administratīvu sadarbību nodokļu jomā [1] (*DAC* 6) pārkāpumiem;

   ii) uzstāt, ka ir svarīgi pastiprināt un dažādot starptautisko muitas sadarbību ar tirdzniecības partneriem, un uzsver nepieciešamību pastiprināt cīņu pret pārrobežu krāpšanu nodokļu un muitas jomā saistībā ar e–komercijas paplašināšanos;

   iii) iekasējot procentu maksājumus par kavējumiem, radīt stimulus dalībvalstīm noteiktajos termiņos pievērsties atrunām par NKI datu korekcijām, kas dalībvalstīm ir jāveic;

   iv) turpināt darbu virzībā uz jaunu pašu resursu ieviešanu;

vienotais tirgus, inovācija un digitālā joma

61. norāda, ka DFS 1. izdevumu kategorijas "vienotais tirgus, inovācija un digitālā joma" programmu budžets bija 25,3 miljardi EUR (13,2 % no Savienības budžeta), un to sadalījums bija šāds: 15,3 miljardi EUR (60,5 %) pētniecībai, 4,1 miljards EUR (16,1 %) transportam,

---

[1] Padomes Direktīva (ES) 2018/822 (2018. gada 25. maijs), ar ko attiecībā uz obligāto automātisko informācijas apmaiņu nodokļu jomā saistībā ar ziņojamām pārrobežu shēmām groza Direktīvu 2011/16/ES (OV L 139, 5.6.2018., 1. lpp.; ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2018/822/oj).

enerģētikai un digitālajai jomai, 2,3 miljardi EUR (9,1 %) programmai "InvestEU", 2,2 miljardi EUR (8,7 %) kosmosam un 1,4 miljardi EUR (5,6 %) citām jomām;

62. norāda, ka Revīzijas palāta izskatīja 127 darījumus, kas aptver visu izdevumu spektru šajā DFS izdevumu kategorijā, proti, programmu "Apvārsnis 2020" (90 darījumi), "Apvārsnis Eiropa" (7 darījumi), Eiropas infrastruktūras savienošanas instrumentu (EISI) un ar kosmosu saistītās programmas un finanšu instrumentus, kā arī pārbaudīja Eiropas Klimata, infrastruktūras un vides izpildaģentūras (*CINEA*) *ex ante* kontroles sistēmu attiecībā uz EISI dotācijām transporta un enerģētikas nozarē un Pētniecības un inovācijas ģenerāldirektorāta (RTD ĢD) un Eiropas Veselības un digitālās izpildaģentūras (*HaDEA*) gada darbības pārskatos sniegto informāciju par darījumu pareizību;

63. norāda, ka atbilstoši Revīzijas palātas aplēsēm kļūdu līmenis izdevumos kategorijā "vienotais tirgus, inovācija un digitālā joma" 2023. gadā bija būtisks – 3,3 %; ņem vērā Revīzijas palātas konstatējumu, ka pētniecības un inovācijas izdevumos ir visvairāk kļūdu, jo īpaši personāla izmaksu jomā; pauž bažas par to, ka Komisija šai izdevumu kategorijai ir aplēsusi risku maksājumu veikšanas brīdī 1,4 % apmērā, kas ir Revīzijas palātas aplēstā diapazona zemākajā pusē; pauž bažas par Revīzijas palātas secinājumu, ka risku maksājumu veikšanas brīdī Komisija aplēš par zemu tādēļ, ka Komisijas veiktajās *ex post* revīzijās šajā jomā vērojamas nepilnības, kā to kopš 2019. finanšu gada konstatējusi Revīzijas palāta [1];

64. ar bažām konstatē, ka 39 darījumos (31 %) no 127 Revīzijas palātas pārbaudītajiem darījumiem bija kļūdas; pauž dziļas bažas, ka septiņos skaitliski izsakāmu kļūdu gadījumos Komisijas (vai labuma guvēju uzdevumā strādājošo revidentu) rīcībā bija pietiekama informācija, lai novērstu vai atklātu un izlabotu kļūdu pirms izdevumu apstiprināšanas, un ka, ja Komisija būtu pienācīgi izmantojusi visu tās rīcībā esošo informāciju, aplēstais kļūdu līmenis šajā nodaļā būtu bijis par 1,4 procentpunktiem zemāks; uzsver, ka tas liecina par nepilnībām Komisijas veiktajās kontrolēs;

Pētniecība un inovācija

65. uzsver Savienības pētniecības un inovācijas finansēšanas programmu nozīmi Savienības zinātnes, sabiedrības, ekonomikas un tehnoloģiju attīstībā, nevienlīdzības mazināšanā un zaļās un digitālās pārejas panākšanā, kā arī Savienības enerģētiskās atkarības mazināšanā no Krievijas; atgādina, ka pamatprogramma "Apvārsnis Eiropa" ir nozīmīgākā pētniecības un inovācijas programma Eiropā, kuras kopējais budžets laikposmam no 2021. gada līdz 2027. gadam ir

---

[1] Eiropas Revīzijas palātas 2023. gada pārskata 1.35. punkts.

95,5 miljardi EUR, tostarp 5,4 miljardi EUR no *NGEU* instrumenta; norāda, ka ANM ir piešķīris aptuveni 48 miljardus EUR ieguldījumiem pētniecībā un inovācijā; uzsver – lai uzlabotu Savienības konkurētspēju un novērstu inovācijas nepietiekamību, ir vajadzīgs papildu finansējums pētniecībai un inovācijai, ņemot vērā attiecīgos *M. Draghi* ziņojuma ieteikumus; īpaši uzsver, ka pašreizējos ģeopolitiskajos apstākļos ir jāpalielina ar aizsardzību saistītie pētniecības un inovācijas izdevumi un tas varētu būt svarīgs inovācijas politikas stratēģijas elements;

66. norāda, ka iepriekšējā programma "Apvārsnis 2020", kuras budžets bija 75,6 miljardi EUR, laikposmā no 2014. gada līdz 2020. gadam finansēja vairāk nekā 35 000 projektu un tās izsludinātajos konkursos iesniegto individuālo pieteikumu skaits pārsniedza miljonu un nāca no 177 valstīm; turklāt norāda, ka komisāre *I. Ivanova* uzklausīšanā par 2023. gada budžeta izpildes apstiprināšanu uzsvēra ES pētniecības un inovācijas finansēšanas programmu radīto ES pievienoto vērtību, skaidrojot, ka pamatprogrammas "Apvārsnis 2020" galīgajā novērtējumā ir aplēsts, ka līdz 2040. gadam katrs saistībā ar šo programmu iztērētais euro sabiedrībai radīs ieguvumus piecu euro vērtībā; pauž dziļu nožēlu par to, ka budžeta ierobežojumu dēļ nebija iespējams finansēt 74 % priekšlikumu, kuru kvalitāti neatkarīgi eksperti bija novērtējuši kā augstu; norāda, ka visu augstas kvalitātes priekšlikumu finansēšanai būtu bijuši vajadzīgi papildu 159 miljardi EUR; uzsver, ka ir svarīgi nodrošināt pietiekamu finansējumu Savienības pētniecībai un inovācijai, jo īpaši tādēļ, lai palielinātu Savienības konkurētspēju un labklājību saskaņā ar Savienības stratēģisko programmu 2024.–2029. gadam;

67. norāda, ka pamatprogrammas "Apvārsnis Eiropa" juridiskais pamats 2021. gadā tika pieņemts novēloti, un atzinīgi vērtē to, ka Komisijai 2023. gadā izdevās panākt budžeta izpildi gandrīz 100 % apmērā; norāda, ka līdz 2023. gada beigām parakstīto dotāciju nolīgumu skaits bija 10 674 un vēl tika parakstīti divi pamatnolīgumi;

68. ar bažām norāda, ka Revīzijas palāta konstatēja ar neattiecināmām izmaksām saistītas kļūdas 30 darījumos no 97 izlasē iekļautajiem pētniecības un inovācijas darījumiem un ka šīs kļūdas veido 71 % no Revīzijas palātas 2023. gadam aplēstā kļūdu līmeņa šajā izdevumu kategorijā; atkārtoti pauž bažas par to, ka pēc deviņiem programmas "Apvārsnis 2020" īstenošanas gadiem nozīmīgs kļūdu avots joprojām ir personāla izmaksu aprēķināšana – no Revīzijas palātas izlasē iekļautajiem 30 pētniecības darījumiem, kuros bija skaitļos izsakāmas kļūdas, 22 darījumos (aptuveni 73 %) bija nepareizi piemērota personāla izmaksu aprēķināšanas metodika; atzīst gan Komisijas, gan Revīzijas palātas pastāvīgos centienus labot šo situāciju; atzinīgi vērtē to, ka Komisija ir pieņēmusi Revīzijas palātas ieteikumus uzlabot saņēmēju atbilstību dienas likmes noteikumiem un nodrošināt skaidrību par dienas likmes noteikumiem "Apvārsnis

Eiropa” dokumentos;

69. uzsver, ka ir svarīgi vienkāršot noteikumus un procedūras, kas reglamentē Savienības pētniecības un inovācijas finansējumu; norāda, ka 2023. gadā Komisija turpināja ieviest vienkāršotās izmaksu iespējas, piemēram, fiksētas summas un vienības izmaksas pamatprogrammā “Apvārsnis Eiropa”; norāda uz Pētniecības un inovācijas ģenerāldirektora izteikumiem viedokļu apmaiņā ar CONT komiteju, ka Komisija plāno līdz 2027. gadam palielināt pamatprogrammas “Apvārsnis Eiropa” līdzekļu izmaksu fiksētu summu veidā līdz 50 %; atzinīgi vērtē to, ka Komisija, ņemot vērā Revīzijas palātas 2022. gada pārskatos iekļautos ieteikumus, attiecībā uz fiksētas summas dotācijām sīkāk precizēs prasības šo dotāciju pareizai īstenošanai, tostarp katras darba paketes elementus, kas ierosinās maksājumu, kā arī sniegs sīki izstrādātus norādījumus projektu īstenošanas novērtēšanā iesaistītajiem dalībniekiem; turklāt norāda – kā aprakstīts Komisijas izvērtējumā par fiksētu summu veidā izmaksāto finansējumu pamatprogrammās “Apvārsnis 2020” un “Apvārsnis Eiropa” 2018.–2024. gadā, saņēmēji vēlētos lielāku skaidrību par to, kā tiks veikta revīzija par fiksētas summas dotācijām; pauž bažas par to, ka vēl nav izstrādāta “Apvārsnis Eiropa” *ex post* revīzijas stratēģija;

70. uzsver privātā sektora izšķirošo lomu inovāciju plaisas novēršanā Savienībā un Savienības konkurētspējas un labklājības uzlabošanā; jo īpaši uzskata, ka ir obligāti jāturpina pēc iespējas veicināt un atvieglot MVU dalību Savienības pētniecības un inovācijas finansēšanas programmās; ņem vērā Revīzijas palātas secinājumu, ka MVU un jaunpienācēji ir vairāk pakļauti kļūdu riskam nekā citi atbalsta saņēmēji, jo viņiem trūkst pieredzes un resursu finansējuma administrēšanai; atzinīgi vērtē Komisijas centienus īpaši atbalstīt MVU, piemēram, izmantojot informācijas kampaņas, kontaktus ar valstu kontaktpunktu sistēmu un Pētniecības uzziņu dienesta attiecīgo palīdzības dienestu; uzskata, ka noteikumu un procedūru vienkāršošana ir būtiskākais veicinošais faktors MVU līdzdalības palielināšanai;

Enerģētika, transports un digitālā joma

71. uzsver, cik svarīga nozīme ir Savienības investīcijām augstas veiktspējas, ilgtspējīgu un efektīvi savstarpēji savienotu Eiropas transporta, enerģētikas un digitālo pakalpojumu tīklu attīstībā, un norāda, ka Eiropas infrastruktūras savienošanas instruments (EISI), kura izdevumi 2023. gadā bija 4,1 miljards EUR, ir būtisks Savienības instruments šo mērķu sasniegšanai;

72. vērš uzmanību uz to, ka ir nepieciešams vienkāršot pieteikumu iesniegšanas procedūras Eiropas infrastruktūras savienošanas instrumenta sadaļā “Transports” (EISI–T), lai pavērtu nelielām struktūrām un vietējām iniciatīvām lielākas iespējas piedalīties

Eiropas transporta infrastruktūras attīstīšanā; pauž nožēlu par to, ka EISI–T budžets nesedz visas vajadzības pēc ieguldījumiem ilgtspējīgā transportā un ka lielākā daļa EISI–T budžeta jau ir sadalīta, tādējādi radot finansējuma deficītu līdz 2027. gadam;

73. atgādina, ka Krievijas agresijas karš pret Ukrainu un sankcijas, kas šī kara dēļ piemērotas Krievijai, 2023. gadā turpināja negatīvi ietekmēt Savienības transporta nozari, izraisot transporta deficītu, sastrēgumus piegādes ķēdēs un nepieciešamību apiet tradicionālos maršrutus, tādējādi pagarinot ceļā pavadīto laiku un palielinot izmaksas; norāda, ka Krievijas agresijas izraisītie ekonomiskie zaudējumi un pārrobežu mobilitātes apturēšana ir sevišķi smagi skāruši Austrumu pierobežas reģionus, jo īpaši Baltijas valstīs, Somijā, Polijā un Rumānijā; aicina Komisiju ieviest mērķtiecīgus pasākumus, tostarp nākamajā DFS, lai atvieglotu skarto reģionu atlabšanu;

74. aicina Komisiju visaptveroši izvērtēt finansējumu, kas piešķirts tādiem pārrobežu un daudzvalstu infrastruktūras projektiem, kuri saskaras ar būtiskām īstenošanas problēmām, finansiālām grūtībām vai kavējumiem, kā, piemēram, *Rail Baltica*; norāda, ka šajā izvērtējumā būtu jāpievēršas plānošanas un pārvaldības neefektivitātei, kā arī aizvien straujākam būvniecības izmaksu pieaugumam, kas apdraud projektu termiņus un mērķus; atkārtoti norāda, ka lielāka pārredzamība publisko līdzekļu pārvaldībā palielina iedzīvotāju uzticēšanos Savienības iestādēm;

75. ar bažām norāda, ka Revīzijas palāta savā 2023. gada revīzijas izlasē konstatēja divas kļūdas EISI projektos un ka viena no tām ir saistīta ar nopietnu Savienības publiskā iepirkuma noteikumu pārkāpumu, kā rezultātā līguma slēgšanas tiesības tika piešķirtas konsorcijam, kurš neatbilda atlases kritērijiem, un ka šī kļūda veidoja 28 % no aplēstā kļūdu īpatsvara 1. izdevumu kategorijā;

76. pauž dziļas bažas par Revīzijas palātas konstatējumiem saistībā ar Eiropas Klimata, infrastruktūras un vides izpildaģentūras (*CINEA*) *ex ante* kontroles sistēmu EISI dotācijām transporta un enerģētikas nozarē, jo īpaši par Revīzijas palātas secinājumu, ka, lai gan stratēģijas gan EISI1 (2014.–2020. gads), gan EISI2 (2021.–2027. gads) gadījumā ir balstītas uz pienācīgu risku un iepriekšējo pārkāpumu analīzi, pamatnostādnes par iepirkuma *ex ante* pārbaudēm nebija pietiekami detalizētas; pilnībā atbalsta Revīzijas palātas ieteikumu, ka Komisijai būtu jāturpina pilnveidot šīs pamatnostādnes;

Ieteikumi

77. aicina Komisiju:

i) nodrošināt pietiekamu resursu atvēlēšanu tādu kvalitatīvu pētniecības un inovācijas projektu priekšlikumu atbalstīšanai,

kuri rada ES pievienoto vērtību, šim nolūkam īstermiņā izmantojot 2026. gada budžeta projektu un vidējā termiņā – Komisijas priekšlikumu nākamajai daudzgadu finanšu shēmai;

ii) turpināt vienkāršot noteikumus un procedūras saskaņā ar jauno Finanšu regulu, atbalstīt apmācību sesijas un lietotājdraudzīgu, konsekventu un praktisku informāciju pieteikumu iesniedzējiem dalībvalstīs, jo īpaši MVU, jauniem pieteikumu iesniedzējiem, atvasuzņēmumiem, jaunuzņēmumiem, PSO vai vietējām rīcības grupām, un mudināt pieteikties pretendentus no dalībvalstīm, kuras piedalās mazākā mērā, kā arī no nelielām struktūrām;

iii) turpināt piemērot vienkāršotus noteikumus un procedūras, digitalizācijas pasākumus un vienkāršotu izmaksu iespējas, vienlaikus jo īpaši pievēršoties pārkāpumu un krāpšanas riskam un kontroles izmaksām, un pēc iespējas ātrāk pabeidzot "Apvārsnis Eiropa" *ex post* revīzijas stratēģijas izstrādi;

iv) attiecībā uz fiksētas summas dotācijām sīkāk precizēt prasības, kas nosaka to pareizu īstenošanu, ņemot vērā attiecīgos Revīzijas palātas ieteikumus, kas sniegti tās 2022. gada pārskatā, un pārbaudīt projektu, kuros tiek izmantotas fiksētās summas, faktisko īstenošanu;

v) rūpīgi izanalizēt konstatētās iepirkuma kļūdas un turpināt pilnveidot pamatnostādnes, kurās aprakstīts EISI projektu iepirkuma *ex ante* kontroles mehānismu ietvaros veicamo pārbaužu apmērs, ievērojot Revīzijas palātas ieteikumus;

Kohēzija, noturība un vērtības

78. uzsver Savienības kohēzijas politikas svarīgo nozīmi Savienības reģionu ekonomiskajai un teritoriālajai konverģencei un attīstībai, kā arī Eiropas sociālo tiesību pīlāra īstenošanas atbalstam; norāda, ka DFS 2. izdevumu kategorijas "Kohēzija, noturība un vērtības" programmu budžets bija 73,3 miljardi EUR (38,4 % no Savienības budžeta), un šo līdzekļu sadalījums bija šāds: 47,8 % Eiropas Reģionālās attīstības fondam (ERAF) un citām reģionālām darbībām, 18,9 % Eiropas Sociālajam fondam (ESF), 9,8 % Kohēzijas fondam (KF), 3,8 % programmai "Erasmus+", 2,1 % EISI transporta sadaļai un 3,8 % citām jomām;

79. norāda, ka Revīzijas palāta pārbaudīja 238 darījumu izlasi, kas aptver visu izdevumu klāstu DFS 2. izdevumu kategorijā; ar bažām norāda, ka Revīzijas palātas aplēstais kopējais kļūdu līmenis šīs kategorijas izdevumos 2023. gadā palielinājās līdz 9,3 %, kas ievērojami pārsniedz būtiskuma slieksni; vērš uzmanību uz Revīzijas palātas aplēstā kopējā kļūdu līmeņa ievērojamo pieaugumu 2023. gadā salīdzinājumā ar iepriekšējiem gadiem (6,4 % 2022. gadā un 3,6 % 2021. gadā);

80. pauž bažas par Revīzijas palātas konstatējumu, ka ievērojamie papildu resursi, kas darīti pieejami saskaņā ar Atveseļošanas palīdzību kohēzijai un Eiropas teritorijām (*REACT–EU*), tuvojoties 2014.–2020. gada programmu attiecināmības perioda beigām (2023. gada 31. decembris) un paralēli īstenojot *NGEU* programmu, ir radījuši papildu spiedienu uz dalībvalstu pārvaldes struktūrām, tā palielinot kļūdu risku; jo īpaši pauž bažas par praksi samazināt dalībvalstu līdzfinansējumu, kā tas ir *REACT–EU*, Koronavīrusa investīciju iniciatīvas (*CRII*) un *CRII+* gadījumā, jo tādējādi mazinās ieinteresētība un attiecīgie stimuli pienācīgi pārraudzīt izdevumus; pēc iepazīšanās ar Komisijas atbildēm norāda uz atziņu, ka dažas iestādes, iespējams, ir veikušas ne tik efektīvas kontroles un pārbaudes, jo, paralēli īstenojot 2014.–2020. gada programmas un *NGEU* papildu finansējumu, tās bijušas ievērojami pārslogotas un pakļautas arvien lielākam spiedienam;

81. pieņem zināšanai Revīzijas palātas veikto analīzi par darījumiem ar papildu finansējumu no *REACT–EU* un elastīgumu, ko nodrošina *CRII+* un Kohēzijas fonda līdzekļi bēgļiem (*CARE*), un šo darījumu ietekmi uz aplēsto kļūdu līmeni; jo īpaši norāda uz secinājumu, ka kļūdas, kas konstatētas 100 % ES finansētajās prioritātēs, veidoja 5,0 % no 9,3 % apmērā aplēstā kopējā kļūdu līmeņa; pauž bažas par to, ka augsto kļūdu īpatsvaru veicināja elastīguma palielināšana, vienlaikus nedz samazinot prasības, nedz palielinot preventīvās pārbaudes un kontroles;

82. pieņem zināšanai Revīzijas palātas Apskatu 03/2024 “Ticamības nodrošināšanas sistēma un galvenie faktori, kas veicināja kļūdu rašanos 2014.–2020. gada kohēzijas finansējuma jomā”, kurā sniegts daudzgadu pārskats par revīzijas rezultātiem sešu gadu garumā, tostarp pārvaldības un kontroles problemātikas novērtējums, un kura mērķis ir stiprināt ticamības nodrošināšanas modeli; pauž bažas par Revīzijas palātas secinājumu, ka, lai gan kohēzijas politikas jomā ticamības nodrošināšanas sistēma ir ļāvusi mazināt kļūdu līmeni, tā tomēr nav bijusi tik efektīva, lai panāktu, ka vispārējais kļūdu līmenis būtu zem 2 % būtiskuma sliekšņa; pauž bažas par to, ka sistemātisko trūkumu dēļ Komisija tikai ierobežotā mērā var paļauties uz dalībvalstu revīzijas iestāžu veikto darbu; atbalsta Revīzijas palātas ieteikumu Komisijai nostiprināt ticamības nodrošināšanas sistēmas īstenošanu attiecībā uz 2021.–2027. gada kohēzijas izdevumiem; atgādina Komisijai par budžeta izpildes apstiprinātājiestādes aicinājumu cieši sadarboties ar dalībvalstīm nolūkā uzlabot Savienības izdevumu pārvaldības un kontroles sistēmu, lai samazinātu augsto kļūdu īpatsvaru, panākot, ka tas ir zem 2 % būtiskuma sliekšņa;

83. ņem vērā Revīzijas palātas apskatā pausto konstatējumu par kohēzijas politikas kontroles sistēmas galveno dalībnieku darba uzticamību; pauž bažas par Revīzijas palātas konstatējumu, ka sešu gadu periodā vadošās iestādes, kas ir pirmā aizsardzības instance

kļūdu atklāšanai un novēršanai, nav darbojušās pietiekami efektīvi, lai samazinātu kohēzijas politikai raksturīgo augsto kļūdu risku; uzskata, ka vēl satraucošāks ir Revīzijas palātas konstatējums, ka nākamā aizsardzības instance, proti, dalībvalstu revīzijas iestādes, nespēj pareizi noteikt kļūdu īpatsvaru tām izdevumu paketēm, kurām tās veic revīziju un sniedz apliecinājumu par ticamību, jo Revīzijas palāta vismaz 39 % šo pakešu konstatēja vēl citas kļūdas; norāda, ka Revīzijas palāta jau vairāk nekā 6 gadu garumā ik gadu konstatē šīs kļūdas un ziņo par tām un ka līdz ar to šeit vērojama sistēmiska problēma;

84. norāda, ka Revīzijas palāta ir sadalījusi kategorijās kohēzijas izdevumos konstatētās kļūdas, proti, 29 % – neattiecināmi projekti, 26 % – neattiecināmas izmaksas un 21 % – nopietnas neatbilstības publiskā iepirkuma procedūrās, un ka lielāko daļu kļūdu (80 %) veido ar ERAF un KF saistītie izdevumi; norāda, ka ESF+, Jaunatnes nodarbinātības iniciatīvas (JNI) un Eiropas atbalsta fonda vistrūcīgākajām personām (EAFVP) izdevumos kļūdu līmenis ir proporcionāli mazāks, proti, tajos kopā konstatēti 16 % kļūdu, savukārt šīs izdevumu kategorijas budžetā tie kopā veido aptuveni 20 %;

85. norāda uz Budžeta kontroles komitejas pasūtīto pētījumu “Krīžu reaģēšanas instrumentu īstenošanā gūtā pieredze”, kas liecina, ka to kohēzijas resursu apguvi, par kuriem nebija uzņemtas saistības, veicināja *CRII* un *CRII+* ieviestās elastīguma iespējas; pauž bažas par pētnieku konstatējumu, ka paātrinātā tempā īstenoto projektu kvalitāte, iespējams, nav sasniegusi tādu pašu līmeni, kāds bija ieguldījumiem pirms pandēmijas; turklāt pauž bažas par pētnieku konstatējumu, ka zemas kvalitātes projektu risks tiek pilnībā segts no Savienības budžeta, jo *CRII*, *CRII+* un *REACT–EU* ir 100 % ES finansējums; uzskata, ka 100 % ES finansējums, iespējams, var palīdzēt apgūt līdzekļus, tomēr līdzekļu apguve pati par sevi nav pašmērķis;

86. uzsver, ka Reģionālās attīstības komiteja savos jaunākajos atzinumos par budžeta izpildes apstiprināšanu aicināja Komisiju sniegt papildu konsultatīvo atbalstu valsts iestādēm un vietējām un reģionālajām pašvaldībām, lai izvairītos no administratīvās pārslodzes situācijas; atzīst Komisijas centienus, taču konstatē, ka diemžēl tie nav bijuši pietiekami, lai mazinātu kļūdu risku; brīdina, ka līdzīga administratīvā pārslodze varētu rasties ANM attiecināmības perioda beigās un DFS pēdējos gados; uzsver, ka ir steidzami jārisina valsts iestāžu un vietējo un reģionālo pašvaldību nepietiekamās administratīvās kapacitātes problēma; šajā sakarībā aicina Komisiju sniegt tām skaidrus norādījumus un palielināt atbalstu administratīvās kapacitātes veidošanai, cita starpā apmācot darbiniekus, apmainoties ar paraugpraksi, īstenojot savstarpēju izvērtēšanu un sniedzot tehnisko palīdzību, lai nodrošinātu efektīvu finansējuma pārvaldību;

87. norāda uz publiskajām diskusijām par daudzgadu finanšu shēmu laikposmam pēc 2027. gada, kas varētu liecināt par pāreju uz sniegumā balstītu modeli, investīciju un reformu sasaisti un vēlmi vienkāršot noteikumus un procedūras; aicina Komisiju prioritāri pievērsties tam, kā finansiāli reaģēt uz pašreizējiem ģeopolitiskās situācijas radītajiem draudiem; brīdina, ka neviens lēmums par izdevumu programmu turpmāko veidošanu nedrīkst kaitēt Savienības izdevumu pārraudzībai un kontrolei, raugoties uz pārredzamību un Savienības līmenī sniegtu informāciju par noteikumu un regulējuma neievērošanu; uzskata, ka Revīzijas palātas konstatētās kļūdas un tas, kā Komisija risina šīs kļūdas, arī liecina par pareizi funkcionējošu pārvaldības un kontroles sistēmu, un atzīmē, ka abas iestādes ir paudušas apņemšanos uzlabot sistēmu un samazināt kļūdu īpatsvaru;

88. līdzīgi kā iepriekšējos gados norāda uz Revīzijas palātas konstatējumu, ka Komisijas dokumentu pārbaudes, lai pārbaudītu un novērtētu revīzijas iestāžu darbu, ir vērstas tikai uz to, lai pārbaudītu atbilstības informācijas konsekvenci, un ka tām ir pārāk ierobežots tvērums, lai apstiprinātu atlikušo kļūdu īpatsvaru, ko valstu iestādes norādījušas savās ticamības apliecinājumu paketēs; pieņem zināšanai Komisijas atbildi, ka savas dokumentu pārbaudes tā papildina ar revīzijas darbu uz vietas, aptverot dažādas atsevišķas programmas un apliecinājumu paketes, un tas ļauj tai izveidot pamatotu un patiesu aplēsi par kļūdu īpatsvaru katrai programmai; uzskata, ka Revīzijas palātas konstatējums attiecas uz dokumentu pārbaužu tvērumu un to, ka tās ir vērstas tikai uz konsekvenci un līdz ar to ir pārāk ierobežotas, lai sniegtu Komisijai pietiekami uzticamu informāciju;

89. pauž bažas par Revīzijas palātas novērotajiem pastāvīgajiem trūkumiem valstu revīzijas iestāžu darbā, par kuriem liecina apliecinājumu paketēs konstatētās nepilnības, atlikušo kļūdu īpatsvaram pārsniedzot būtiskuma slieksni vairāk nekā 60 % no 2023. gadā revidēto apliecinājumu pakešu vērtības; ar bažām uzsver, ka vadošajām iestādēm konsekventi neizdodas efektīvi novērst vai atklāt pārkāpumus saņēmēju deklarētajos izdevumos un ka tādējādi Komisija nevar pietiekamā mērā paļauties uz to veikto darbu;

90. atgādina, ka dalītā pārvaldībā Komisijas pienākums ir pārliecināties, ka dalībvalstis ir izveidojušas pārvaldības un kontroles sistēmas, kas programmu īstenošanas laikā darbojas efektīvi; pauž bažas par to. ka gan Komisija, gan Revīzijas palāta ir konstatējušas, ka ne visās dalībvalstīs pārvaldības un kontroles sistēmas darbojas efektīvi, līdz ar to negatīvi ietekmējot Komisijas kļūdu īpatsvara aprēķina ticamību, jo tas ir atkarīgs vienīgi no šīm valstu sistēmām, kuru darbība nav efektīva; apšauba Komisijas iespēju arī turpmāk paļauties uz valstu sistēmām;

91. uzskata – lai vienotās revīzijas pieeja darbotos labi un lai izdotos samazināt administratīvo slogu saņēmējiem un vadošajām iestādēm,

ļoti svarīga ir revīzijas standartu ievērošana visos kontroles un revīzijas līmeņos; tādēļ pauž bažas par Revīzijas palātas gada pārskatā pausto konstatējumu, ka programmu iestādes un saņēmēji nebija iesnieguši būtiskus apliecinošos dokumentus par atbilstību attiecināmības nosacījumiem, kā arī par Revīzijas palātas apskatā pausto konstatējumu, ka revīzijas iestāžu veiktā revīzijas darba nepietiekamā dokumentācija ierobežo paļaušanos uz valstu revīzijas iestāžu veikto revīzijas darbu;

92. atgādina, ka saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2021/1060 (2021.–2027. gada plānošanas perioda kopīgo noteikumu regula) [1] 15. pantu dalībvalstīm ir jāievēro horizontāli un tematiski veicinošie nosacījumi, kuriem jābūt izpildītiem visā fondu īstenošanas periodā; atgādina – ja brīdī, kad Komisijai tiek iesniegts maksājuma pieteikums par attiecīgo konkrēto mērķi, nav izpildīti minētie veicinošie nosacījumi, tad attiecīgie izdevumi netiks atlīdzināti no Savienības budžeta, līdz kamēr Komisija nebūs pārliecinājusies par veicinošā nosacījuma izpildi; atgādina, ka budžeta izpildes apstiprinātājiestāde pauda dziļu nožēlu par Komisijas 2023. gada 13. decembra lēmumu [2], kurā atzīts, ka Ungārija ir izpildījusi horizontālo veicinošo nosacījumu attiecībā uz tiesu iestāžu neatkarību, tādējādi ļaujot Ungārijas iestādēm iesniegt līdzekļu atlīdzināšanas pieprasījumus par summu līdz 10,2 miljardiem EUR; ar bažām norāda, ka kopš šo līdzekļu atbrīvošanas Ungārijas valdība nav veikusi pasākumus, lai atjaunotu tiesu iestāžu neatkarību, bet gan rīkojusies gluži pretēji; atkārtoti pauž bažas par adekvātu kontroles mehānismu neesamību vai neuzticamām publiskā iepirkuma procedūrām, kas liedz garantēt pareizu finanšu pārvaldību un Savienības budžeta aizsardzību; uzskata, ka minētais lēmums ir politiskā pretrunā to pasākumu darbības pagarināšanai, kuri pieņemti saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES, Euratom) 2020/2092 [3]

---

1 Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/1060 (2021. gada 24. jūnijs), ar ko paredz kopīgus noteikumus par Eiropas Reģionālās attīstības fondu, Eiropas Sociālo fondu Plus, Kohēzijas fondu, Taisnīgas pārkārtošanās fondu un Eiropas Jūrlietu, zvejniecības un akvakultūras fondu un finanšu noteikumus attiecībā uz tiem un uz Patvēruma, migrācijas un integrācijas fondu, Iekšējās drošības fondu un Finansiāla atbalsta instrumentu robežu pārvaldībai un vīzu politikai (OV L 231, 30.6.2021., 159. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1060/oj).

2 Komisijas 2023. gada 13. decembra lēmums par Regulas (ES, Euratom) 2020/2092 4. panta nosacījumu izpildes atkārtotu izvērtēšanu pēc Komisijas iniciatīvas pēc Padomes 2022. gada 15. decembra Īstenošanas lēmuma (ES) 2022/2506 attiecībā uz Ungāriju pieņemšanas, C(2023) 8999.

3 Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES, Euratom) 2020/2092 (2020. gada 16. decembris) par vispārēju nosacītības režīmu Savienības budžeta aizsardzībai (OV L 433 I, 22.12.2020., 1. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2020/2092/oj).

(“Nosacītības regula”);

93. pauž dziļas bažas par 2023. gada ziņojumā par tiesiskumu izdarītajiem konstatējumiem attiecībā uz tiesiskuma situāciju Ungārijā, jo īpaši par pastāvīgajām un sistēmiskajām problēmām tiesu sistēmā un mediju nozarē; ar satraukumu norāda, ka aug spiediens uz tiesu iestāžu neatkarību, tostarp pastāvot bažām par tiesnešu iecelšanu un paaugstināšanu amatā, kā arī pēdējā laikā izskanot ziņām par iebiedēšanu un iejaukšanos tiesu lēmumos, par ko liecina tiesnešu atkāpšanās, protestējot pret politisko ietekmi; ar bažām norāda arī uz to, ka nozīmīgas, atbilstoši Komisijas izvirzītajam nosacījumam saistībā ar Savienības līdzekļu atbrīvošanu saskaņā ar Tiesiskuma nosacījumu regulu izveidotas iestādes, proti, Ungārijas Integritātes iestādes, vadītājs saskaras ar arvien lielāku Ungārijas valdības spiedienu; aicina Komisiju visos attiecīgajos Savienības fondos un likumdošanas instrumentos nodrošināt koordinētu un visaptverošu pieeju, uzsverot, ka Savienības līdzekļus nedrīkst piešķirt darbībām, kas grauj demokrātiju vai stiprina autoritārismu;

94. atgādina, ka ar Nosacītības regulu ir izveidots mehānisms un pasākumi Savienības budžeta aizsardzībai pret tiesiskuma pārkāpumiem gadījumos, ja citas Savienības tiesību aktos noteiktās procedūras neaizsargā budžetu efektīvāk; atgādina, ka šis mehānisms tika aktivizēts 2022. gada 15. decembrī attiecībā uz Ungāriju, kad bija radušās bažas saistībā ar Ungārijas publiskā iepirkuma sistēmu, kā rezultātā uz laiku tika apturēti 55 % budžeta saistību trim kohēzijas politikas programmām; atgādina, ka šajā pašā regulā saskaņā ar Padomes Regulas (ES, Euratom) 2020/2093 (“DFS regula”) [1] 6. pantu ir noteikts, ka 2022. gadā (n gads) apturētās saistības nevar no jauna iekļaut budžetā pēc 2024. gada (n+2 gads), un ka tāpēc 2024. gada decembrī tika atcelti 55 % no 2022. gada saistībām aptuveni 1 miljarda EUR apmērā; norāda, ka šobrīd saskaņā ar Nosacītības regulu netiek īstenotas citas procedūras;

95. norāda, ka Komisija Nosacītības regulas īstenošanai iedalīja piecu pilna laika darbinieku ekvivalentu, un atkārtoti norāda uz Eiropas Revīzijas palātas Īpašajā ziņojumā 03/2024 paustajām bažām par to, ka pašreizējais darbinieku skaits šķiet nepietiekams, lai nodrošinātu regulas stingru un saskaņotu piemērošanu;

96. atkārtoti norāda, ka visi pasākumi, kas jāveic, lai tiktu atbrīvots Savienības finansējums saskaņā ar Nosacītības regulu, KNR un Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2021/241 [2] (“ANM

---

[1] Padomes Regula (ES, Euratom) 2020/2093 (2020. gada 17. decembris), ar ko nosaka daudzgadu finanšu shēmu 2021.–2027. gadam (OV L 433 I, 22.12.2020., 11. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2020/2093/oj).

[2] Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/241 (2021. gada

regula”), ir jāvērtē kā vienots un nedalāms kopums; uzsver Savienības finanšu interešu aizsardzības svarīgo nozīmi arī attiecībā uz priekšfinansējuma izmaksu;

97. norāda, ka dažos gadījumos nacionālajos atveseļošanas un noturības plānos ir iekļautas investīcijas, kurām būtu varēts saņemt kohēzijas finansējumu; atgādina, ka ANM regulas 4. pantā noteiktais ANM vispārīgais mērķis ir veicināt Savienības ekonomisko, sociālo un teritoriālo kohēziju un ka viens no tā sešiem pīlāriem ir paredzēts tieši šim mērķim; atzīst, ka ANM darbības joma ir tik plaša, ka tā zināmā mērā pārklājas ar citām Savienības finansēšanas programmām, kā to bija iecerējuši likumdevēji, izstrādājot ANM regulas 9. pantu, kurā noteikts, ka galvenie principi ir papildināmība un papildināmības finansējums; tomēr vērš uzmanību uz dubulta finansējuma riskiem, kas izriet no šādām situācijām;

98. pauž bažas par acīmredzamo kavēšanos kohēzijas politikas īstenošanā dalībvalstīs un par to, ka valstu pārvaldes iestādes nespēj paralēli rīkoties ar dažādām izdevumu programmām (piemēram, kohēzijas un ANM programmām), kas aptver savstarpēji papildinošus vai pat līdzīgus mērķus; aicina Komisiju nodrošināt, ka dalībvalstīm, kuras saskaras ar grūtībām, tiek sniegta pietiekama tehniskā palīdzība, lai atgūtu iekavēto kohēzijas programmu īstenošanā;

99. atzīst, ka Krievijas agresijas karam pret Ukrainu ir nesamērīga ietekme uz Savienības austrumu reģioniem, kas robežojas ar Krieviju un Baltkrieviju; vērš uzmanību uz izmaksām, kas šiem reģioniem un dalībvalstīm rodas saistībā ar to kopīgo robežu ar naidīgām kaimiņvalstīm, jo īpaši uz nepieciešamību arvien vairāk novirzīt publisko finansējumu drošībai, aizsardzībai un sagatavotībai, vienlaikus saskaroties ar krasu resursu samazināšanos saimnieciskās darbības, pārrobežu tirdzniecības un citu apmaiņas procesu traucējumu dēļ, kā arī kohēzijas programmu, jo īpaši *Interreg* programmu resursu sarukumu; norāda uz pasākumiem, ko Eiropas Komisija veikusi, lai atbalstītu šos reģionus, jo īpaši izmantojot kohēzijas politikas elastīguma risinājumus; atzinīgi vērtē to, ka atbalsts austrumu pierobežas reģioniem, kurus visvairāk ietekmē Krievijas agresija, ir iekļauts priekšsēdētājas izpildvietnieka kohēzijas un reformu jautājumos pilnvarojuma vēstulē; aicina Komisiju nodrošināt pienācīga atbalsta sniegšanu Savienības austrumu reģioniem, kuri robežojas ar Krieviju un Baltkrieviju, lai cīnītos pret nesamērīgajām sekām, ko izraisa Krievijas agresijas karš, šim nolūkam īstermiņā izmantojot 2026. gada budžeta projektu un vidējā termiņā – Komisijas priekšlikumu par nākamo DFS;

100. uzsver, cik svarīga nozīme ir ESF+, kura mērķis ir panākt augstu

---

12. februāris), ar ko izveido Atveseļošanas un noturības mehānismu (OV L 57, 18.2.2021., 17. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/241/oj).

nodarbinātības līmeni, taisnīgu sociālo aizsardzību, kvalificētu un izturīgu darbaspēku un iekļaujošu/saliedētu sabiedrību, lai tādējādi izskaustu nabadzību; uzsver, ka ir jāturpina sniegt tam Savienības, dalībvalstu un reģionālo iestāžu finansiālo un politisko atbalstu, lai turpmākajos gados varētu sasniegt tā mērķus un mērķrādītājus; uzsver, ka ESF+ finansēto darbību īstenošanā ir svarīgi cieši iesaistīt reģionālos dalībniekus, jo īpaši pilsoniskās sabiedrības organizācijas un sociālos partnerus, kas darbojas tieši uz vietas;

101. atzinīgi vērtē to, ka 100 miljoni EUR no "Erasmus+" 2027. gada budžeta tika pārcelti uz "Erasmus+" 2023. gada budžetu, lai tos varētu izmantot pirms paredzētā laika, tādējādi ļaujot turpināt atbalstīt skolēnus, studentus, mācībspēkus un kvalificētus darbiniekus, kuri devušies bēgļu gaitās no Ukrainas, un ka, pateicoties Parlamenta uzstājībai, programmai "Erasmus+" 2023. gadā tika piešķirti papildu 20 miljoni EUR; uzsver, ka līdzekļu priekšlaicīgai izmantošanai arī turpmāk jābūt izņēmumam, kas paredzēts, lai ātri reaģētu uz neparedzētām akūtām krīzes situācijām; uzsver, ka priekšlaicīga līdzekļu izmantošana programmā "Erasmus+" nedrīkst izraisīt to, ka pašreizējās DFS beigās programmas finansējums tiktu samazināts; uzsver, ka ir jādara viss iespējamais, lai reaģētu uz šādām situācijām, un priekšroka dodama papildu finansējumam;

102. uzsver, ka ir stingri jāuzrauga līdzekļu piešķiršana, lai novērstu programmas "Erasmus" ļaunprātīgu izmantošanu; aicina Komisiju vākt pierādījumus, lai izmeklētu ikvienu krāpnieciska vai aizdomīga saņēmēja gadījumu saskaņā ar saviem pienākumiem, kas izklāstīti Finanšu regulā un "Erasmus+" dotāciju nolīgumos; prasa pienācīgi aizsargāt programmu, lai nepieļautu, ka to ļaunprātīgi izmanto organizācijas, kuru darbība nav saskaņā ar Savienības pamatvērtībām (cilvēka cieņa, brīvība, demokrātija, vienlīdzība, tiesiskums, cilvēktiesības); atgādina, ka Komisijai ir juridisks pienākums nodrošināt, ka programmas atbalsta saņēmēji apņemas ievērot šīs vērtības un nodrošina to ievērošanu un neveic ar profesionālo darbību saistītus pārkāpumus;

103. norāda, ka 2023. gadā galvenā finanšu instrumenta, kas paredzēts Savienības veselības iniciatīvu atbalstam, proti, programmas "ES – veselībai", budžets bija 735 miljoni EUR, pārsvarā to pārvaldīja Veselības un pārtikas nekaitīguma ģenerāldirektorāts un Veselības ārkārtas situāciju gatavības un reaģēšanas iestāde (*HERA*), savukārt īstenošanu nodrošināja Eiropas Veselības un digitālā izpildaģentūra; atzīst saskaņā ar šo programmu finansēto iniciatīvu progresu, jo īpaši tādās jomās kā sagatavotība ārkārtas situācijām veselības jomā, Eiropas plāns cīņai pret vēzi, ES zāļu stratēģija un Savienības tiesību aktu īstenošana veselības jomā;

Ieteikumi

104. aicina Komisiju:

i) pārskatīt praksi, kas paredz 100 % Savienības finansējumu ES instrumentiem reaģēšanai krīzes situācijās, kur priekšfinansējuma palielināšana varētu nodrošināt ātrāku līdzekļu pieejamību, vienlaikus saglabājot dalītu budžeta finanšu kontroles pienākumu fondu īstenošanā ar finansiālu iesaisti gan valstu, gan Savienības līmenī;

ii) darbojoties ar kohēzijas politikas fondiem, nodrošināt kvalitatīvu projektu atlasi, dodot priekšroku ilgtermiņa ieguldījumiem un pienācīgi pamatojot 100 % Savienības finansējumu, un vienlaikus ierobežojot tā piemērošanu;

iii) risināt sistēmisko problēmu, ka kļūdas kohēzijas politikas izdevumos netiek atklātas dalībvalstu līmenī, šajā nolūkā izstrādājot rīcības plānu, kura mērķis būtu paziņot precīzu kļūdu īpatsvaru apliecinājumu paketēs un atklāt kļūdas pirmajās aizsardzības instancēs, palielinot un/vai mērķtiecīgāk izmantojot esošos resursus un palielinot atklāšanas spēju dalībvalstu un Komisijas līmenī;

iv) aprēķināt un ziņot budžeta izpildes apstiprinātājiestādei visu to izdevumu kontroles izmaksas, kurus valstu iestādes apstrādā saistībā ar kohēzijas politikas fondiem un *NGEU*, un salīdzināt šos skaitļus ar kontroles izmaksām, kādas rastos, ja tās pašas iestādes strādātu tikai ar kohēzijas politikas fondiem;

v) risināt atkārtoti vērojamo problēmu par nepietiekamu dokumentāciju saņēmēja, programmas iestādes un revīzijas iestādes līmenī, gan veicot pārbaudes, uzlabojot izpratni un informējot par prasībām, gan arī palielinot digitalizāciju un, ja iespējams, izmantojot finansiālus stimulus, lai sodītu par pareizas finanšu pārvaldības prasību neievērošanu;

vi) paplašināt apliecinājuma pakešu dokumentu pārbaudes tvērumu, lai līdzās konsekvences aspektam pārbaudītu vairāk kvalitātes kritēriju, tādējādi sagatavojot ticamu aplēsi par atlikušo kļūdu īpatsvaru pārbaudāmajai apliecinājumu paketei, kā arī par kopējo risku maksājumu veikšanas brīdī;

vii) pastiprināt horizontālo un tematisko veicinošo nosacījumu uzraudzību visās dalībvalstīs, lai apzinātu iespējamos draudus Savienības budžeta aizsardzībai, un nodrošināt lielāku pārredzamību un iesaistīto personu līdzdalību šā instrumenta piemērošanā;

viii) cieši saskaņot ziņojumu par tiesiskumu ar Nosacītības regulu un detalizētāk ziņot par tiesiskuma principu pārkāpumiem, kurus var izmantot Nosacītības regulas iedarbināšanai;

ix) pastāvīgi uzraudzīt to, kā Ungārijas valdība īsteno Padomes Īstenošanas lēmumā (ES) 2022/2506 [1] paredzētos pasākumus; izvērtēt, cik lielā mērā situācija ir uzlabojusies vai pasliktinājusies, tostarp attiecībā uz problēmām, ar kurām saskaras Ungārijas Integritātes iestāde, un veikt visas nepieciešamās darbības saskaņā ar Nosacītības regulu;

x) sniegt dalībvalstīm lielāku tehnisko palīdzību, lai novērstu kavēšanos valsts programmu īstenošanā un palielinātu līdzekļu apguvi;

xi) cieši uzraudzīt un mazināt augošo dubulta finansējuma risku starp kohēzijas programmām un ANM finansējumu un nekavējoties novērst visus šādus gadījumus;

xii) turpināt vienkāršot kohēzijas programmu īstenošanu un cieši sadarboties ar dalībvalstīm, lai apzinātu praktisko darbību un procedūru digitalizācijas paraugpraksi;

xiii) ciešā sadarbībā ar Revīzijas palātu veikt visus vajadzīgos pasākumus, lai samazinātu kļūdu īpatsvaru;

xiv) nodrošināt pienācīga atbalsta sniegšanu Savienības austrumu reģioniem, kuri robežojas ar Krieviju un Baltkrieviju, lai gan īstermiņā, gan vidējā termiņā cīnītos pret nesamērīgajām sekām, ko izraisa Krievijas agresijas karš pret Ukrainu;

Dabas resursi

105. norāda, ka DFS 3. izdevumu kategorijas “Dabas resursi” programmu budžets bija 59,5 miljardi EUR (31,1 % no Savienības budžeta), un šo līdzekļu sadalījums bija šāds: 65,0 % tiešajiem maksājumiem no Eiropas Lauksaimniecības garantiju fonda (ELGF), 27,6 % Lauksaimniecības fondam lauku attīstībai (ELFLA), 4,2 % ar tirgu saistītiem izdevumiem no Eiropas Lauksaimniecības garantiju fonda (ELGF), 1,9 % jūrlietām un zivsaimniecībai, 0,9 % videi un klimatam (*LIFE*) un 0,4 % citām jomām;

106. norāda, ka Revīzijas palāta ir pārbaudījusi 218 darījumu izlasi, kas aptver visu izdevumu spektru šajā DFS izdevumu kategorijā; norāda, ka Revīzijas palāta pārbaudīja arī Lauksaimniecības un lauku attīstības ģenerāldirektorāta un Klimata politikas ģenerāldirektorāta gada darbības pārskatos sniegto informāciju par pareizību, kā arī atlasītās sistēmas 20 dalībvalstīs un Apvienotajā Karalistē; norāda, ka saskaņā ar Revīzijas palātas aplēsēm kļūdu līmenis sadaļā “Dabas

1 Padomes Īstenošanas lēmums (ES) 2022/2506 (2022. gada 15. decembris) par pasākumiem Savienības budžeta aizsardzībai pret tiesiskuma principu pārkāpumiem Ungārijā (OV L 325, 20.12.2022., 94. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2022/2506/oj).

resursi” ir 2,2 % (2022. gadā – 2,2 %) un ka lielākā daļa konstatēto kļūdu ietekmēja darījumus lauku attīstības jomā;

107. tomēr norāda, ka tas daļēji ir skaidrojams ar vides shēmu sarežģītību lauku attīstības programmās un atzīto negatīvo ietekmi, ko rada pārmērīga reglamentēšana valsts līmenī;

108. šajā sakarībā norāda, ka ELFLA 2023.–2027. gadam atvēlētā finansējuma izpildes līmenis ir zemāks, nekā bija paredzēts, proti, 2023. gada beigās apguves līmenis bija tikai 1 % un maksājumu apmērs bija 0,7 miljardi EUR, un sagaida, ka nākamajā pārskata periodā apguves līmenis ievērojami palielināsies;

109. norāda, ka Revīzijas palāta konstatēja 16 skaitliski izsakāmas kļūdas lauku attīstības jomā, 15 kļūdas tiešajos maksājumos, trīs kļūdas tirgus pasākumu izdevumos un trīs kļūdas ar KLP nesaistītajos izdevumos; norāda, ka raizes kliedē gan Komisijas novērtējums, ka lielākā daļa kļūdu ir saistīta ar neuzmanības kļūmēm, gan Komisijas veiktie pasākumi kļūdu novēršanai nākotnē;

110. norāda, ka Revīzijas palāta ir sagrupējusi kļūdas kategorijās, proti, 35 % kļūdu veido neattiecināmi pieprasījumi, savukārt administratīvas kļūdas un neprecīza informācija par platībām vai dzīvniekiem – attiecīgi 21 % un 20 %; ar bažām norāda, ka, tāpat kā iepriekšējos gados, Revīzijas palāta vairākos gadījumos ir konstatējusi, ka dalībvalstu iestāžu un Komisijas rīcībā bija pietiekama informācija, lai novērstu vai atklātu un izlabotu kļūdu pirms izdevumu apstiprināšanas, un ka, ja dalībvalstu iestādes un Komisija būtu pienācīgi izmantojušas visu to rīcībā esošo informāciju, aplēstais kļūdu līmenis šajā nodaļā būtu bijis par 1,0 procentpunktu zemāks;

111. norāda, ka 2023. gads bija pirmais gads KLP 2023.–2027. gada jaunajā īstenošanas modelī, kurā maksājumi balstīti uz modelī integrētiem snieguma elementiem, par kuriem ar dalībvalstīm ir panākta vienošanās stratēģiskajos plānos; norāda, ka jaunā īstenošanas modeļa darbības iesākums 2023. gadā bija pieticīgs – pamatojoties uz izlaidi, tika deklarēti 63,65 miljoni EUR, attiecībā uz ko Lauksaimniecības un lauku attīstības ģenerāldirektorāts veica snieguma noskaidrošanu, un tā bija daļa no KLP stratēģiskajos plānos deklarētajiem 215,52 miljoniem EUR nozaru intervenču un lauku attīstības kontekstā; norāda, ka 2024. gadā maksājumi saskaņā ar jauno īstenošanas modeli būs ievērojami palielinājušies; pieņem zināšanai Revīzijas palātas konstatējumus attiecībā uz snieguma datu apstrādi gada snieguma ziņojumu vajadzībām, norādot, ka patlaban dalībvalstīs norit sistēmu un procedūru izveides process un dažkārt datu apkopošana tiek veikta manuāli, kas var pakļaut riskam datu ticamību;

112. atgādina par lauksaimnieku protestiem Eiropā 2023. gada nogalē un

2024. gada sākumā un Komisijas atbildes reakciju, tiecoties ieviest vienkāršojumus, jo īpaši attiecībā uz mazajiem lauksaimniekiem, un palielināt dalībvalstu rīcības brīvību; uzsver, ka vienkāršošanai būtu jāiet roku rokā ar pareizu finanšu pārvaldību un jāņem vērā Savienības saistības klimata jomā; atzinīgi vērtē Komisijas mērķtiecīgo pieeju, jo īpaši attiecībā uz lauku saimniecību lieluma noteikšanu, pamatojoties uz lauksaimniecības zemes platību, kā arī saimniecību skaitu; brīdina, ka dalībvalstīm dotajai rīcības brīvībai būtu jāiet roku rokā ar rūpīgu Komisijas uzraudzību;

113. atgādina, ka gan Komisija, gan dalībvalstis ir atbildīgas par krāpšanas novēršanu KLP izdevumos; šajā sakarībā atzinīgi vērtē darbu, kas paveikts saistībā ar krāpšanas apkarošanas riska novērtējumiem un Lauksaimniecības un lauku attīstības ģenerāldirektorāta veikto krāpšanas apkarošanas stratēģijas atjauninašanu;

114. pieņem zināšanai Revīzijas palātas Īpašo ziņojumu 07/2024 par Komisijas sistēmām nepareizu izdevumu atgūšanai un Komisijas atbildi; atzīmē Revīzijas palātas konstatējumu, ka lauksaimniecības izdevumu atgūšana ir bijusi samērā sekmīga un tas daļēji skaidrojams ar tā dēvēto 50–50 noteikumu, kas stimulēja dalībvalstis atgūt līdzekļus; norāda, ka 2023.–2027. gada KLP šis noteikums nav saglabāts, un norāda uz Revīzijas palātas brīdinājumu, ka tas varētu pasliktināt lauksaimniecības izdevumu atgūšanas līmeni;

115. pieņem zināšanai Revīzijas palātas Īpašo ziņojumu 20/2024 par kopējās lauksaimniecības politikas plāniem un Komisijas atbildi; uzsver, ka ir svarīgi nodrošināt visu galveno snieguma novērtēšanas elementu esamību; uzskata, ka plānos ir jāņem vērā konkrētas situācijas konkrētās dalībvalstīs un ka tāpēc zināms atšķirību līmenis ir pat vēlams, tomēr pauž bažas par to, ka mērķu atšķirīgums var nozīmēt to, ka lauksaimnieki dažādās dalībvalstīs neatrodas vienlīdzīgos konkurences apstākļos; turklāt pauž vilšanos par Revīzijas palātas konstatējumu, ka, lai gan jaunā uzraudzības sistēma ir tikusi vienkāršota, KLP mērķiem trūkst skaidrības un tās rādītāji ir orientēti uz tiešo iznākumu, nevis uz rezultātiem, un trūkst nozīmīgu rezultātu rādītāju;. norāda, ka Revīzijas palāta iesaka Komisijai veicināt labas prakses apmaiņu attiecībā uz šiem plāniem un nākotnē stiprināt KLP uzraudzības sistēmu;

116. pieņem zināšanai Revīzijas palātas Īpašo ziņojumu 19/2024 par bioloģisko lauksaimniecību Eiropas Savienībā un Komisijas atbildi; atkārtoti pauž bažas par Revīzijas palātas konstatējumu, ka vājš stratēģiskais satvars un datu ierobežojumi neļauj novērtēt politikas ietekmi; uzskata, ka pastiprinātā koncentrēšanās uz sniegumu un mērķu un rādītāju definēšanu, kā arī ar to saistītā rezultātu uzraudzīšana visās ES politikas jomās ir jāatbalsta, līdzvērtīgā mērā palielinot Komisijas kapacitāti definēt snieguma satvarus un uzraudzīt sniegumu;

117. atzinīgi vērtē to, ka ar tirgus pasākumiem izdevies palielināt konkurētspēju vīna nozarē un mudina Komisiju un dalībvalstis neatlaidīgi turpināt darbu pie tā, lai šādus pasākumus gūtu arī citās nozarēs;

118. atgādina, ka demokrātija un plurālisms ir Savienības pamatvērtības, kas nostiprinātas LES 2. pantā; turklāt atgādina, ka saskaņā ar LES 11. pantu Savienības iestādes dod pilsoņiem un apvienībām, kas tos pārstāv, iespēju paust viedokļus par visām Savienības darbības jomām un publiski apmainīties ar viedokļiem, lai uzturētu atklātu, pārredzamu un regulāru dialogu; uzsver, ka vienmēr ir jārespektē varas dalījums starp iestādēm, kā noteikts LES 13. pantā, un ka Savienības iestādēm ir godprātīgi jāīsteno savstarpēja sadarbība;

119. atzīst programmas *LIFE* svarīgo nozīmi; atgādina *LIFE+* regulas noteikumus, tostarp par darbības dotācijām, attiecināmības nosacījumiem, piešķiršanas kritērijiem, kopējo piešķīrumu 2021.–2027. gadam un līdzekļu sadalījumu programmas ietvaros;

120. norāda, ka daži Budžeta kontroles komitejas locekļi bija lūguši piekļuvi vairākiem *LIFE* programmas, kā arī citu Savienības finansēšanas programmu dotāciju nolīgumiem un pēc to pārbaudes 2024. gada februārī pauda bažas par vairāku programmu saturu; norāda, ka Komisijai, tostarp Iekšējās revīzijas dienestam (*IAS*), sākotnēji nebija zināms par problēmām, taču tā pieņēma virkni pasākumu, lai rastu risinājumu šīm bažām; atgādina par rakstiskajiem jautājumiem attiecībā uz budžeta izpildes apstiprināšanu un uzklausīšanām, kuras notika 2024. gada 5. novembrī, piedaloties Komisijas ģenerālsekretāram, 2024. gada 12. novembrī, piedaloties par DFS 3. izdevumu kategoriju atbildīgajiem komisāriem, un 2024. gada 9. decembrī, piedaloties par budžetu un administrāciju atbildīgajam komisāram, un kurās tika apspriestas minētās bažas un Komisijas reakcija;

121. norāda uz dažu Budžeta kontroles komitejas locekļu paustajām bažām par to, ka daži dotāciju nolīgumi starp Eiropas Savienības Klimata, infrastruktūras un vides izpildaģentūru (*CINEA*) un saņēmējiem, piemēram, PSO un privātiem uzņēmumiem, programmas *LIFE* ietvaros ietver “darba plānus”, kuros paredzēti detalizēti aizstāvības pasākumi, kas vērsti uz Savienības iestādēm vai to pārstāvjiem, kā arī citas darbības, kas vērstas uz konkrētiem tirdzniecības nolīgumiem, par kuriem Savienība risina sarunas, vai tiesvedības pasākumus, kas jāveic attiecīgajām struktūrām; atzīst, ka to varētu interpretēt kā potenciālu iejaukšanos Savienības iestāžu iekšējo lēmumu pieņemšanā; norāda, ka Komisija ir veikusi dažu CONT komitejas locekļu skatījumā bažas raisošo dotāciju nolīgumu juridisko analīzi, kurā secināts, ka nav pierādījumu tam, ka attiecīgās struktūras būtu pārkāpušas savas līgumsaistības vai rīcības kodeksā noteiktos pienākumus, tomēr Komisija aicināja dažus saņēmējus veikt grozījumus dotāciju nolīgumos, kuros bija ietverti konkrēti

noteikumi, kas varētu radīt reputācijas risku; turklāt norāda, ka visos dotāciju nolīgumos ir iekļauta atruna, kurā norādīts, ka saņēmēja viedoklis nekādā veidā neatspoguļo ES viedokli un ka piešķīrēja iestāde nevar būt par to atbildīga;

122. uzsver, ka Savienības finansējums nedrīkstētu veicināt nedz tiesiskuma, ne Savienības pamatā esošo vērtību apdraudēšanu; atgādina par Finanšu regulas 163. panta noteikumiem; uzskata, ka ir ārkārtīgi svarīgi, lai nenotiktu tāda finansēšana, kur līdzekļiem nav iespējams izsekot;

123. norāda uz pasākumiem, ko Komisija veikusi, lai kliedētu aizdomas par norādījumu izdošanu Komisijas dienestiem attiecībā uz finansēšanas darbībām, kas saistītas ar Savienības tiesību aktu un politikas izstrādi, īstenošanu, uzraudzību un izpildes panākšanu, kā arī līgumu portfeļu pārbaudi, lai konstatētu, kuri nolīgumi neatbilst norādījumiem; pieņem zināšanai Komisijas līdz šim pieņemtos pasākumus, gaidot ar visiem saņēmējiem noslēgto dotāciju nolīgumu pārbaudes rezultātus, ko pieprasīja Komisijas Korporatīvās pārvaldības padome;

124. pieņem zināšanai lēmumu pieņemšanas struktūru, tostarp *CINEA* novērtēšanas padomi, lemšanai par Komisijas un atbalsta saņēmēju līgumiem; mudina Komisiju nodrošināt, ka *CINEA* lēmumu pieņemšanas struktūra lemšanai par piešķiramajiem līgumiem darbojas ar skaidru pārskatatbildību, skaidriem pienākumiem un praktisku struktūru;

125. norāda, ka izpildaģentūra veic ikgadējus augšupējus riska pārvaldības pasākumus un ka šajos augšupējos riska pārvaldības pasākumos netika konstatēti būtiski riski; norāda, ka neatkarīgi no tā, kādas programmas ietvaros notiek finansēšana, novērtēšanas procedūras būtu pastāvīgi jāpārskata un vajadzības gadījumā jāpielāgo;

126. norāda, ka plašsaziņas līdzekļos ir ziņots, ka Komisijas priekšsēdētāja algojusi īpašu konsultantu, lai sagatavotu ziņojumu par stratēģisko dialogu attiecībā uz ES lauksaimniecības nākotni, un ka minētais konsultants saņēmis tāda paša apmēra atalgojumu kā Komisijas ģenerāldirektors; pauž bažas par visu īpašo konsultantu atalgojumu un Komisijas rīcības brīvību lemt par atalgojuma apmēru, tādējādi patvaļīgi radot nevienlīdzību;

Ieteikumi

127. aicina Komisiju:

i) cieši uzraudzīt dalībvalstu progresu attiecībā uz snieguma datu apstrādi un datu apkopošanu gada snieguma ziņojuma vajadzībām un pastāvīgi informēt budžeta izpildes apstiprinātājiestādi par snieguma datu ticamības

problemātiskajiem aspektiem, jo īpaši attiecībā uz manuāli apkopotiem datiem;

ii) informēt budžeta izpildes apstiprinātājiestādi, kāpēc Revīzijas palātai nākas secināt, ka jau vairāku gadu garumā vairākas kļūdas būtu bijis iespējams novērst, ja Komisija un dalībvalstis būtu izmantojušas visu to rīcībā esošo informāciju, un kāpēc Komisija un dalībvalstis nespēj pienācīgi risināt šo jautājumu;

iii) turpmākajās politikas iniciatīvās izmantot pieredzi, kas gūta administratīvā sloga mazināšanā, reaģējot uz lauksaimnieku protestiem, vienlaikus pienācīgi ņemot vērā līdzekļu ļaunprātīgas izmantošanas risku samazinātas kontroles kontekstā vai risku, ka starp dalībvalstīm varētu rasties pārāk lielas atšķirības, ja rīcības brīvība neiet roku rokā ar pienācīgu uzraudzību;

iv) turpināt informēt budžeta izpildes apstiprinātājiestādi par lauksaimniecības izdevumu atgūšanas rādītājiem, jo īpaši tad, ja šis rādītājs salīdzinājumā ar iepriekšējās KLP atgūšanas rādītāju pasliktinās, un ātri mazināt šādas pasliktināšanās cēloņus, tostarp apsverot iespēju ieviest dalībvalstu iestādēm jaunus stimulus līdzekļu atgūšanai;

v) novērtēt stratēģisko plānu vērienīguma atšķirības un informēt budžeta izpildes apstiprinātājiestādi par to, vai starp dalībvalstīm pastāv atšķirības, kas apdraud lauksaimnieku atrašanos vienlīdzīgos konkurences apstākļos, un izvērtēt, kā Komisija risina šīs atšķirības;

vi) labāk likt lietā savu kapacitāti, veidojot snieguma satvarus, definējot mērķus un rādītājus un prasot no tiem, kuru ieguldījums nepieciešams, lai gūtu panākumus, – neatkarīgi no tā, vai tās būtu dalībvalstis vai saņēmēji, – atbildību par sniegto ieguldījumu;

vii) atjaunināt Komisijas krāpšanas apkarošanas stratēģiju, veltot uzmanību tam, lai Savienībā atbalstītu un uzturētu nepārprotamu izpildvaras un likumdošanas varas dalījumu;

viii) Komisijas līmenī ieviest skaidru un visaptverošu stratēģiju par to, kā labāk aizsargāt Savienības finanšu intereses un nodrošināt, ka Savienības līdzekļi tiek izlietoti paredzētajiem mērķiem, un rūpīgi piemērot Finanšu regulas noteikumus, tostarp nodrošinot, ka dotāciju nolīgumus var apturēt vai izbeigt, ja saņēmēji pārkāpj Savienības tiesību aktus;

ix) nodrošināt Savienības līdzekļu taisnīgu sadali pilsoniskās sabiedrības organizācijām, lai dotu savu artavu plurālistiskas un dinamiskas sabiedrības izveidē;

x) nodrošināt, lai visi kredītrīkotāji piemērotu 2024. gadā pieņemtos Komisijas norādījumus, un vajadzības gadījumā izstrādāt tālākus norādījumus, lai dotāciju nolīgumus pilnībā saskaņotu ar Līguma noteikumiem un spēkā esošajiem tiesību aktiem;

xi) darīt budžeta izpildes apstiprinātājiestādei pieejamus dotāciju nolīgumu pārbaužu rezultātus, lai būtu iespējams izvērtēt, cik lielā mērā Komisija ir pakļauta reputācijas riskam;

xii) attiecībā uz visiem subjektiem, kas saņem Savienības līdzekļus, pienācīgi pievērsties tādiem jautājumiem kā virpuļdurvju efekts, finansējuma un ziedojumu pārredzamība, cīņa pret nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizāciju, ārvalstu iejaukšanās ierobežošana, neatkarība no politiskās un ekonomiskās ietekmes, trauksmes celšana un pārredzamas pārvaldības struktūras;

xiii) pārskatīt starp Komisiju un izpildaģentūrām noslēdzamo saprašanās memorandu matricu, lai nodrošinātu skaidrāku pienākumu sadalījumu;

xiv) uzdot revīzijas struktūrai pārskatīt līgumus ar saņēmējiem un atzīmēt līgumus, kuru gadījumā konstatēts, ka tie neatbilst piemērojamajiem finanšu noteikumiem;

xv) nodrošināt, ka IAS pārskata līgumus starp Komisiju un dotāciju saņēmējiem, jo īpaši, lai meklētu saturu, kas neatbilst piemērojamiem finanšu noteikumiem, darba paketēs;

xvi) izvērtēt lēmumu pieņemšanas struktūru līgumu piešķiršanas jomās un uzdot Komisijas dienestiem un izpildaģentūrām labāk pārbaudīt līgumu saturu visos posmos, tostarp nodrošinot, ka pretendentu uzskaitītās darba paketes un galvenie snieguma rādītāji atbilst attiecīgo finansēšanas programmu mērķiem;

xvii) pieņemt precīzāku finanšu pārredzamības sistēmā iekļauto vienību kategorizāciju;

xviii) pārskatīt īpašajiem padomdevējiem piemērojamos noteikumus, lai nebūtu iespējama patvaļīga izraudzīšanās un atalgojuma noteikšana;

xix) turpināt vienkāršot programmu īstenošanu un cieši sadarboties ar dalībvalstīm, lai apzinātu paraugpraksi attiecībā uz prakses un procedūru digitalizāciju;

xx) risināt kvalitatīvāku dialogu ar lauksaimniekiem no visām dalībvalstīm;

xxi) ātrāk reaģēt, ja Komisijai tiek ziņots par nopietnām budžeta izpildes apstiprinātājiestādes bažām;

xxii) veikt pienācīgas Pārredzamības reģistrā iekļauto struktūru pārbaudes, lai nodrošinātu, ka tās visaptveroši uzskaita reģistrā savas darbības;

xxiii) noteikt skaidrākus atbildības virzienus, īstenojot sadarbības platformas;

xxiv) uzdot Korporatīvās pārvaldības padomei iesniegt Iekšējās revīzijas dienestam konsolidētu informāciju par kritiski svarīgo risku sarakstu un nodrošināt, ka izpildaģentūras pievēršas iespējamiem riskiem un nodrošina neatkarīgu vērtētāju pārredzamu atlasi, lai novērstu interešu konfliktu un garantētu minēto personu neatkarību;

xxv) uzdot visiem ģenerāldirektorātiem un izpildaģentūrām pārskatīt revīzijai paredzēto līdzekļu sadalījumu, lai nodrošinātu pietiekamus resursus;

xxvi) nodrošināt, ka jebkura Savienības finansēšanas instrumenta daudzgadu darba programmu priekšlikumos ir iekļautas skaidras pamatnostādnes par darbībām, kas ir tiesīgas saņemt finansējumu, skaidrāki noteikumi par pieteikumu izskatīšanu un satura pieņemamību, kā arī skaidrākas prasības attiecībā uz Savienības līdzekļu izlietojuma pārredzamību un izsekojamību, tostarp attiecībā uz informācijas atklāšanas prasībām saskaņā ar ES Pārredzamības reģistru;

xxvii) nodrošināt, ka visos dotāciju nolīgumos ir ievērotas nepieciešamās prasības attiecībā uz līdzekļu pārredzamību, izsekojamību un atpazīstamību;

Migrācija un robežu pārvaldība

128. norāda, ka DFS 4. izdevumu kategorijas “Migrācija un robežu pārvaldība” programmu budžets bija 2,7 miljardi EUR (1,4 % no Savienības budžeta) un šo līdzekļu sadalījums bija šāds: 1,2 miljardi EUR (46,5 %) trim decentralizētajām aģentūrām, Eiropas Robežu un krasta apsardzes aģentūrai (*Frontex*), Eiropas Savienības Patvēruma aģentūrai (*EUAA*) un Eiropas Savienības Aģentūrai lielapjoma IT sistēmu darbības pārvaldībai brīvības, drošības un tiesiskuma telpā (*eu–Lisa*); 1 miljards EUR (38,6 %) Patvēruma, migrācijas un integrācijas fondam (*AMIF*) un 0,4 miljardi EUR (14,9 %) Integrētās robežu pārvaldības fondam (*IBMF*);

129. norāda, ka ievērojama izdevumu daļa DFS 4. izdevumu kategorijā 2023. gadā joprojām attiecās uz 2014.–2020. gada DFS atlikušo projektu pabeigšanu; norāda, ka 2023. gada beigās joprojām nebija deklarēti 18 % no valstu *AMIF* programmām 2014.–2020. gadam un

ka pēdējie gada pārskati un galīgo maksājumu pieprasījumi par šiem līdzekļiem dalībvalstīm jāiesniedz slēgšanas paketes ietvaros vēlākais līdz 2024. gada 31. decembrim;

130. norāda, ka Revīzijas palāta pārbaudīja 23 darījumu izlasi, kas nav pietiekami liela, lai būtu reprezentatīva attiecībā uz izdevumiem DFS 4. un 5. izdevumu kategorijā, un tāpēc nevar sniegt atsevišķu aplēsi par kļūdu īpatsvaru šajās kategorijās; norāda, ka Revīzijas palātas veiktās revīzijas rezultāti liecina, ka DFS 4. un 5. izdevumu kategorijas izdevumu problemātiskie aspekti ir saistīti ar attiecināmību un iepirkumu un ka tā ir augsta riska joma (7 darījumos no 23 revidētajiem darījumiem, t. i., 30,4 %, bija kļūdas); pauž bažas, ka Revīzijas palāta atklāja četras skaitļos izsakāmas kļūdas, kas finansiāli ietekmēja no Savienības budžeta izmaksājamās summas, un ka tā ir konstatējusi arī desmit gadījumus, kuros nebija ievēroti tiesību aktu un finanšu noteikumi (bez tiešas finansiālas ietekmes uz Savienības budžetu); tādēļ aicina Revīzijas palātu sniegt skaidru aplēsi par kļūdu īpatsvaru šajā izdevumu kategorijā; norāda, ka Komisija ir secinājusi, ka migrācijas un robežu pārvaldības izdevumu jomā risks maksājumu veikšanas brīdī 2023. gadā ir 1,1 %;

131. norāda, ka Komisija ir akceptējusi Revīzijas palātas 2023. gada pārskatā sniegto ieteikumu sniegt dalībvalstu iestādēm, kas ir atbildīgas par Migrācijas un iekšlietu ģenerāldirektorāta finansējuma īstenošanu dalītas pārvaldības režīmā, tālākus norādījumus par piemērojamajiem noteikumiem; pauž nožēlu par to, ka Komisija vēl nav pilnībā īstenojusi Revīzijas palātas iepriekšējos ieteikumus, kas bija jāpaveic līdz 2023. gada beigām; norāda, ka Migrācijas un iekšlietu ģenerāldirektorāts atkārtoti izvērtē savu *ex ante* metodiku, lai nodrošinātu, ka tiek ievēroti noteikumi, kas piemērojami dotācijām pēc 2021. gada, un ka šajā atkārtotajā izvērtēšanā tiks ņemti vērā arī attiecīgie Revīzijas palātas un *IAS* revīzijas ieteikumi par gatavību slēgt Iekšējās drošības fonda un 2014.–2020. gada *AMIF* finansētās darbības un programmas, kas īstenotas tiešā un dalītā pārvaldībā;

132. ar bažām norāda, ka Migrācijas un iekšlietu ģenerāldirektorāta 2023. gada darbības pārskatā (GDP) tika formulētas divas atrunas par ticamības deklarāciju un ka viena atruna attiecas uz *AMIF* un Iekšējās drošības fonda (2014–2020) īstenošanu vairākās dalībvalstīs, bet otra – uz 2021.–2027. gada Robežu pārvaldības un vīzu instrumenta (*BMVI*) īstenošanu vienā dalībvalstī; atzinīgi vērtē Komisijas apņemšanos veikt korektīvus pasākumus attiecībā uz tiem problemātiskajiem aspektiem, kuru dēļ nācās formulēt atrunas;

133. atzinīgi vērtē progresu, ko Revīzijas palāta konstatējusi, kad tā pārbaudīja piecu dalībvalstu revīzijas iestāžu paveikto sagatavošanās darbu, tām pārvaldot *AMIF*, *BMVI* un *ISF* fondu pāreju uz jauno KNR 2021.–2027. gada daudzgadu finanšu shēmā; konstatē, ka minētās

revīzijas iestādes ziņojušas Revīzijas palātai, ka Migrācijas un iekšlietu ģenerāldirektorāta sniegtais atbalsts un norādījumi bijuši apmierinoši; ar bažām norāda, ka Revīzijas palātas veiktās revīzijas laikā četras no piecām dalībvalstu revīzijas iestādēm nebija pabeigušas savas revīzijas stratēģijas;

134. atzīmē, ka ir pieņemts ES jaunais Migrācijas un patvēruma pakts; atzinīgi vērtē to, ka 2021.–2027. gada DFS vidusposma pārskatīšanā migrācijai un robežu pārvaldībai laikposmā no 2024. gada līdz 2027. gadam tika piešķirti papildu 2 miljardi EUR, lai risinātu pašreizējā ģeopolitiskā konteksta radītās pieaugošās problēmas migrācijas un robežu pārvaldības jomā; tomēr norāda, ka varētu būt vajadzīgi papildu līdzekļi, lai nodrošinātu pakta pilnīgu īstenošanu; prasa, lai šis pakts tiktu ātri īstenots dalībvalstīs;

135. uzsver, ka Savienības ārējo robežu drošība ir viens no jaunā Migrācijas un patvēruma pakta pīlāriem; ar bažām norāda, ka Komisija ziņojusi, ka to migrantu skaits, kuri ieceļojuši Savienībā, robežu šķērsojot neatļauti, 2023. gadā palielinājās, sasniedzot 380 000 (salīdzinājumā ar 330 000 personām 2022. gadā); konstatē, ka dalībvalstīm, kas ģeogrāfiskās atrašanās vietas dēļ pirmās saskaras ar migrāciju, var piešķirt atbalstu no Robežu pārvaldības un vīzu instrumenta (*BMVI*), lai nodrošinātu, ka tām ir resursi infrastruktūrai, aprīkojumam un iekārtām, kas vajadzīgas, lai aizsargātu Savienības ārējās robežas, tostarp elektroniskiem robežu drošības uzlabojumiem un citiem robežu uzraudzības instrumentiem, kā paredzēts *BMVI* regulas III pielikumā; norāda uz Eiropadomes 2023. gada 9. februāra secinājumiem, ka Savienība pastiprinās savu rīcību, lai novērstu neatbilstīgu izceļošanu un cilvēku bojāeju, samazinātu spiedienu uz Savienības robežām un uzņemšanas spējām, cīnītos pret kontrabandistiem un palielinātu atgriešanu; uzsver nepieciešamību labāk aizsargāt neaizsargātus cilvēkus no kontrabandas un cilvēku tirdzniecības tīkliem un novērst negatīvo ietekmi, ko rada migrantu izmantošana hibrīduzbrukumos, jo īpaši no prokrievisko spēku, kā arī Baltkrievijas režīma puses;

136. atgādina, ka saskaņā ar Regulu (ES) 2021/1060 dalībvalstīm un Komisijai Savienības fondu īstenošanā ir jānodrošina pamattiesību ievērošana un atbilstība Eiropas Savienības Pamattiesību hartai;

137. pieņem zināšanai Revīzijas palātas secinājumu, ka AMIF sniegums migrantu atgriešanas veicināšanā 2014.–2020. gadā neatbilda gaidītajam; pieņem zināšanai arī to, ka Revīzijas palāta un Komisija ir vienisprātis, ka progresu šajā jomā īpaši ietekmēja ar Covid–19 saistītie ceļošanas ierobežojumi; turklāt norāda, ka 2023. gadā atgriešanas pasākumi tika atbalstīti ar 29,8 miljoniem EUR no *AMIF*; uzskata, ka Komisijai ir jāīsteno efektīvāki centieni, lai palīdzētu dalībvalstīm risināt neatbilstīgas robežu šķērsošanas problēmas un sekmīgi īstenot trešo valstu valstspiederīgo atgriešanu, kā arī likumīgo migrantu integrāciju; gaida, ka 2025. gadā tiks sniegta

konsolidēta informācija par progresu šajā jomā, izmantojot 2014.–2020. gada *AMIF ex post* novērtējumu; uzsver, ka Komisijai ārējās darbības satvarā būtu jāturpina rīkoties migrācijas un patvēruma jautājumu risināšanā, tostarp īstenojot Eiropas komandas pieeju, un vienlaikus jāpalielina Savienības iekšlietu finansējuma plānošana un īstenošana trešās valstīs un jāaizsargā Parlamenta loma;

Ieteikumi

138. aicina Komisiju:

i) rūpīgi un savlaicīgi pievērsties Revīzijas palātas ieteikumiem un, kad šis darbs būs pabeigts, informēt budžeta izpildes apstiprinātājiestādi par Migrācijas un iekšlietu ģenerāldirektorāta pārskatīto *ex ante* metodiku;

ii) turpināt atbalstīt dalībvalstu vadošās iestādes un revīzijas iestādes, lai tās varētu laikus pabeigt izstrādāt revīzijas stratēģijas attiecībā uz 2021.–2027. gada DFS līdzekļiem, īpašu uzmanību pievēršot attiecināmības un iepirkuma jautājumiem, kā arī visiem citiem Palātas atkārtoti izdarītajiem konstatējumiem;

iii) rīkoties, lai uzlabotu Savienības finansēto darbību sniegumu efektīvas atgriešanas un neatbilstīgas migrācijas apkarošanas ziņā, vienlaikus šajā procesā nodrošinot Savienības tiesību aktu un pamatvērtību pilnīgu ievērošanu;

iv) rīkoties, lai palielinātu Eiropas Savienības ārējo robežu aizsardzībai un pārvaldībai veltīto Savienības izdevumu efektivitāti;

v) uzraudzīt, atbalstīt un kontrolēt to administratīvo, operatīvo un juridisko pasākumu savlaicīgu virzību, kuri dalībvalstīm un Savienības aģentūrām jāveic, lai līdz 2026. gadam pilnībā īstenotu jauno Migrācijas un patvēruma paktu;

vi) palielināt Savienības iekšlietu finansējuma plānošanas un īstenošanas pārredzamību trešās valstīs, vienlaikus aizsargājot Parlamenta lomu Savienības izdevumu demokrātiskas kontroles nodrošināšanā;

vii) izpildot Savienības budžetu, saskaņā ar Finanšu regulas 6. pantu pastāvīgi izvērtēt atbilstību Pamattiesību hartai un LES 2. pantā noteiktajām Savienības vērtībām;

Drošība un aizsardzība

139. norāda, ka DFS 5. izdevumu kategorijas “Drošība un aizsardzība” programmu budžets bija 1,4 miljardi EUR (0,7 % no Savienības budžeta izdevumiem) un šo līdzekļu sadalījums bija šāds: 500 miljoni

EUR (38,4 %) Eiropas Aizsardzības fondam (EAF), 300 miljoni EUR (19 %) militārajai mobilitātei, 200 miljoni EUR (17,1 %) decentralizētajām aģentūrām – Eiropas Narkotiku un narkomānijas uzraudzības centram (*EMCDDA*), Eiropolam un Eiropas Savienības Tiesībaizsardzības apmācības aģentūrai (*CEPOL*), 200 miljoni EUR (13,1 %) ISF un 200 miljoni EUR (12,4 %) kodoldrošībai, ekspluatācijas pārtraukšanai un citām jomām;

140. norāda, ka 2023. gadā ievērojama izdevumu daļa DFS 5. izdevumu kategorijā joprojām attiecās uz 2014.–2020. gada DFS atlikušo projektu pabeigšanu; norāda, ka 2023. gada beigās joprojām nebija deklarēti 25 % no valstu *ISF* programmām 2014.–2020. gadam un ka pēdējie gada pārskati un galīgo maksājumu pieprasījumi par šiem līdzekļiem dalībvalstīm jāiesniedz slēgšanas paketes ietvaros vēlākais līdz 2024. gada 31. decembrim;

141. ar bažām norāda, ka iedaļā par migrāciju un robežu pārvaldību paskaidroto iemeslu dēļ Revīzijas palāta nevar sniegt atsevišķu aplēsi par kļūdu īpatsvaru DFS 5. izdevumu kategorijā "Drošība un aizsardzība" un ka, pamatojoties uz revīzijas rezultātiem, Revīzijas palāta uzskata, ka šīs izdevumu kategorijas izdevumi ir augsta riska izdevumi; tādēļ aicina Revīzijas palātu sniegt kļūdu īpatsvara aplēsi arī šai kategorijai; norāda, ka atbilstīgi Komisijas secinājumiem risks maksājumu veikšanas brīdī drošības un aizsardzības izdevumu jomā 2023. gadā bija 0,5 %;

142. konstatē, ka Komisija nav akceptējusi Revīzijas palātas ieteikumu dotāciju piešķiršanas procedūrā rūpīgi pārbaudīt un dokumentēt Eiropas infrastruktūras savienošanas instrumentam (EISI) iesniegto militārās mobilitātes dotāciju pieteikumu tehniskos aspektus un ka Komisija uzskata, ka tās pašreizējie procesi jau nodrošina pārbaudi par to, vai divējāda lietojuma infrastruktūras projekti atbilst attiecināmības nosacījumiem;

143. atgādina par ārkārtīgi nestabilo ģeopolitisko situāciju Savienības kaimiņvalstīs, kas, kopš sākās Krievijas agresijas karš pret Ukrainu, rada arvien lielākas drošības un aizsardzības problēmas, tostarp hibrīdapdraudējumus, tādējādi palielinoties nepieciešamībai pēc investīcijām drošībā, aizsardzībā un sagatavotībā; vērš uzmanību uz to, ka DFS 5. izdevumu kategorija, kas veltīta drošībai un aizsardzībai, ir mazākā no visām DFS izdevumu kategorijām, un pauž nožēlu par to, ka Savienības pašreizējais budžets savu iedzīvotāju drošības un aizsardzības nodrošināšanai nav līdzvērtīgi samērojams ar problēmām, kas jārisina gan īstermiņā, gan ilgtermiņā; norāda, ka 2023. gadā Savienības finansējums aizsardzības rūpniecības atbalstam tika piešķirts tikai no Eiropas Aizsardzības fonda; atgādina par Eiropas Aizsardzības fonda lomu Eiropas tehnoloģiskās lietpratības atbalstīšanā jauno un revolucionāro tehnoloģiju jomā; atzinīgi vērtē to, ka Eiropas Aizsardzības fonda 2023. gadā izsludinātajos uzaicinājumos iesniegto priekšlikumu skaits bija

pieaudzis par 72 % salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu, tā apliecinot Eiropas aizsardzības rūpniecības dalībnieku un pētniecības organizāciju lielo un arvien augošo interesi par Eiropas Aizsardzības fondu un lielo pieprasījumu pēc finansējuma šajā nozarē; norāda, ka saistībā ar 2023. gadā izsludinātajiem uzaicinājumiem Savienība uzņēmās saistības 1,15 miljardu EUR apmērā 61 pētniecības un izstrādes projekta atbalstam aizsardzības jomā, un labuma guvēji būs 581 tiesību subjekts no 26 dalībvalstīm un Norvēģijas; norāda, ka katrā projektā piedalās vidēji 17 subjekti no astoņām dažādām dalībvalstīm un Norvēģijas; uzsver, cik svarīgi ir vienlīdzīgi konkurences apstākļi, atbalstot pārrobežu sadarbību aizsardzības pētniecības un izstrādes jomā;

144. atzinīgi vērtē Komisijas darbības, kuru mērķis ir palielināt atbalstu MVU aizsardzības nozarē, un jo īpaši atzinīgi vērtē to, ka 2023. gadā pilnībā sāka darboties ES aizsardzības inovācijas shēma (*EUDIS*), kas nodrošina daudzveidīgu, īpaši pielāgotu instrumentu klāstu MVU atbalstam aizsardzības ekosistēmā, un ka minētajai shēmai no EAF budžeta ir piešķirti 224 miljoni EUR; turklāt atzinīgi vērtē MVU priekšrocību sistēmas nozīmi EAF ietvaros, jo tā atvieglo mazāku dalībnieku un novatoru piekļuvi aizsardzības piegādes ķēdēm; norāda, ka 2023. gadā izsludinātajos EAF uzaicinājumos 42 % no finansēšanai izraudzītajiem subjektiem bija MVU, tādējādi to īpatsvars bija pieaudzis salīdzinājumā ar 2022. gadu (38,2 %), un ka MVU ir atvēlēti 18 % no kopējā finansējuma, kas pieejams ar EAF uzaicinājumu starpniecību;

145. atgādina, ka sagatavošanas darbība aizsardzības pētniecībai (*PADR*) bija EAF priekštece – programma, kuras budžets bija 90 miljoni EUR un ar kuru finansēja 18 pētniecības projektus, kas tika izraudzīti, izvērtējot laikposmā no 2017. līdz 2019. gadam iesniegtos priekšlikumus; turklāt atgādina, ka Revīzijas palāta Īpašajā ziņojumā 10/2023 “Sagatavošanas darbība aizsardzības pētniecībai” secina, ka Savienībai joprojām trūkst ilgtermiņa stratēģijas attiecībā uz EAF projektiem, jo īpaši ietekmes, papildu pētniecības, izstrādes, ražošanas un iepirkuma aspektos; atzinīgi vērtē to, ka Komisija ir akceptējusi visus Revīzijas palātas ieteikumus un apstiprinājusi, ka norisinās to īstenošana; šajā sakarībā atzinīgi vērtē to, ka Komisija ir pieņēmusi Eiropas aizsardzības industriālo stratēģiju (*EDIS*) un tiesību akta priekšlikumu, ar ko izveido Eiropas aizsardzības rūpniecības programmu (*EDIP*), kā arī tās apņemšanos pilnveidot EAF; tomēr, ņemot vērā ģeopolitisko realitāti, ar ko Savienība saskaras, pauž bažas par to, ka Revīzijas palātas ieteikumu pilnīga īstenošana ir gaidāma tikai 2026. gadā;

146. ņem vērā Revīzijas palātas apsvērumus, kas pausti Īpašajā ziņojumā 10/2023 par cilvēkresursu ierobežoto pieejamību Komisijā un ar to saistīto risku EAF; atzīmē, ka arvien pieaugošais izvērtējamo priekšlikumu un pārvaldāmo projektu skaits rada ievērojamu spiedienu uz cilvēkresursiem; turklāt norāda uz valstu norīkoto

ekspertu lielo īpatsvaru (17 %) Aizsardzības rūpniecības un kosmosa ģenerāldirektorāta darbinieku vidū 2023. gadā un Aizsardzības rūpniecības un kosmosa ĢD ieceri palielināt darbinieku skaitu, izraugoties ierēdņus specializētos *EPSO* konkursos, kuri tika rīkoti kosmosa un aizsardzības jomā un kuru rezerves sarakstu izveide tika pabeigta 2023. gada novembrī;

147. norāda, ka turpinās Militārās mobilitātes rīcības plāna 2.0 īstenošana, Eiropas infrastruktūras savienošanas instrumenta (EISI) ietvaros laikposmā no 2021. gada līdz 2027. gadam piešķirot 1,74 miljardus EUR divējāda lietojuma transporta infrastruktūras projektiem; norāda, ka līdz šim Savienība ir līdzfinansējusi 95 militārās mobilitātes projektus 21 dalībvalstī un ka 94 no šiem projektiem joprojām tiek īstenoti, un ir paredzams, ka lielākā daļa no tiem tiks pabeigti laikposmā no 2026. gada līdz 2027. gadam; ar bažām norāda, ka pēc trim uzaicinājumiem iesniegt priekšlikumus, kas tika izsludināti 2021., 2022. un 2023. gadā, viss EISI paredzētais militārās mobilitātes finansējums pašreizējam plānošanas periodam jau ir izsmelts; uzskata – lai gan tas, ka budžets tika ātri darīts pieejams, 2022. un 2023. gada uzaicinājumos priekšlaicīgi piešķirot summas, atbilda nepieciešamībai ņemt vērā drošības situācijas attīstību Eiropā pēc Krievijas sāktā agresijas kara pret Ukrainu, tas tomēr vienlaikus noveda pie tā, ka Savienības finansējums ir nestabils un neprognozējams, izraisot vairāk nekā četru gadu pārtraukumu līdzekļu pieejamībā, jo patlaban, t. i., pirms stāsies spēkā DFS laikposmam pēc 2027. gada, aicinājumiem iesniegt pieteikumus militārās mobilitātes jomā vairs nav pieejami Savienības līdzekļi divējāda lietojuma infrastruktūras projektu finansēšanai; atgādina par Revīzijas palātas Īpašajā ziņojumā 04/2025 izklāstītajiem secinājumiem, ka rīcības plāns nav balstīts uz pietiekami stabiliem pamatiem un ka progress virzībā uz tā mērķi, proti, nodrošināt ātru un netraucētu personāla, materiālu un ekipējuma pārvietošanu īsā laikā un plašā mērogā, ir bijis nevienmērīgs, ņemot vērā izstrādes nepilnības un atlikušos īstenošanas šķēršļus; norāda, ka Komisija uzskata, ka ir jārīkojas aktīvāk, lai stiprinātu divējāda lietojuma transporta infrastruktūras koridorus, tostarp risinot normatīvus jautājumus, piemēram, attiecībā uz pārrobežu pārvietošanās atļaujas procedūrām; norāda uz Revīzijas palātas konstatējumu, ka Komisija nebija veikusi precīzu aplēsi par kopējo finansējumu, kas nepieciešams, lai mērķi un uzdevumi būtu sasniedzami. pauž nožēlu par to, ka 2023. gadā militārajai mobilitātei tika iztērēti tikai 300 miljoni EUR, un pauž bažas par to, ka izsludinātajos uzaicinājumos iesniegt priekšlikumus militārās mobilitātes finansējuma saņemšanai pieprasījums četrkārt pārsniedza piedāvājumu, tādējādi liecinot par dalībvalstu un projektu atbalsta saņēmēju lielo interesi;

148. pauž dziļas bažas par Komisijas lēmumu virzīt iniciatīvas “Rearm EU” pieņemšanu bez iepriekšējas apspriešanās ar Eiropas Parlamentu; pauž nožēlu par to, ka šāda lēmuma rezultātā tiek apiets

institucionālā līdzsvara princips un mazināta Parlamenta kā likumdevējas iestādes loma stratēģisko prioritāšu un budžeta prioritāšu noteikšanā; mudina Komisiju atturēties no tā, ka, ierosinot būtiskus, Savienības finansiālo un stratēģisko struktūru ietekmējošus politikas instrumentus, netiek nodrošināta Parlamenta prerogatīvu pilnīga ievērošana;

149. norāda, ka Eiropas Parlaments ir aicinājis Savienību un tās dalībvalstis ieviest tiesisko regulējumu, kas ļautu klasificēt Krieviju kā valsti, kura atbalsta terorismu;

Ieteikumi

150. aicina Komisiju:

i) iespējami drīz izstrādāt EAF ilgāka termiņa stratēģiju, pamatojoties uz sagatavošanas darbībā (*PADR*) gūto pieredzi un Revīzijas palātas ieteikumiem;

ii) nodrošināt pienācīgu resursu atvēlēšanu ES aizsardzības sadarbības pilnveidošanai, šim nolūkam īstermiņā izmantojot 2026. gada budžeta projektu un laikus pieņemot darbā pieredzējušus darbiniekus, un vidējā termiņā – izmantojot Komisijas priekšlikumu nākamajai daudzgadu finanšu shēmai;

iii) turpināt Savienībā stiprināt militāro mobilitāti, būtiski palielinot finansējumu, kas pieejams divējāda lietojuma transporta infrastruktūras koridoru uzlabošanai, un veicot pasākumus, lai likvidētu administratīvos, procesuālos un regulatīvos šķēršļus pārrobežu militārajai kustībai, vienlaikus Savienības finansējumu prioritāri novirzot projektiem, kas ir vispiemērotākie reaģēšanai uz pašreizējo draudu situāciju, ar ko Eiropa saskaras; ņemot vērā Revīzijas palātas konstatējumus un ieteikumus, kas izklāstīti Īpašajā ziņojumā 04/2025;

iv) rīkoties, lai nodrošinātu pienācīgu atbilstības pārbaudi attiecībā uz divējāda lietojuma militārās mobilitātes infrastruktūras projektu kritērijiem saskaņā ar Revīzijas palātas ieteikumu;

Kaimiņattiecības un pasaule

151. norāda, ka DFS 6. izdevumu kategorijas “Kaimiņattiecības un pasaule” programmu budžets bija 15,2 miljardi EUR (7,4 % no Savienības budžeta), un šo līdzekļu sadalījums bija šāds: 63,4 % Kaimiņattiecību, attīstības sadarbības un starptautiskās sadarbības instrumentam “Eiropa pasaulē” (*NDICI* – “Eiropa pasaulē”), 16,4 % humānajai palīdzībai (*HUMA*), 16 % pirmspievienošanās palīdzībai (*IPA III*) un 4,2 % citām darbībām un programmām; norāda, ka kopumā maksājumi kategorijā “Kaimiņattiecības un pasaule”

2023. gadā sasniedza 15,2 miljardus jeb aptuveni 8 % no kopējiem ES izdevumiem, neskaitot ANM;

152. norāda, ka Revīzijas palāta pārbaudīja 72 darījumu izlasi, kas nav pietiekami reprezentatīva attiecībā uz izdevumiem šajā DFS izdevumu kategorijā, un tāpēc nevar sniegt aplēsi par kļūdu īpatsvaru; ņemot vērā, ka Revīzijas palātas revīzijas rezultāti liecina, ka šī ir augsta riska joma (37 darījumos no 72 revidētajiem darījumiem, t. i., 51,4 % darījumu, bija kļūdas), aicina Revīzijas palātu sniegt skaidru aplēsi par kļūdu īpatsvaru šajā nodaļā; norāda, ka Revīzijas palāta konstatēja 31 kļūdu, kam bija finansiāla ietekme uz Savienības budžetu un kas bija saistītas ar neatbilstīgiem atbalsta saņēmējiem, neattiecināmām izmaksām, nenotikušiem izdevumiem un publiskā iepirkuma noteikumu pārkāpumiem, un tas varētu liecināt par kontroles mehānismu neuzticamu darbību;

153. norāda, ka Revīzijas palāta konstatēja 19 gadījumus, kuros nebija ievēroti normatīvie akti un finanšu noteikumi, taču tiem nebija tiešas ietekmes uz Savienības budžetu, un problemātiskie aspekti bija neskaidrs izmaksu sadalījums, atpazīstamības noteikumu neievērošana un nepietiekama dokumentācija;

154. pauž bažas par to, ka Revīzijas palāta konstatēja būtisku neatbilstību atpazīstamības noteikumiem ES finansētā projektā, kuru netieši pārvalda Kaimiņattiecību politikas un paplašināšanās sarunu ĢD, saistībā ar iemaksu nolīgumu 21,2 miljonu EUR apmērā, kas tika parakstīts ar starptautisku organizāciju projektā, kura mērķis bija atbalstīt Austrumu partnerības valstis cīņā pret Covid–19; norāda, ka Revīzijas palāta konstatēja, ka lielākajā daļā pārbaudīto ziedojumu sertifikātu nebija sniegtas nekādas norādes, ka ziedoto medicīnisko aprīkojumu finansē Savienība; atgādina, ka Savienības līdzekļu saņēmējiem ir skaidri jāpublisko tas, ka Savienība ir finansējusi vai līdzfinansējusi attiecīgo īstenoto darbību; pieņem zināšanai Komisijas atbildes, ka tā ar Apvienoto Nāciju Organizāciju apspriež jaunas komunikācijas un atpazīstamības pamatnostādnes, lai samazinātu kļūdu risku saistībā ar atpazīstamības noteikumu ievērošanu;

155. pauž bažas par to, ka Revīzijas palāta, veicot IT revīziju attiecībā uz informācijas sistēmas *OPSYS* lietotāju piekļuves un tiesību pārvaldības komponentu konstatēja trīs trūkumus, proti, i) to, ka Starptautisko partnerību ĢD nebija oficiāli noteicis procedūru piekļuves tiesību piešķiršanai un atcelšanai sistēmu administratoriem un standarta lietotājiem; ii) četrus gadījumus, kad standarta lietotājiem bija plašākas piekļuves tiesības, nekā nepieciešams viņu darbam, un tas neatbilst Komisijas IT standartiem; un iii) ka Starptautisko partnerību ĢD nepārvalda visus administratoru kontus, kas pieder citu ģenerāldirektorātu darbiniekiem; pauž bažas par to, ka šīs nepilnības palielina gan risku, ka varētu būt iespējama neatbilstīga piekļuve sistēmai, gan ārējās darbības projektu

īstenošanas noteikumu un procedūru neievērošanas risku, kā arī apdraud sistēmas procesu un datu integritāti;

156. norāda, ka Komisija ir pastiprinājusi saziņu ar starptautiskajām organizācijām, lai palielinātu informētību par nepieciešamību nodrošināt, ka Revīzijas palātas revidentiem, revidējot Savienības finansētos projektus, tiek dota neierobežota piekļuve dokumentiem, un ka Komisija ir atbalstījusi iniciatīvas, kuru mērķis ir rast pastāvīgus risinājumus jautājumiem par piekļuvi dokumentiem un to glabāšanu; tomēr norāda, ka Komisija ir atzinusi, ka, neraugoties uz centieniem, joprojām pastāv daži ierobežojumi attiecībā uz piekļuvi dokumentiem, ņemot vērā īstenošanas partneru spēkā esošo tiesisko regulējumu, kurā tuvākajā nākotnē nav gaidāmas izmaiņas;

157. mudina Komisiju pilnveidot uz tiesiskuma nosacījumu izpildi balstīto pieeju pirmspievienošanās palīdzības instrumenta (*IPA*) III finansējuma piešķiršanā, lai šis instruments kalpotu savam mērķim efektīvi sagatavot kandidātvalstis tam, lai tās varētu izpildīt nosacījumus kļūšanai par Savienības dalībvalstīm; atkārtoti aicina Komisiju īstenot Eiropas Revīzijas palātas Īpašajā ziņojumā 01/2022 izklāstītos ieteikumus, lai nodrošinātu Savienības finansiālās palīdzības efektīvu ietekmi uz atbalstu tiesiskumam Rietumbalkānos, jo īpaši izstrādājot pamatnostādnes par to, kā *IPA III* instrumentā piemērojami modulācijas un nosacījumu izpildes noteikumi;

158. uzsver, ka Savienības palīdzību nekādā gadījumā nedrīkstētu tieši vai netieši izmantot, lai finansētu terorismu, tādēļ Savienībai nevajadzētu atbalstīt nevienu struktūru, kas saistīta ar "Hamās" vai jebkādu citu teroristisku vai ekstrēmistisku organizāciju; šajā sakarībā norāda, ka ir leģitīmi un ka ir jāvar skaidri apzināt un identificēt visus Eiropas palīdzības galīgos saņēmējus trešās valstīs; uzsver, ka ir stingri jākontrolē atbalsta sadale un izmantošana, lai nepieļautu līdzekļu ļaunprātīgu izmantošanu;

159. ar nožēlu norāda, ka Eiropas Komisija finansēja Gaziantepas Islāma zinātnes un tehnoloģiju universitāti, par kuru pastāv pierādījumi, ka tai ir saikne ar "Hamās" teroristu organizāciju; aicina Komisiju izbeigt visas saiknes ar šo un citām universitātēm, kurām ir saikne ar teroristu organizācijām;

160. mudina Komisiju labāka atbalsta un humānās palīdzības sniegšanā palestīniešiem pilnībā iesaistīt arī dažādus uzticamus partnerus, piemēram, PVO, *Unicef* vai dažādas Sarkanā Pusmēness organizācijas; atgādina, ka ir svarīgi, lai Komisija garantētu neatkarīgu *UNRWA* kontroli, ko veiktu ārējie eksperti, Revīzijas palāta un pieredzējuši starptautiskie partneri;

161. norāda, ka Komisija pēdējos mēnešos ir sadarbojusies ar *UNRWA*, tiecoties uzlabot šīs aģentūras neitralitātes procesus un kontroles sistēmas saskaņā ar konstatējumiem, kas pausti ANO *OIOS* veiktajā

izmeklēšanā par 19 aģentūras darbinieku iespējamu iesaistīšanos 2023. gada 7. oktobra uzbrukumā, un lai uzraudzītu, kā tiek piemērots *UNRWA* iesniegtais rīcības plāns attiecībā uz Francijas bijušās ārlietu ministres *C. Colonna* vadītās neatkarīgās pārbaudes grupas ieteikumu īstenošanu kontroles un pārraudzības stiprināšanai; norāda, ka Komisija ir atkārtoti izvērtējusi lēmumu par Savienības 2024. gada finansējumu *UNRWA* un ka 2024. gada aprīlī vēstuļu apmaiņā starp komisāru *O. Várhelyi* un *UNRWA* ģenerālkomisāru *P. Lazzarini* Savienība panāca vienošanos, ka Savienības palīdzība *UNRWA* tiks sniegta, pamatojoties uz nosacījumu izpildi, kas saistīti ar vairākiem atskaites punktiem trijos darbības virzienos, tostarp attiecībā uz *UNRWA* darbinieku pārbaudi, Savienības veiktu revīziju, kā arī Iekšējās izmeklēšanas departamenta un ētikas biroja stiprināšanu; norāda, ka Savienības palīdzība tika atsākta;

162. atgādina, ka ir nepieciešams, lai Palestīniešu pašpārvalde līdz nākamajam mācību gadam izņemtu visus izglītojošos materiālus un saturu, kas neatbilst *UNESCO* standartiem, jo īpaši tos, kas satur antisemītismu, kā definēts Savienības apstiprinātajā Starptautiskās holokausta piemiņas alianses (*IHRA*) klasifikācijā, kūdīšanu uz vardarbību, naida runu un terorisma glorificēšanu; atgādina par iepriekšējo budžeta izpildes apstiprināšanas rezolūciju prasībām; uzsver, ka Savienības finansiālais atbalsts Palestīniešu pašpārvaldei izglītības jomā būtu jāsniedz ar nosacījumu, ka mācību grāmatu saturam jābūt pieskaņotam *UNESCO* standartiem un ka jādzēš visas antisemītiskās atsauces, kā arī naidu un vardarbību kurinoši piemēri, kā tas atkārtoti prasīts rezolūcijās, kas pievienotas lēmumiem par budžeta izpildes apstiprināšanu; atgādina, ka Savienības finansētā un Georga Ekerta Institūta veiktā pētījuma rezultāti atklāja sarežģītu situāciju ar šīm mācību grāmatām; norāda, ka Savienība nefinansē palestīniešu mācību grāmatas un ka tā nav arī *UNRWA* atbildība, kaut arī *UNRWA* izskata visas klajā nākušās mācību grāmatas, pievēršoties visiem problemātiskajiem satura aspektiem; norāda, ka Komisija šo jautājumu rūpīgi pārbaudīs, lai nodrošinātu, ka Savienības līdzekļi nekādā gadījumā netiek piešķirti šādu izglītības materiālu sagatavošanai, izmantošanai mācību procesā vai nodošanai palestīniešu bērnu rīcībā, un tas attiecas arī uz ANO organizāciju nodrošinātiem materiāliem;

163. norāda, ka Kaimiņattiecību politikas un paplašināšanās sarunu ĢD savā 2023. gada darbības pārskatā ir atzinis, ka Kijivā īstenotie projekti tika regulāri apmeklēti, bet drošības apsvērumi ierobežoja uzraudzību uz vietas un projektu apmeklējumus citos Ukrainas reģionos; turklāt norāda, ka ierobežojumi projektu pienācīgai uzraudzībai Ukrainā ir noveduši pie atkārtotas atrunas Kaimiņattiecību politikas un paplašināšanās sarunu ĢD 2023. gada darbības pārskatā un ka tiek īstenotas korektīvas darbības, piemēram, projektu īstenošanas progresa uzraudzība, izmantojot

dokumentu pārbaudes, attālinātus risinājumus un iesaistot pakalpojumu sniedzēju;

164. atzinīgi vērtē to, ka *OLAF* sniedz iestādēm mērķtiecīgu palīdzību krāpšanas apkarošanas jomā, un atbalsta Ukrainas pievienošanos Savienības krāpšanas apkarošanas programmai; norāda, ka pamatnolīgums par Ukrainas mehānismu, kas stājās spēkā 2024. gada jūnijā, paredz juridiski saistošu kārtību šā mehānisma līdzekļu pārvaldībai, kontrolei, uzraudzībai, novērošanai, novērtēšanai, ziņošanai un revīzijai, kā arī pasākumus pārkāpumu, krāpšanas, korupcijas un interešu konfliktu novēršanai, izmeklēšanai un korekcijām, kā arī noteikumus par *OLAF* un *EPPO* lomu; turklāt atzinīgi vērtē to, ka saskaņā ar regulas par Ukrainas mehānismu 36. pantu Komisija 2024. gada jūnijā izveidoja Revīzijas padomi, kuras uzdevums ir palīdzēt Komisijai novērtēt Ukrainas pārvaldības un kontroles sistēmu efektivitāti attiecībā uz mehānisma ietvaros piešķirtajiem līdzekļiem un cīnīties pret Ukrainas mehānisma ietvaros piešķirtā Savienības finansējuma nepareizu pārvaldību; aicina Komisiju regulāri informēt Eiropas Parlamentu par Revīzijas padomes darbībām un konstatējumiem, lai būtu nodrošināta pienācīga parlamentārā uzraudzība;

165. ar bažām norāda uz nesenajiem ziņojumiem par konstatējumiem Komisijas pasūtītā revīzijas ziņojuma projektā par Āfrikas, Karību jūras reģiona un Klusā okeāna valstu organizācijas (*OACPS*) sekretariātu, kuros apgalvots, ka pastāv aizdomas par krāpšanu, nesamaksātām algām un citām saistībām; norāda, ka atbilstoši sniegtajām ziņām Komisija 2023. gadā ir ieguldījusi sekretariātā 3,7 miljonus EUR un kopš 2024. gada marta cenšas atgūt 3,6 miljonus EUR; aicina Komisiju nodrošināt pilnīgu pārredzamību un pārskatatbildību, piešķirt piekļuvi revīzijas ziņojumam un informēt Parlamenta deputātus par konkrētiem veiktajiem pasākumiem;

166. aicina Komisiju saskaņā ar Revīzijas palātas Atzinumā 03/2024 sniegtajiem ieteikumiem jaunās DFS tiesību akta priekšlikumā iekļaut Ārējās darbības garantijas ieteikumus, kas papildina Komisijas novērtējumu, tostarp plašāku finansējuma apvienošanas izmantojumu (dotācijas) vismazāk attīstītajās valstīs, nestabilās vai konfliktu skartās valstīs un iesaistīšanos koordinācijā ar ieinteresētajām personām, piemēram, pilsonisko sabiedrību;

167. pauž bažas par EFIA+ piešķiršanu jaunajā elastīgajā investīciju atbalsta finansējumā par labu valstīm, kurās *Global Gateway* investīcijas ir vieglāk īstenot uz vismazāk attīstīto valstu prioritātes rēķina, kā arī nestabilām un konfliktu skartām valstīm; aicina ziņot par šajās valstīs piešķirtā un līgumos noteiktā EFIA+ finansējuma apjomu un nodrošināt pārredzamību par to, kā tiek ievērota vismazāk attīstītajām valstīm paredzēto līdzekļu kvota valstu daudzgadu indikatīvajās programmās, piešķirot līdzekļus reģionālajās

daudzgadu indikatīvajās programmās,

168. atzīstot, ka stratēģija *Global Gateway* ir saskaņota Savienības reakcija uz globālām problēmām, atkārtoti norāda, ka darbībām, kas apvieno publiskās un privātās investīcijas, vienmēr ir jābalstās uz tiesisko regulējumu, kas paredzēts *NDICI* regulā, uz Programmu 2030. gadam un uz partnervalstu vajadzībām, par kurām paziņots godīgā un vienlīdzīgā dialogā; pauž bažas par nekonsekvenci saistībā ar stratēģijas *Global Gateway* programmām; tāpēc aicina *Global Gateway* un Eiropas komandas iniciatīvās nodrošināt lielāku pārredzamību, demokrātisko pārskatatbildību un stingrus uzraudzības un izvērtēšanas mehānismus; aicina izveidot centralizētu un publiski pieejamu platformu, kas tiktu regulāri atjaunināta, lai tajā sīki izklāstītu *Global Gateway* projektus, tostarp to mērķus, finansējuma avotus, īstenošanas partnerus un gaidītos rezultātus;

Eiropas Attīstības fonds (EAF)

169. norāda, ka, revidējot darījumu pareizību, Revīzijas palāta pārbaudīja 140 darījumu izlasi, kas atspoguļo visu EAF izdevumu spektru; turklāt norāda, ka izlasē ietilpa 31 darījums, kas attiecās uz Eiropas Savienības Ārkārtas trasta fondu Āfrikai, 87 darījumi, ko bija atļāvušas 14 ES delegācijas [1], un 19 maksājumi, kas bija apstiprināti Komisijas centrālajos dienestos;

170. ar bažām konstatē, ka no 140 pārbaudītajiem darījumiem kļūdas tika konstatētas 62 darījumos (44,3 %) – salīdzinot ar 57 darījumiem (40,7 %) 2022. gadā, kad tika revidēts tāds pats darījumu skaits; turklāt uzsver, ka 52 kļūdas Revīzijas palāta ir izteikusi skaitļos (2022. gadā – 48 kļūdas) un, pamatojoties uz šo informāciju, ir aplēsusi, ka 2023. finanšu gadā kļūdu līmenis bija 8,9 % (2022. gadā – 7,1 %);

171. ar bažām uzsver, ka trīs izplatītākie kļūdu veidi 2023. finanšu gadā bija saistīti ar nenotikušiem izdevumiem (45 %, 2022. gadā – 51 %), būtisku apliecinošo dokumentu trūkumu (31 %, 2022. gadā – 7 %) un neattiecināmiem izdevumiem (23 %, 2022. gadā – 24 %);

172. pieņem zināšanai Komisijas atbildes uz komisārei *J. Urpilainen* un komisāram *O. Varhelyi* adresētajiem rakstiskajiem jautājumiem, ka 2023. gadā aptuveni 45 % no apkopotajām kļūdām ir saistīti ar pārmērīgu tīrvērti, proti, izdevumi, kas nav notikuši, ir iekļauti pārskatos kā notikuši izdevumi, un tāpēc šādām kļūdām ir pagaidu raksturs, jo pēc galīgās tīrvērtes to vairs nebūs; turklāt norāda, ka, lai samazinātu šādas pagaidu kļūdas, Komisija ir pieprasījusi saviem

---

[1] Angolā, Beninā, Fidži, Gambijā, Ganā, Gvinejā-Bisavā, Kenijā, Kotdivuārā, Madagaskarā, Malāvijā, Maurīcijā, Mozambikā, Togo un Ugandā.

partneriem pārskatīt pārskatu modeļus, lai varētu vieglāk identificēt radušos izdevumus, un ka Starptautisko partnerību ĢD ir izveidojis īpašu darba grupu, lai pārbaudītu, kā attiecīgās organizācijas to ievēro, izmantojot riska pārvaldības sistēmu; turklāt norāda, ka Starptautisko partnerību ĢD pašlaik pārskata savu kontroles stratēģiju, kuras mērķis ir arī noteikt, kā var stiprināt *ex ante* kontroles, un uzlabot to organizāciju atskaitīšanos Komisijai, kurām veikts pīlāru novērtējums; aicina Komisiju ziņot budžeta izpildes apstiprinātājiestādei par šo darbību ietekmi;

173. norāda, ka Starptautisko partnerību ĢD patlaban veiktās kontroles stratēģijas pārskatīšanas gaidāmais iznākums ir stingrāki norādījumi par finanšu atskaitēm, kā arī par pilnveidotām *ex ante* kontrolēm, lai novērstu kļūdu rašanos, tostarp saistībā ar pārmērīgu tīrvērti; aicina Komisiju ziņot budžeta izpildes apstiprinātājiestādei par korektīvajiem pasākumiem, kas tiks veikti pēc šīs pārskatīšanas pabeigšanas;

174. pauž bažas par to, ka tāpat kā iepriekšējos gados dažas starptautiskās organizācijas sniedza tikai ierobežotu piekļuvi dokumentiem (piemēram, tikai lasīšanas režīmā), un tas kavēja Revīzijas palātas revīziju plānošanu, izpildi un kvalitātes kontroli un izraisīja aizkavēšanos; norāda, ka revīzijas un kontroles jautājumi tika vairākkārt apspriesti ar ANO struktūrām, tostarp apvienoto tehnisko grupu sanāksmēs un attiecīgajā ES un ANO Finanšu un administratīvā pamatnolīguma (*FAFA*) darba grupā; turklāt norāda, ka Komisija sadarbojas ar attiecīgajām starptautiskajām organizācijām un ir pastiprinājusi saziņu ar tām attiecībā uz Revīzijas palātas piekļuvi dokumentiem; līdzīgi kā iepriekšējos gados mudina Komisiju pastiprināt šos centienus;

175. uzsver, ka saskaņā ar Revīzijas palātas novērtējumu pētījums pat atlikušo kļūdu īpatsvaru (*RER*) pētījums nav ticamības apliecināšanas uzdevums vai revīzija un tiek veikts, pamatojoties uz *RER* metodiku un Starptautisko partnerību ĢD nodrošināto rokasgrāmatu; norāda, ka Starptautisko partnerību ĢD precizē, ka *RER* pētījums ir paredzēts kā viens no galvenajiem rādītājiem attiecībā uz atlikušo kļūdu finansiālās ietekmes aplēsi, t. i., ar to mēra iekšējās kontroles sistēmas pareizu darbību un tādējādi tas parāda Komisijas koriģējošo spēju; uzsver, ka tāpat kā iepriekšējos gados Revīzijas palāta pētījumā ir konstatējusi nepilnības; turklāt norāda uz Revīzijas palātas atzinumu, ka tāpat kā iepriekšējos gados *RER* metodika ļauj līgumslēdzējam pilnībā paļauties uz Starptautisko partnerību ĢD kontroļu rezultātiem un ka paļaušanās uz citu revidentu darbu ir pretrunā *RER* pētījuma mērķim; vērš uzmanību uz Revīzijas palātas konstatējumu, ka gadījumos, kad šīs iepriekšējās pārbaudes tika veiktas saskaņā ar Eiropas Komisijas un Apvienoto Nāciju Organizācijas Finanšu un administratīvo pamatnolīgumu (*FAFA*), līgumslēdzējs ne vienmēr var veikt papildu padziļinātu pārbaudi, jo *FAFA* ierobežo Komisijas verifikācijas tiesības; uzsver Komisijas

atbildi, kurā atzīti *FAFA* noteiktie kontroles ierobežojumi; mudina Komisiju meklēt praktiskus risinājumus, lai atrisinātu šo jautājumu;

176. atgādina, ka EAF ietvaros tika izveidoti divi ES ārkārtas trasta fondi; atgādina, ka ES Ārkārtas trasta fonds Āfrikai ir mobilizējis vairāk nekā 5 miljardus EUR un 88 % iemaksu (4,4 miljardi EUR) ir no EAF un Savienības budžeta; pauž nožēlu par to, ka, neraugoties uz vairākiem Parlamenta pieprasījumiem, šo līdzekļu pārvaldības un piešķiršanas process joprojām nav pārredzams; pauž bažas par Revīzijas palātas konstatējumiem Īpašajā ziņojumā 17/2024 "ES Ārkārtas trasta fonds Āfrikai: neraugoties uz jaunām pieejām, atbalstam joprojām trūka mērķtiecības" secinājumiem; norāda, ka, neraugoties uz inovatīvu pieeju cilvēktiesību risku apzināšanai sarežģītos apstākļos, šie riski netika visaptveroši novērsti un ka Revīzijas palāta konstatēja, ka izvērtējums par potenciālajiem cilvēktiesību riskiem nebija vispusīgs; atgādina, ka, pēc Revīzijas palātas domām, Komisija nespēj noteikt efektīvākās un lietderīgākās pieejas neatbilstīgas migrācijas un piespiedu pārvietošanas mazināšanai Āfrikā un ziņot par tām; pauž nožēlu par to, ka jaunā uzraudzības sistēma apkopo visu ES trasta fondu projektu informāciju, taču to negatīvi ietekmē problēmas saistībā ar datu precizitāti; norāda, ka Savienības Āfrikas trasta fonda darbību ir paredzēts 2025. gadā pakāpeniski izbeigt;

Ieteikumi

177. aicina Komisiju rīkoties saskaņā ar Revīzijas palātas ieteikumiem:

i) attiecībā uz OPSYS lietojumprogrammu sistēmu formalizēt un pilnveidot procedūru piekļuves tiesību piešķiršanai un atcelšanai sistēmas administratoriem un standarta lietotājiem, uzlabot jaunās programmatūras kvalitāti, kā arī piešķirt resursus, kas vajadzīgi, lai uzlabotu tās gatavību un noturību;

ii) sniegt stingrākus norādījumus un kontroli, lai nodrošinātu, ka organizācijas, kas īsteno līgumus netiešā pārvaldībā, tostarp starptautiskās organizācijas, starptautiskās finanšu iestādes un valsts aģentūras, ievēro atpazīstamības noteikumus;

iii) pastiprināt komunikāciju ar starptautiskajām organizācijām, lai nodrošinātu Revīzijas palātai pilnīgu, neierobežotu un savlaicīgu piekļuvi – ne tikai lasīšanas režīmā – dokumentiem, kas nepieciešami tās uzdevumu veikšanai saskaņā ar LESD;

iv) ieviest atbilstošus *ex ante* un *ex post* kontroles pasākumus nestabilās vai konflikta zonās, lai nodrošinātu Savienības līdzekļu izlietojuma pienācīgu kontroli un veidus, kā atgūt Savienības līdzekļus;

v) veikt pasākumus, lai uzlabotu kontroles sistēmas attiecībā uz tā priekšfinansējuma dzēšanu, kas izmaksāts starptautiskām organizācijām;

vi) pastiprināt *ex ante* kontroles mehānismus, ko piemēro pirms izdevumu pieņemšanas;

178. turklāt aicina Komisiju:

i) izmantojot visus pieejamos mehānismus, stingri uzraudzīt *UNRWA* un sadarboties ar to, lai nodrošinātu visu norunāto darbību īstenošanu un garantētu, ka *UNRWA* darbojas pilnīgā saskaņā ar humanitārajiem principiem un neitralitāti, tostarp izmantojot topošo ES un *UNRWA* kopīgo deklarāciju un turpmākos finansēšanas lēmumus par ES palīdzības sniegšanu, pamatojoties uz nosacījumu izpildi;

ii) nodrošināt, ka visos līgumos, kas saistīti ar Savienības līdzekļiem, pilnībā tiek ievērotas piemērojamo Savienības tiesību aktu prasības, tostarp pārskatatbildība, pārredzamība un pareiza finanšu pārvaldība, tostarp pārbaudot, vai nav tādu apakšuzņēmēju, fizisku personu, semināru un/vai apmācību dalībnieku vai trešām personām sniegta finansiālā atbalsta saņēmēju, uz kuriem attiecas Savienības ierobežojošie pasākumi vai kuri ir iesaistīti terorisma vai terora aktu, kā arī citu naida un naida kurināšanas darbību finansēšanā;

iii) palielināt pierādījumos balstītu mērķtiecīgu orientēšanos uz ģeogrāfiskajiem apgabaliem un saņēmējiem un uzlabot paziņoto turpmāko attīstības darbību sasniegumu precizitāti, tostarp izmantojot Kaimiņattiecību, attīstības sadarbības un starptautiskās sadarbības instrumentu “Eiropa pasaulē”;

Eiropas publiskā pārvalde

179. norāda, ka Komisija ir tieši atbildīga par 59,1 % kopējā Savienības administratīvā budžeta, t. i., 7,2 miljardu EUR, izpildi; turklāt norāda, ka 70 % administratīvo izdevumu attiecas uz cilvēkresursiem, tostarp pensijām, bet pārējie galvenokārt sedz izdevumus, kas saistīti ar ēkām, aprīkojumu, enerģiju, sakariem un IT; ar gandarījumu norāda, ka arī attiecībā uz 2023. gadu Revīzijas palāta secina, ka šī ir zema riska izdevumu joma;

180. norāda, ka 2023. gadā darbu Komisijā pārtrauca 2 152 ierēdņi, galvenokārt pensionēšanās, atkāpšanās no amata vai līguma beigšanās dēļ; norāda, ka tas ir samērā augsts personāla mainības rādītājs, kam būtu jādod Komisijai plašas iespējas novērst visos tās dienestos pastāvīgi vērojamo ģeogrāfiskā līdzsvara trūkumu;

181. mudina Komisiju kopā ar Eiropas Personāla atlases biroju (*EPSO*) nodrošināt, lai pēc iespējas ātrāk tiktu ieviestas nepieciešamās

tehniskās sistēmas un paātrināti procesi, tā ļaujot Komisijai un pārējām Savienības iestādēm paļauties uz *EPSO* veikto darbu augsti kvalificētu un motivētu kandidātu atlasē visu veidu nodarbinātībai iestādēs;

182. atzinīgi vērtē to, ka sieviešu pārstāvība vadošos amatos laikā no 2022. gada decembra līdz 2023. gada decembrim palielinājās no 46,1 % līdz 47,8 %; mudina Komisiju turpināt koncentrēties uz dzimumu līdzsvara nodrošināšanu un uzturēšanu visos vadības līmeņos;

183. ar gandarījumu norāda, ka Komisija ir īstenojusi politiku darba un privātās dzīves līdzsvara un darbinieku labbūtības uzlabošanai, tostarp paredzot tiesības būt bezsaistē; vienlaikus atzinīgi vērtē to, ka ir pieņemts jauns lēmums par aizskarošas izturēšanās nepieļaušanu un apkarošanu, ar kuru izveidota galvenā konfidenciālā konsultanta amata vieta, nosakot tam būtisku lomu cīņā pret aizskarošu izturēšanos; uzsver, ka šim amatam ir jānodrošina atbilstoši resursi, lai efektīvi veiktu daudzos sarežģītus uzdevumus;

184. atzinīgi vērtē Komisijas progresu attiecībā uz bērnudārzu personāla internalizāciju;

185. ar gandarījumu norāda, ka Komisija ir publicējusi atjauninātas versijas pamatnostādnēm par ētikas standartiem, kas attiecas uz Eiropas Komisijas locekļu piedalīšanos Eiropas Parlamenta vēlēšanu kampaņās, un pamatnostādnēm par Komisijas locekļu piedalīšanos dalībvalstu vēlēšanu kampaņās; turklāt atzinīgi vērtē to, ka 2023. gada martā Komisija pieņēma stingrākus noteikumus – kas bija ļoti nepieciešami – par komandējumiem un trešo personu segtām izmaksām;

186. uzsver, ka ir jānodrošina, lai visas Savienības iestādes Luksemburgā varētu piesaistīt darbiniekus visu veidu amatiem un karjerai; norāda, ka jo īpaši ierēdņiem ar zemāku atalgojuma pakāpi Luksemburga var būt mazāk pievilcīgs variants dzīves dārdzības dēļ; norāda, ka vienošanās par 2025. gada budžetu ir pirmais solis, kas sperts šajā virzienā, ieviešot īpašu mājokļa pabalstu zemāko amata pakāpju darbiniekiem, kuri strādā Savienības iestādēs Luksemburgā;

187. norāda, ka Komisijai ir vērienīgs mērķis līdz 2030. gadam samazināt Komisijas biroju telpu kopējo platību par 25 % un ēku skaitu par 50 % salīdzinājumā ar 2020. gadu; norāda, ka kopējais platības samazinājums 2023. gadā nedaudz pārsniedza 83 000 m^2, kas atbilst samazinājumam par 11 %; atzinīgi vērtē to, ka šis mērķis ir svarīgs elements Komisijas centienos panākt oglekļneitralitāti un samazināt administratīvās izmaksas; uzsver, ka ir svarīgi, lai ēku daudzuma un biroju telpu platības samazināšana un no tās izrietošā koplietojamu darba telpu ieviešana un citas būtiskas administratīvas izmaiņas notiktu ciešā sadarbībā ar darbiniekiem;

188. pauž bažas par nopietnajiem kavējumiem, tostarp pat līdz 6 mēnešiem ilgu kavēšanos, ar ko saskaras iestāžu ierēdņi, pieprasot veselības aprūpes izmaksu atlīdzinājumu no iestāžu veselības apdrošināšanas shēmas; pauž bažas arī par to, ka iestāžu veselības apdrošināšanas shēmā nav nodrošināta adekvāta attieksme pret ierēdņiem un EP deputātiem, kuri sirgst ar autoimūnām slimībām, neiroloģiskiem traucējumiem, *COPD* (obstruktīvo plaušu slimību), ilgo *Covid*, nediagnosticētām un retām slimībām; norāda, ka pacientiem ar šiem simptomiem bieži vien netiek atlīdzināti izdevumi par diagnosticējošiem izmeklējumiem;

189. norāda, ka Ombuds 2023. gadā sāka 398 izmeklēšanas attiecībā uz Komisiju; turklāt norāda, ka 2023. gadā Komisija saņēma 187 lēmumus par lietas slēgšanu bez piezīmēm un 17 lēmumus par administratīvām nepilnībām; ar bažām konstatē, ka ombuds no iedzīvotājiem saņem daudz sūdzību par ārkārtīgi ilgiem kavējumiem piekļuvē Komisijas dokumentiem un mudina Komisiju censties paātrināt šādu pieprasījumu apstrādi, vēl vairāk samazināt ar administratīvām nepilnībām saistītu lēmumu skaitu un paredzēt skaidrus noteikumus par piekļuvi visu veidu rakstiskiem tekstiem neatkarīgi no tā, vai tie ir papīra, e–pasta, īsziņu vai jebkādā citā saziņas formātā un ir daļa no administratīva procesa, kurš saistīts ar Komisijas politiku vai lēmumiem; norāda, ka no deviņām izmeklēšanām, kas saistītas ar Komisiju un ko *OLAF* pabeidza 2023. gadā, septiņas tika slēgtas ar ieteikumiem; aicina Komisiju nodrošināt pārredzamību un pārskatatbildību šo lietu pēcpārbaudē;

190. pauž dziļas bažas par izskanējušām aizdomām par korupcijas gadījumiem, kas saistīti ar Komisiju; vienlaikus pauž nožēlu, ka ir izskanējuši apgalvojumi, ka Komisijas amatpersonas, iespējams, ir pieņēmušas dāvanas no kādas valsts, ar kuru Savienība risina sarunas par nolīgumu; uzsver, ka ir vajadzīga skaidra un sistemātiska pieeja, lai nodrošinātu, ka visas *OLAF* lietas, kas saistītas ar attiecīgiem iespējamiem noziedzīgiem nodarījumiem, tiek nekavējoties nodotas *EPPO* un kompetentajām valsts iestādēm; aicina Komisiju pastiprināt attiecīgos noteikumus un procedūras, lai nodrošinātu, ka visas lietas tiek izskatītas stingri, pareizi un efektīvi;

191. norāda, ka pēdējos gados bijis tikai ļoti neliels skaits psiholoģiskas aizskaršanas un seksuālas uzmākšanās gadījumu, kas atzīti par tādiem, un pauž bažas par to, ka tas varētu liecināt par institucionālām “aklajām zonām” Komisijā, ņemot vērā ievērojamo darbinieku skaitu šajā iestādē;

192. pauž dziļas bažas par ziņojumiem par notiekošo izmeklēšanu, kurā iesaistīts bijušais tieslietu komisārs, kurš, kā tiek apgalvots, savu pilnvaru laikā bijis iesaistīts nelikumīgi iegūtu nezināmas izcelsmes līdzekļu legalizācijas darbībās; aicina Komisiju pilnībā sadarboties ar Beļģijas iestādēm un steidzami noskaidrot, vai šīs darbības jebkādā veidā bijušas saistītas ar viņa oficiālajiem pienākumiem Komisijā;

193. aicina Komisiju prioritāri nodarbināt pastāvīgos darbiniekus, nevis ārējos konsultantus un līgumdarbiniekus, lai garantētu augstas kvalitātes darba apstākļus un novērstu zināšanu un pieredzes zaudēšanu; aicina nodrošināt ģenerāldirektorātiem, kuru darbinieku vidū ir augsts norīkoto valsts ekspertu (NVE) īpatsvars, nepieciešamo elastību štatu sarakstos, lai norīkoto valsts ekspertu (NVE) amata vietas varētu pārveidot par pagaidu darbinieku amata vietām, tā nodrošinot specializēto zināšanu labāku saglabāšanu, darbības funkcionalitāti un darbības nepārtrauktību; turklāt uzstāj, ka ir jāizvairās no uzdevumu eksternalizācijas konsultāciju uzņēmumiem, ja zinātība var būt pieejama iekšēji;

194. norāda, ka pēdējos gados Komisija arvien biežāk ir uzticējusi ārējiem uzņēmumiem ietekmes novērtējumus, tā radot bažas par iespējamiem interešu konfliktiem; aicina Komisiju stiprināt noteikumus, lai novērstu iespējamus interešu konfliktus, un sniegt labākus norādījumus darbiniekiem, kuri strādā ar publiskā iepirkuma procedūrām ar politiku saistītu pakalpojumu līgumu gadījumā;

195. pauž nožēlu par apgalvojumiem attiecībā uz iespējamu spiegošanu, ko Ungārijas valdība organizējusi pret *OLAF* darbiniekiem izmeklēšanas misijas laikā; aicina ātri ieviest stingrus aizsardzības pasākumus, lai aizsargātu Savienības iestāžu personālu, kas atrodas misijās dalībvalstīs, un novērstu jebkādus pārkāpumus;

196. atzinīgi vērtē Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2023/2841 [1] stāšanos spēkā; pieņem zināšanai, ka tiek veiktas investīcijas kiberdrošības jomā, tostarp 30 miljoni EUR piešķirti digitālās drošības uzlabošanai Komisijā; aicina Komisiju veltīt visas pūles tam, lai turpinātu attīstīt kiberdrošības kultūru, veicinot apmācību un informētību Savienības iestādē; uzsver, ka ir svarīgi turpināt pienācīgus ieguldījumus kiberdrošībā, lai sasniegtu ilgtermiņa indikatīvo mērķi – vismaz 10 % no kopējiem IT izdevumiem;

197. atkārtoti pauž bažas par to, ka joprojām nav pienācīgi novērsti būtiskie drošības un aizsardzības riska faktori, kas Savienības emisijas kvotu tirdzniecības sistēmas reģistru un darbības mehānismu pakļauj kiberuzbrukumu draudiem; norāda, ka šis jautājums gada darbības pārskatos (GDP) ir ticis uzsvērts kopš 2010. gada, un katrā ziņojumā ir iekļautas atrunas; norāda, ka šīs bažas vēlreiz ir uzsvērtas Klimata politikas ģenerāldirektorāta 2023. gada GDP, kas vēl vairāk liecina par ieilgušo nespēju atzīt

---

1 Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES, Euratom) 2023/2841 (2023. gada 13. decembris), kas paredz pasākumus nolūkā panākt vienādu augstu kiberdrošības līmeni Savienības iestādēs, struktūrās, birojos un aģentūrās (OV L, 2023/2841, 18.12.2023., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/2841/oj).

sistēmas drošību par prioritāru jautājumu;

Eiropas skolas

198. norāda, ka Eiropas skolu kopējais 2023. gada budžets bija 417,5 miljoni EUR, ko galvenokārt finansēja Komisija, pārējās Savienības iestādes un dalībvalstis, kā arī vecāku iemaksas; turklāt norāda, ka gandrīz 80 % no budžeta tika izlietoti personāla izmaksām;

199. ar gandarījumu norāda, ka Revīzijas palāta var secināt, ka tai nav kļuvis zināms nekas tāds, kas liktu uzskatīt, ka 2023. gada konsolidētie pārskati visos būtiskajos aspektos nav sagatavoti saskaņā ar starptautiskajiem publiskā sektora grāmatvedības standartiem;

200. konstatē, ka Revīzijas palāta konstatēja dažas sistemātiskas vai atkārtotas nepilnības maksājumos un ar tiem saistītajās cilvēkresursu un iepirkuma procedūrās, tostarp apliecinošo pierādījumu nepietiekamu pārbaudi, kas ietekmē dažu cilvēkresursu procedūru un maksājumu pareizību;

201. jo īpaši aicina Komisiju:

i) nodrošināt, ka Savienības iestādes var paļauties uz *EPSO* efektīvi organizētām un pabeigtām personāla atlases procedūrām un citām ar personālu saistītām procedūrām, kas nodrošinās pietiekami augsti kvalificētus un motivētus kandidātus brīvām vakancēm Savienības iestādēs;

ii) izpētīt visas iespējas, kā koriģēt ievērojamo ģeogrāfiskā līdzsvara un dzimumu līdzsvara trūkumu dažādās darbinieku kategorijās;

iii) turpināt darbu pie pasākumiem, kas nodrošinās, ka Savienības iestādes, kas atrodas Luksemburgā, arī turpmāk spēs piesaistīt augsti kvalificētus darbiniekus visu veidu amatu profiliem;

iv) nodrošināt, ka koplietojamu biroja telpu ieviešana un citas būtiskas administratīvas izmaiņas notiek ciešā sadarbībā ar darbiniekiem;

v) nodrošināt vairāk cilvēkresursu veselības apdrošināšanas shēmas izdevumu atlīdzināšanas pieprasījumu apstrādei, uzlabot darbinieku apmācību un nodrošināt labāku IT programmatūru ātrākai pieprasījumu apstrādei;

vi) kalpot par paraugu, jo īpaši attiecībā uz slimībām, kas neietilpst klasiskajās jomās, un retajām slimībām; mudina Komisiju paplašināt tehniskās zināšanas un šo gadījumu izskatīšanu; mudina Komisiju paplašināt kompensējamo

izmeklējumu katalogu, iekļaujot tajā plašāku laboratorijas izmeklējumu spektru un citas diagnostiskās procedūras un izmeklējumus, kā arī terapijas veidus; mudina Komisiju to darīt nekavējoties;

vii) nodrošināt spēcīgu aizsardzības mehānismu ātru ieviešanu Savienības iestāžu darbiniekiem, kas atrodas darba braucienos dalībvalstīs un trešās valstīs, tā aizsargājot viņu tiesības;

viii) atbalstīt Eiropas skolas, lai tās pēc iespējas drīzāk īstenotu Revīzijas palātas iepriekšējos gados sniegtos ieteikumus un pārskatā par 2023. finanšu gadu iekļauto ieteikumu, kurā skolas tiek aicinātas sistemātiski pārbaudīt apliecinošos pierādījumus par norīkotajam personālam izmaksātajām piemaksām;

ix) sagatavot ziņojumu, kurā analizēti iemesli, kāpēc lielākā daļa sūdzību par aizskarošu izturēšanos (palīdzības pieprasījumi) Komisijā tiek noraidītas, lielākajā daļā gadījumu pat neuzsākot administratīvu izmeklēšanu, un sniegt ieteikumus, kā novērst šādu oficiālas procedūras nedarbošanos;

x) nodrošināt, ka no 2025. gada attiecībā uz palīdzības pieprasījumiem aizskarošas izturēšanās lietās Izmeklēšanas un disciplinārlietu birojs (*IDOC*) vai *OLAF* veic pienācīgu administratīvo izmeklēšanu, lai nodrošinātu, ka personas, kuras izturējušās aizskaroši, tiek sauktas pie atbildības un saņem pārkāpumam atbilstošu sodu;

II NODAĻA

Atveseļošanas un noturības mehānisms (ANM)

Vispārīgas piezīmes

202. norāda, ka 2023. gadā tika pārskatīti 27 atveseļošanas un noturības plāni (ANP) un ka šīs pārskatīšanas ietekmēja esošo plānu īstenošanas tempu, izraisot kavēšanos; vienlaikus norāda, ka dalībvalstu politiskās prioritātes var mainīties; norāda, ka ANP pārskatīšana bija saistīta ar enerģijas cenu pieaugumu, augsto inflāciju un piegādes ķēžu traucējumiem, ko izraisīja neprovocētais Krievijas agresijas karš pret Ukrainu un dažos gadījumos dabas katastrofas; uzsver, ka ANP pārskatīšana radīja papildu kavēšanos līdzās jau esošajiem kavējumiem, par ko liecina ievērojamās atšķirības starp plānoto maksājumu pieprasījumu iesniegšanas grafiku un faktisko brīdi, kad dalībvalstis šos pieprasījumus nosūtīja Komisijai; arvien pauž bažas par nepietiekamas īstenošanas risku un to, ka varētu netikt sasniegti ANP saskaņotie atskaites punkti un mērķrādītāji (*M&T*); uzsver, ka ir vajadzīgi pastiprināti uzraudzības

mehānismi, lai nodrošinātu, ka kavēšanās nesamērīgi neietekmē galvenos projektus;

203. norāda, ka starp reformām un investīcijām vajadzētu būt skaidrai tematiskai saiknei un ka dažos gadījumos no valstu atveseļošanas plānu izstrādes līdz atskaites punktu un mērķrādītāju sasniegšanai var paiet ilgs laiks; pauž nožēlu par to, ka ANM struktūra nenodrošina pietiekamu elastību, lai ātri reaģētu uz jaunām krīzēm;

204. ar lielām bažām vērš uzmanību uz Revīzijas palātas priekšsēdētāja paziņojumu, kurā teikts, ka aptuveni puse no ANM izmaksātajiem līdzekļiem nav sasnieguši reālo ekonomiku, un vēlas zināt, vai varētu būt tā, ka otra puse tikusi izmantota, lai aizstātu regulāros budžeta izdevumus vai ļautu dalībvalstīm gūt peļņu no paaugstinātajām procentu likmēm;

205. atgādina, ka ANM ir atveseļošanai paredzēts pagaidu instruments, kura pamatā ir snieguma princips, t. i., maksājumi ir atkarīgi no valstu ANP iekļauto atskaites punktu un mērķrādītāju apmierinošas izpildes; uzsver, ka ANM efektivitāte ir jānovērtē ne tikai līdzekļu izmaksas aspektā, bet arī attiecībā uz tā spēju radīt jūtamus ilgtermiņa uzlabojumus pandēmijas seku novēršanā; atgādina, ka ANM regulā nav iekļauta atskaites punktu un mērķrādītāju apmierinošas izpildes definīcija; atgādina, ka katrā valsts plānā būtu efektīvi jāpievēršas visām problēmām vai ievērojamai to problēmu daļai, kuras konstatētas Eiropas pusgada kontekstā, it sevišķi Padomes pieņemtajos konkrētai valstij adresētajos ieteikumos; norāda, ka, pateicoties ANM, laikposmā no 2021. gada līdz 2023. gadam to konkrētai valstij adresēto ieteikumu procentuālā daļa, kuros ir panākts progress, ir palielinājusies par 17 %;

206. norāda, ka 2023. gadā Komisija kopumā izmaksāja 75 miljardus EUR un papildus tam – priekšfinansējuma maksājumus 7,1 miljarda EUR apmērā, kā rezultātā kopējā izmaksātā summa 2023. gada beigās sasniedza 220,8 miljardus EUR, ko veidoja dotācijas 141,6 miljardu EUR apmērā (40 % no kopumā dotācijām atvēlētajiem 357 miljardiem EUR Atveseļošanas un noturības mehānisma (ANM) ietvaros) un aizdevumi 79,2 miljardu EUR apmērā (27 % no kopējā ANM aizdevumu finansējuma 291 miljarda EUR apmērā); prasa detalizētas ziņošanas prasības attiecībā uz to, kā dalībvalstis piešķir līdzekļus, novēršot regulāru budžeta izdevumu aizstāšanu un nodrošinot, ka līdzekļi sasniedz paredzētos saņēmējus;

Revīzijas palātas apsvērumi

207. norāda, ka Revīzijas palāta ir sniegusi atzinumu ar iebildēm par ANM 2023. gada izdevumu likumību un pareizību; pauž bažas par Revīzijas palātas secinājumu, ka par septiņiem no 23 ANM maksājumiem, kas veikti 2023. gadā, izdarāmi kvantitatīvi konstatējumi, savukārt sešos no šiem maksājumiem bija būtiskas kļūdas; norāda, ka, izņemot

minētos aspektus, Revīzijas palāta 2023. gada pārskatos apstiprinātos ANM izdevumus visos būtiskajos aspektos uzskata par likumīgiem un pareiziem; norāda, ka ANM izdevumu modeļa būtība ir atkarīga no Komisijas izdarītajiem atskaites punktu un mērķrādītāju novērtējumiem; norāda, ka 2023. gadā Revīzijas palāta pārbaudīja 452 atskaites punktus un mērķrādītājus, kas bija iekļauti 23 dotāciju maksājumos un ka, ņemot vērā ANM izdevumu modeļa būtību, tā nenāk klajā ar kļūdu īpatsvaru, bet lēš, ka tās konstatējumu minimālā finansiālā ietekme pārsniedz būtiskuma slieksni; pauž pārliecību, ka dalībvalstīm būtu jāuzņemas atbildība arī par kļūdām, kas atklātas pēc līdzekļu izmaksāšanas;

208. pauž dziļas bažas par to, ka Revīzijas palāta nevarēja pārliecināties par kļūdainu vai neattiecināmu ANM maksājumu faktisko finansiālo ietekmi, ņemot vērā atskaites punktos un mērķrādītājos balstītajam novērtēšanas modelim raksturīgos ierobežojumus; aicina Komisiju izstrādāt pārredzamāku kļūdu izsekošanas metodiku, lai novērstu nepareizu sadali un neefektivitāti;

209. norāda, ka Revīzijas palāta revidēja 325 no 542 atskaites punktiem un 127 no 135 mērķrādītājiem, kas iekļauti 2023. gada maksājumu pieprasījumos dotāciju saņemšanai; pauž nožēlu par to, ka Revīzijas palāta uzskata, ka 16 no tiem bija vērojama neatbilstība prasībām (2,4 % no kopējā skaita); pauž bažas par to, ka Revīzijas palāta uzskata, ka prasības nebija apmierinoši izpildītas attiecībā uz 7 atskaites punktiem un mērķrādītājiem 6 maksājumos, bet Komisija tomēr bija veikusi attiecīgos maksājumus; norāda, ka Revīzijas palātas secinājumi ir balstīti uz plašu revīzijas darbu un pauž nožēlu, ka Komisija apstrīd dažus no Revīzijas palātas secinājumiem; norāda, ka visi ANM maksājumi jāvērtē saskaņā ar Komisijas paziņoto un piemēroto regulējumu, kurā attiecībā uz katru maksājumu jāņem vērā arī Ekonomikas un finanšu komitejas atzinums un dalībvalstu ekspertu veiktā pārbaude saskaņā ar komitoloģijas procedūru; prasa Komisijai nodrošināt, lai visiem apstrīdētajiem maksājumiem, kas saistīti ar neapmierinoši izpildītiem atskaites punktiem un mērķrādītājiem, tiktu veikta neatkarīga ārējā pārskatīšana, tādējādi stiprinot sabiedrības uzticēšanos šim procesam; iesaka ieviest izmaksājumu un izdevumu reāllaika izsekošanas sistēmas, lai novērstu neatbilstīgus piešķīrumus ANM un DFS ietvaros;

210. ar īpašām bažām norāda, ka Revīzijas palāta ir konstatējusi deviņus, iespējams, neattiecināmu atskaites punktu un mērķrādītāju gadījumus saistībā ar to, ka ticis turpināts jau iepriekš pastāvošs projekts, kas vai nu uzsākts pirms attiecināmības perioda, vai arī notikusi regulāro valsts budžeta izdevumu aizstāšana; pauž nožēlu par skaidrības trūkumu ANM regulā un nepiekrīt Komisijas interpretācijai, ka attiecināmības periods attiecas tikai uz konkrēta projekta darbu uzsākšanas datumu, nevis uz sagatavošanas vai plānošanas posma sākumu; pauž nožēlu par to, ka šāda viedokļa dēļ ANP tika iekļauti pasākumi, kas bija plānoti pirms ANM

attiecināmības perioda, un atzīst, ka ikvienā pasākumā ir jāievēro ANM regulā noteiktais tvērums, mērķi un attiecināmības nosacījumi; aicina Komisiju ieviest stingrākus pārbaudes mehānismus, lai novērstu tādu iepriekš pastāvošu projektu iekļaušanu ANM satvarā, kuri nenodrošina pievienoto vērtību;

211. atgādina, ka ANM līdzekļus nav paredzēts izmantot, lai aizstātu regulāros budžeta izdevumus, izņemot pienācīgi pamatotus gadījumus; pauž bažas par Revīzijas palātas konstatējumiem, ka daži atskaites punkti un mērķrādītāji, kas aizstāja regulāros valsts budžeta izdevumus, ANP nebija pienācīgi pamatoti;

212. ar bažām norāda uz Revīzijas palātas konstatējumu, ka *NGEU* aizņēmumi līdz 2026. gadam var pieaugt vairāk nekā divkārt, savukārt jāatmaksā tie lielākoties nākamo DFS darbības periodā; atgādina – ja neizlietotās apropriācijas *NGEU* finansēšanas izmaksu segšanai joprojām ir pieejamas budžeta pozīcijā, *NGEU* aizņēmumus jāsāk atmaksāt līdz 2027. gada beigām, bet visa summa jāatmaksā vēlākais līdz 2058. gadam; norāda, ka ir gaidāms, ka 2023. gada beigās esošais Savienības budžeta riska ekspozīcijas apmērs 2024. un 2025. gadā palielināsies, galvenokārt ANM aizdevumu dēļ; pauž bažas, ka iespējamās tirgus apstākļu izmaiņas varētu palielināt aizņēmumu izmaksas, kuras par *NGEU* parādu saistībā ar dotācijām būs jāsedz no ES budžeta; pauž bažas par to, ka attiecībā uz vispārējo *NGEU* parādu līdz šim vēl nav izstrādāts atmaksāšanas plāns un ka Savienības parāds turpina palielināties, un norāda, ka šis parāda pieaugums lielā mērā ir saistīts ar pagaidu atveseļošanas instrumentu *NGEU*; pauž bažas par to, ka parāda pieaugums un ar to saistītās augstākās procentu izmaksas ilgtermiņā ietekmēs Savienības fiskālo stabilitāti, iespējams, radot lielāku finansiālo spriedzi un samazinot spēju reaģēt uz nākotnes problēmām vai investēt būtiskās stratēģiskajās jomās;

213. norāda uz Revīzijas palātas konstatējumu, ka 2023. gadā no ANM tika izmaksāts mazāk līdzekļu, nekā gaidīts; uzsver, ka Revīzijas palāta ir kritizējusi ANM līdzekļu lēno izmaksu un apguvi; pauž bažas par Revīzijas palātas konstatējumiem Īpašajā ziņojumā 13/2024, ka ANM līdzekļu apguve ir virzījusies uz priekšu ar zināmu kavēšanos, ka dalībvalstis ANM īstenošanas perioda beigās, iespējams, nebūs spējušas pabeigt visus pasākumus, par kuriem ievērojama daļa līdzekļu jau ir izmaksāti, un ka ANM īstenošanas perioda otrā puse ir sarežģītāka, jo ir vairāk *M&T*, uzmanība novirzās no reformām uz investīcijām, īstenošanas posms ir pavirzījies uz priekšu un pēdējā gadā ir jāpabeidz liela daļa pasākumu;

214. taču norāda, ka saskaņā ar Komisijas sniegto informāciju *M&T* īstenošana kopumā norit sekmīgi – līdz 2024. gada 31. augustam dalībvalstīm bija izmaksāti vairāk nekā 40 % no pieejamajiem ANM līdzekļiem, dotāciju izmaksai sasniedzot 48 % un aizdevumu izmaksai nedaudz pārsniedzot 30 %; norāda, ka arī maksājumu pieprasījumu

iesniegšanas temps kopš 2023. gada otrās puses ir paātrinājies, jo 2023. gadā tika pabeigta ar *REPowerEU* nodaļu ieviešanu saistīto ANP pārskatīšana;

215. norāda uz Revīzijas palātas konstatējumiem Īpašajā ziņojumā 13/2024, ka līdzekļu lēno apguvi ietekmēja arī citi iemesli, proti, tas, ka pasākumi nebija piemēroti ANM grafikam un nebija pietiekami novērtēts to īstenošanai nepieciešamais laiks (publiskā iepirkuma un valsts atbalsta noteikumu dēļ); tāpat jāmin arī neskaidrības par īstenošanas noteikumiem un par to, kā tie būtu jāpiemēro, tostarp norādījumu trūkums attiecībā uz principu "nenodarīt būtisku kaitējumu" un tā piemērošanu;

216. pauž nopietnas bažas par Revīzijas palātas konstatējumu, ka dalībvalstu kontroles sistēmu īstenošanā ir vērojamas pastāvīgas nepilnības, jo tādējādi ir apdraudēta pilnīgu un precīzu maksājuma pieprasījumiem pamatā esošo datu pieejamība, piekļuve šiem pieprasījumiem kontroles nolūkos un dalībvalstu kontroles sistēmu efektīva darbība ar mērķi aizsargāt Savienības finanšu intereses; atgādina, ka saskaņā ar ANM regulu dalībvalstu kontroles sistēmām ir būtiska nozīme Savienības finanšu interešu efektīvas aizsardzības nodrošināšanā; mudina Komisiju vajadzības gadījumā izlēmīgi un ātri rīkoties, tostarp piemērot finanšu korekcijas, un pilnībā izmantot ANM regulā paredzētos noteikumus, ja dalībvalstu kontroles sistēmās joprojām vērojami trūkumi;

217. pauž bažas par Revīzijas palātas konstatējumiem Īpašajā ziņojumā 22/2024 "Dubulta finansēšana no ES budžeta: kontroles sistēmām trūkst svarīgu elementu, kas mazinātu ar izmaksām nesaistītā ANM finansēšanas modeļa paaugstināto risku"; uzsver, ka dalībvalstis var ierosināt tā sauktos "nulles izmaksu pasākumus", t. i., pasākumus, par kuriem tiek lēsts, ka to izmaksas nebūs jāfinansē no ANM, un kuriem netiek veikta dubulta finansējuma pārbaude, jo Komisija uzskata, ka pasākumi, kas nesaņem ANM līdzekļus, no šāda viedokļa nav riskanti; ar bažām norāda arī uz Revīzijas palātas konstatējumiem, ka, raugoties no dalībvalstu perspektīvas, daudzie iesaistītie pārvaldības līmeņi, tostarp valsts, reģionālā vai pašvaldību līmenī, ļoti apgrūtina koordināciju un pārraudzību; pauž bažas par to, ka, veicot pārbaudes, i) grūtības rada ļoti sarežģītā vide, kurā tiek izmantoti dažādi IT rīki, kas bieži vien nav sadarbspējīgi, un dati bieži vien nav reģistrēti standartizētā veidā, līdz ar to vienīgais iespējamais veids, kā pārliecināties par dubulta finansējuma neesamību, ir salīdzinošo kontrolpārbaužu manuāla veikšana starp datubāzēm, un ii) dalībvalstu kontroles sistēmās lielā mērā notiek paļaušanās uz Savienības līdzekļu saņēmēju pašu sniegtām deklarācijām; tomēr norāda, ka Revīzijas palāta nav konstatējusi nevienu dubultas finansēšanas gadījumu;

218. pieņem zināšanai Komisijas apsvērumu, ka saskaņā ar ANM regulu dubultais finansējums ir nepārprotami saistīts ar budžeta izmaksām

un tāpēc nevar būt runa par dubultu finansējumu, ja dalībvalsts sava valsts plāna ietvaros nav iesniegusi ar konkrētu pasākumu saistītu izmaksu tāmi; norāda, ka Komisija uzsver, ka reformas, kas nerada izmaksas, nepalielina finansējumu, tomēr ir būtisks kritērijs, lai Komisija varētu pozitīvi novērtēt ANP, kā arī to pilnīgu īstenošanu attiecīgo maksājumu veikšanai; norāda, ka neilgi pēc Revīzijas palātas uz vietas veiktā revīzijas darba Komisija atzina, ka ir konstatējusi pirmos divus iespējamos dubulta finansējuma gadījumus;

219. atgādina, ka ANM regulas 9. pantā noteikts, ka galvenie principi ir Savienības programmu un instrumentu papildināmība un papildinošs finansējums; uzskata, ka, lai ievērotu šos principus, taču izvairītos no dubultas finansēšanas riska, pasākumi, kas jau ir iekļauti citos valsts plānos, kuri saņem Savienības finansējumu (piemēram, kohēzija, lauksaimniecība utt.), vai nu nebūtu jāiekļauj ANP, vai arī jāapraksta sīkāk, arī ja tie nerada nekādas izmaksas, lai tādējādi nepieļautu dubultu finansējumu; uzsver, ka atšķirīgā īstenošanas modeļa dēļ varētu būt grūtāk noteikt dubultu finansējumu starp ANM un citiem Savienības finansēšanas instrumentiem, un mudina Komisiju turpināt būt modrai un proaktīvai jebkādas iespējamas dubulta finansējuma situācijas apzināšanā;

220. pauž nožēlu par to, ka trūkst pienācīgu aizsardzības pasākumu, kas ļautu novērst projektu dubultu finansēšanu gan ANM, gan citos Savienības finanšu instrumentos; aicina izveidot automatizētu savstarpēji salīdzinošu pārbaužu sistēmu starp ANM un kohēzijas fondiem, kopējo lauksaimniecības politiku un citām Savienības finansēšanas programmām, lai atklātu un novērstu dubultus pieprasījumus;

221. pauž bažas par Revīzijas palātas Apskatā 01/2023 “ES finansējums ar kohēzijas politikas un Atveseļošanas un noturības mehānisma starpniecību: salīdzinoša analīze” pausto konstatējumu, ka ziņošanā par krāpšanu, kas saistīta ar ANM izdevumiem, joprojām trūkst standartizētas pieejas, kas ietvertu ciešu koordināciju un sadarbību starp dalībvalstīm, proti, gadījumos, kad pastāv aizdomas par krāpšanu, dalībvalstīm prasīts par to ziņot nevis integrētā IT sistēmā, bet gan pārvaldības deklarācijā, kas pievienota katram maksājuma pieprasījumam, tomēr dalībvalstis ir ziņojušas par šādiem gadījumiem arī ārpus pārvaldības deklarāciju konteksta; pauž nožēlu par to, ka nav skaidru vadlīniju par to, tieši kurā brīdī būtu jāziņo par gadījumiem, kuros ir aizdomas par krāpšanu, vai ziņošanai ir kāds noteikts slieksnis un kāda standarta informācija būtu jāpaziņo par katru gadījumu, kā arī par veiktajiem korektīvajiem pasākumiem. turklāt atbalsta minētajā Revīzijas palātas Apskatā 01/2023 pausto prasību Komisijai iegūt no dalībvalstīm pietiekamu pārliecību par valstu sistēmu efektivitāti krāpšanas, korupcijas un interešu konfliktu novēršanā, atklāšanā un izlabošanā;

222. pauž bažas par to, ka 2023. gadā Komisijai nācās ieviest vēl 10 kontroles atskaites punktus septiņām dalībvalstīm nolūkā novērst nesen apzinātās nepilnības valstu kontroles sistēmās; atgādina par Revīzijas palātas vērtējumu un ir vienisprātis ar to, ka kontroles atskaites punktu ieviešana nozīmē, ka dalībvalstu sistēmas plānu īstenošanas sākumā nebija pilnībā funkcionējošas un tādējādi radīja nopietnu risku ANM izdevumu pareizībai un finanšu interešu aizsardzībai;

223. pauž nožēlu par Revīzijas palātas Īpašajā ziņojumā 26/2023 paustajiem konstatējumiem, ka vairākās politikas jomās ANM pīlārā, kas ietver veselības politiku, trūkst atbilstoša vienota rādītāja progresa novērtēšanai; pauž bažas par to, ka tas traucē pienācīgi uzraudzīt un saprast to, kāds progress panākts ar veselības politiku saistīto atskaites punktu un mērķrādītāju sasniegšanā;

224. atzinīgi vērtē to, ka 2023. gadā Komisijai izdevās ar panākumiem novērst atveseļošanas un noturības rezultātu pārskata rādītāju nepareizas interpretācijas iespējas un ka rezultātu pārskatā tika sīkāk ņemts vērā attiecīgais Revīzijas palātas ieteikums uzlabot gan pārskatā ietverto datu izklāstu, gan skaidrojumus par tā ierobežojumiem, jo īpaši labāk izskaidrojot izmantoto metodiku un attiecīgā gadījumā skaidri norādot, ka datu vērtības ir aplēstas;

Revīzija un kontrole

225. atzinīgi vērtē to, ka, pamatojoties uz Revīzijas palātas ieteikumiem un gūto pieredzi, Komisija 2023. gadā publicēja trīs metodiskos dokumentus nolūkā precizēt ANM regulas piemērošanu, tostarp tās satvaru, lai i) pēc izvērtējuma veikšanas novērtētu *M&T* apmierinošu izpildi un ii) piemērotu noteikumus, kas saistīti ar *M&T* izpildes atcelšanu, kā arī metodiku, kā noteikt apturamo summu, ja kāds atskaites punkts vai mērķrādītājs nav apmierinoši izpildīts; pieņem zināšanai 2024. gada 19. jūlijā pieņemtos atjauninātos norādījumus par ANP, kuros iekļauti gan papildu norādījumi, kā nodrošināt, lai kontroles arī turpmāk pienācīgi ļautu apzināt un novērst dubultas finansēšanas risku, gan arī metodika līdzekļu samazināšanai un atgūšanai ANM ietvaros saskaņā ar ANM regulas 24. panta 8. punktu;

226. aicina Komisiju palielināt ANM finansēto projektu *ex post* revīziju un uz vietas veikto pārbaužu skaitu, jo īpaši augsta riska jomās, piemēram, digitālajā infrastruktūrā un enerģētikā, kurās iepriekšējās Savienības finansēšanas programmās tika konstatēti ievērojami pārkāpumi;

227. brīdina, ka jau esošu projektu iekļaušana ANM un regulāru budžeta izdevumu aizstāšana, izmantojot ANM, apdraud papildināmības principu, faktiski padarot šo instrumentu par “aizkadra” finansēšanas mehānismu dalībvalstu regulārajiem budžetiem, nevis

veicinot patiesu atlabšanu no krīzes un noturīguma stiprināšanu; aicina steidzami veikt pārskatīšanu, lai nepieļautu tālāku ANM mērķa vājināšanu;

228. uzskata, ka gan Komisijai, gan dalībvalstīm vajadzētu rīkoties izlēmīgāk, lai atklātu pārkāpumus ANM līdzekļu tēriņos un atgūtu nepamatotus maksājumus;

229. pauž bažas par Revīzijas palātas atbildi uz Komisijas sniegtajām atbildēm attiecībā uz Savienības līmenī vērojamo pārliecības trūkumu par to, kā tiek ievēroti Savienības un dalībvalstu publiskā iepirkuma un valsts atbalsta noteikumi; norāda uz Komisijas argumentu, ka Ekonomikas un finanšu lietu ģenerāldirektorāta sniegtais apliecinājums attiecas uz to, cik efektīvi dalībvalstis kontrolē publiskā iepirkuma un valsts atbalsta noteikumu ievērošanu, tomēr uzsver, ka, lai gan Ekonomikas un finanšu lietu ĢD savā gada darbības pārskatā atsaucas uz Komisijas novērtējumiem par dalībvalstu kontroļu esību un efektivitāti, secinājumi attiecībā uz efektivitāti nav izdarīti; pauž bažas par to, ka saskaņā ar Revīzijas palātas viedokli tā ir būtiska Komisijas sniegtās ticamības deklarācijas tvēruma nepilnība, kas nozīmē, ka Komisija joprojām nevar pilnībā apliecināt to, vai ANM izdevumi – kurus Komisija pārvalda tieši – atbilst noteikumiem;

230. uzsver, ka kavējumi ANM līdzekļu izmaksāšanā un apgūšanā ne tikai palēnina ekonomikas atlabšanu, bet arī rada būtisku risku, ka ANM perioda beigās pēdējā brīdī tiks veikti zemas kvalitātes izdevumi; aicina Komisiju ieviest stingrākus starpposma novērtējumus, lai novērstu “izmanto vai zaudē” principa diktēto steigu, kas varētu izraisīt līdzekļu izšķērdēšanu un neatbilstošu piešķiršanu;

231. ar nopietnām bažām norāda, ka dalībvalstis var stratēģiski atteikties no saviem galīgo maksājumu pieprasījumiem, lai izvairītos no politiski sensitīvu atskaites punktu un mērķrādītāju izpildes, tādējādi apejot nepieciešamas, bet nepopulāras reformas; aicina Komisiju ieviest finansiālas sankcijas par nepilnīgu ANM īstenošanu, lai novērstu manipulācijas ar maksājumu struktūru;

232. norāda, ka Komisija uz to atbild, ka ir paplašinājusi sava revīzijas darba tvērumu, neaprobežojoties tikai ar ANM regulā prasītajiem aspektiem, lai pārliecinātos, vai dalībvalstu ieviestās kontroles procedūras dod nepieciešamo pārliecību, ka dalībvalstis regulāri un efektīvi pārbauda publiskā iepirkuma un valsts atbalsta noteikumu ievērošanu un pasākumu atbilstību atbalsta saņemšanai no ANM, tomēr nepiekrīt Komisijas viedoklim, ka Ekonomikas un finanšu lietu ĢD gada darbības pārskatā iekļautie secinājumi aptver šo jautājumu;

233. ar bažām konstatē, ka, kā Komisija norādījusi savā 2024. gada 21. februāra ANM vidusposma novērtējumā, lielākā daļa dalībvalstu uzskata, ka nav skaidrs, kāda ir maksājumu apturēšanas metodika

reformu kontekstā, jo Komisija šo metodiku var piemērot pēc saviem ieskatiem; mudina Komisiju pārskatīt šo metodiku, lai izvairītos no jebkādiem dubultstandartiem tās piemērošanā;

234. norāda, ka 2023. gadā veiktajā ANM maksājumu pieprasījumu *ex ante* kontroļu revīzijā Komisijas *IAS* konstatēja ļoti nozīmīgu aspektu un saskaņā ar šo konstatējumu Ekonomikas un finanšu lietu ĢD sadarbībā ar Atveseļošanas un noturības darba grupu būtu jāturpina izstrādāt un formalizēt spēkā esošos norādījumus gadījumiem, kad Ekonomikas un finanšu lietu ĢD pieprasa dalībvalstīm uzņemties papildu saistības attiecībā uz darbību, kas izriet no revīzijas un kontroles atskaites punktiem, konkrēti prasot šajos norādījumos definēt, i) kā Ekonomikas un finanšu lietu ĢD būtu jāseko tam, vai ir izpildīts dalībvalsts saistību oficiālais apstiprinājums, ii) kritērijus to termiņu noteikšanai, kādos dalībvalstīm šīs saistības jāizpilda, un iii) attiecības starp saistību satvaru, ANM regulā paredzēto *M&T* novērtēšanas satvaru un *M&T* izpildes atcelšanu mehānisma ietvaros;

235. norāda, ka Komisija, veicot revīzijas par Savienības finanšu interešu aizsardzību, pārbauda, vai dalībvalstīs ir skaidrs un kodificēts process krāpšanas, korupcijas, interešu konfliktu un dubultas finansēšanas gadījumu nodošanai visām kompetentajām iestādēm, tostarp attiecīgā gadījumā *EPPO*;

236. pauž bažas par Revīzijas palātas gada pārskatos sniegto informāciju, ka 2023. gada beigās *EPPO* bija aktīvas 206 izmeklēšanas saistībā ar līdzekļiem, kas izmantoti ANM pasākumu īstenošanai, un iespējamie zaudējumi bija lēsti vairāk nekā 1,8 miljardu EUR apmērā (gan attiecībā uz valsts, gan Savienības finansējumu); norāda, ka uzsāktās 206 izmeklēšanas attiecas uz 10 dalībvalstīm, un aptuveni 75 % no visām lietām ir saistītas ar vienu dalībvalsti; pauž bažas par to, ka 2023. gada beigās dalībvalstu pārvaldības deklarācijās nebija ziņots ne par vienu atklātu gadījumu, kurā būtu aizdomas par krāpšanu, un tas nozīmē, ka neviena no *EPPO* uzsāktajām lietām nav balstīta uz pašu dalībvalstu ziņotu informāciju, līdz ar to viešoties šaubām par dalībvalstu spēju atklāt un apkarot krāpšanu; uzsver – lai gan neviena izmeklēšana vēl nav pabeigta, *EPPO* iesniegtie skaitļi apstiprina, ka ANM pastāv krāpšanas risks, un tie liek apšaubīt dalībvalstu pārvaldības deklarāciju ticamību attiecībā uz ziņošanu par atklātu krāpšanu un veiktajiem korektīvajiem pasākumiem; aicina steidzami pastiprināt krāpšanas atklāšanas mehānismus, tostarp paredzot obligātu krāpšanas riska novērtējumu visiem liela mēroga ANM projektiem; aicina Komisiju nodrošināt, ka *EPPO* ir pietiekami resursi, lai izmeklētu krāpšanas gadījumus, kas saistīti ar ANM izdevumiem, ņemot vērā pieaugošo izmeklēšanu skaitu un lielos aplēstos zaudējumus;

237. brīdina, ka, pašām dalībvalstīm ziņojot par krāpšanas gadījumiem ANM ietvaros, šīs ziņas joprojām ir ievērojami nepietiekamas, tā

radot maldinošu priekšstatu par finanšu integritāti;

238. pauž dziļu nožēlu par pārredzamības trūkumu ziņošanā par krāpšanu, kas saistīta ar ANM līdzekļiem, un uzstāj, ka visām dalībvalstīm ir jāievēro standartizētas ziņošanas prasības un jāizmanto pārkāpumu pārvaldības sistēma (*IMS*);

239. atgādina, ka Finanšu regulas pārskatītajā redakcijā, kas ir spēkā kopš 2024. gada 30. septembra ("pārskatītā Finanšu regula") paredzēts paplašināt agrīnas atklāšanas un izslēgšanas sistēmas piemērošanas tvērumu, attiecinot to uz dalīto pārvaldību un tiešo pārvaldību gadījumos, kad budžetu izpilda kopā ar dalībvalstīm, programmām, kas pieņemtas vai finansētas no 2028. gada 1. janvāra; aicina Komisiju rīkoties attiecībā uz visnopietnākajiem izslēgšanas iemesliem, lai labāk aizsargātu Savienības finanšu intereses;

240. norāda, ka nolūkā samazināt iespēju Komisijai un Revīzijas palātai atšķirīgi interpretēt atskaites punktus un mērķrādītājus, Komisija 2024. gada ziņojuma par ANM īstenošanu II un III pielikumā ir publicējusi savu pieeju, kā interpretējami jēdzieni "pasākuma sākuma datums" un "regulāro valsts budžeta izdevumu aizstāšana"; atkārtoti aicina Komisiju turpināt sadarboties ar Revīzijas palātu, lai pēc iespējas tuvinātu atskaites punktu un mērķrādītāju interpretāciju;

Īstenošana un ietekme

241. mudina Komisiju līdz minimumam samazināt riskus, ka dalībvalstis varētu nolemt daļēji vai pilnībā nesaņemt pēdējā maksājuma pieprasījuma summas, tādējādi izvairoties no pēdējo atskaites punktu un mērķrādītāju izpildes un apdraudot ANP vispārējo īstenošanu; pauž ārkārtīgi lielas bažas par papildu riskiem, ka pēc ANM darbības beigām pasākumu izpilde varētu tikt atcelta, un mudina Komisiju, veicot galīgos maksājumus, nodrošināt, lai šādas situācijas neiestātos;

242. uzsver, ka saskaņā ar Komisijas 2024. gada 21. februāra ANM vidusposma novērtējumu dalībvalstis uzsvēra, ka ANP pārskatīšanai ir jāmobilizē vairāk resursu, nekā sākotnēji plānots, un ka uz sniegumu balstītas pieejas efektivitāti samazina pārmērīgi sarežģītas procedūras attiecībā uz plānu grozīšanu, jo netiek nodalīti būtiski vai nelieli grozījumi un jebkuru izmaiņu veikšanai ir vajadzīgs Padomes apstiprinājums;

243. uzsver, ka attiecībā uz ANM kontroli un revīzijām dalībvalstīm būtu jāievieš kārtība, kā novērst, atklāt un izbeigt korupciju, krāpšanu un interešu konfliktus, un ka Komisija veic *ex post* revīzijas un sistēmu revīzijas par atskaites punktiem un mērķrādītājiem; uzsver, ka joprojām pastāv zināmas neskaidrības par Revīzijas palātas lomu, jo tā ir izstrādājusi stratēģiju (2021.–2025. gada stratēģija) savu pienākumu izpildei attiecībā uz *NGEU* programmu un ANM, taču

dažas dalībvalstis to uzskata par nevajadzīgu pārklāšanos un administratīvo slogu; pauž bažas par to, ka Komisija gan ANM vidusposma novērtējumā 2024. gada 21. februārī, gan gada ziņojumā par ANM 2024. gada 10. oktobrī atzinusi, ka dalībvalstu iestādes visos līmeņos uzskata, ka revīzijas un kontroles procedūras ir pārāk sarežģītas, un ka dalībvalstis izteikušas sūdzības par valsts iestāžu, Komisijas un Revīzijas palātas veikto revīziju pārklāšanos; pilnībā atbalsta Revīzijas palātas darbu saistībā ar ANM; atzinīgi vērtē to, ka Komisija ir atzinusi un akceptējusi to, ka Revīzijas palātai ir pilnas revīzijas pilnvaras attiecībā uz ANM, un tas ir viens no aspektiem, uz ko balstās Parlaments, veicot budžeta izpildes apstiprināšanu par ANM līdzekļiem; iesaka dalībvalstīm sadarboties ar Eiropas Revīzijas palātu;

244. pauž bažas par to, ka Komisijas 2024. gada 10. oktobra gadskārtējā ziņojumā par ANM īstenošanu ir uzsvērtas dalībvalstu pārvaldes iestāžu uzsākšanas izmaksas, kuru gadījumā iespējama turpmāka vienkāršošana; konstatē, ka saskaņā ar šo Komisijas ziņojumu dalībvalstis, izsakoties par instrumenta struktūru, vidusposma novērtējumā minēja kombinētos pienākumus, kas saistīti ar i) pierādījumiem, kas vajadzīgi, lai apliecinātu *M&T* izpildi, ii) stingrajām ziņošanas prasībām, piemēram, kopējiem rādītājiem un pusgada datiem, un iii) revīzijas un kontroles sistēmu; atgādina, ka dalībvalstis uzskata, ka kontroles un revīzijas procedūras ir iespējams vienkāršot, nodrošinot labāku koordināciju starp iesaistītajiem dalībniekiem un izvairoties no vairākkārtējām pārbaudēm; turklāt atzīmē – atkal atsaucoties uz Komisijas 2024. gada ziņojumu par ANM –, ka dažas valstu iestādes norādījušas arī uz Komisijas veiktā atskaites punktu un mērķrādītāju novērtējuma neelastīgumu un uz stingrajām un resursietilpīgajām ANP pārskatīšanas procedūrām;

245. norāda, ka viens no ANM mērķiem ir palīdzēt dalībvalstīm īstenot vērienīgas reformas un investīcijas, lai padarītu dalībvalstu ekonomiku un sabiedrību ilgtspējīgāku, noturīgāku un labāk sagatavotu zaļās un digitālās pārkārtošanās procesam; ar bažām vērš uzmanību uz Revīzijas palātas konstatējumu Īpašajā ziņojumā 15/2024, kurā uzsvērts, ka dalībvalstu iesniegtie dati nav būtiski, kvalitatīvi un salīdzināmi un ka tie nav pietiekami, lai novērtētu progresu attiecībā uz pielāgošanos klimata pārmaiņām dalībvalstīs, tādējādi paverot ceļu iespējamai zaļmaldināšanai; pauž bažas par to, ka ANM varētu kļūt par finanšu instrumentu tradicionālo izdevumu virspusējai pārdēvēšanai par zaļiem izdevumiem; mudina Komisiju ANM satvarā ieviest mehānismu, kas ļautu izsekot investīciju ietekmei uz vidi un nodrošināt saskaņotību ar Savienības klimata mērķiem;

246. uzsver ANM ietekmi uz Savienības uzņēmumiem un MVU; norāda, ka ANM ir nodrošinājis MVU tiešu atbalstu 78 miljardu EUR apmērā, kas veido 12 % no kopējiem ANM izdevumiem, un ka plašākiem

pasākumiem, no kā guvuši labumu uzņēmumi, veltīti 152 miljardi EUR (23 % no kopējiem ANM izdevumiem); norāda, ka 2,75 miljoni MVU jeb aptuveni 11 % no visiem Savienībā aktīvajiem MVU, ir saņēmuši atbalstu no ANM; uzsver, ka no digitalizācijas iniciatīvām labumu guvuši gandrīz 600 000 uzņēmumu, savukārt zaļās pārkārtošanās projektiem, tostarp atjaunīgajai enerģijai un ūdeņradim, piešķirti 5,2 miljardi EUR;

247. ar bažām uzsver, ka nav izdevies veicināt pārrobežu projektus; pauž nožēlu, ka, neraugoties uz to, ka valstu atveseļošanas un noturības plānos ir iekļauti vairāki pasākumi, kas saistīti ar svarīgiem kopīgu interešu projektiem (*IPCEI*), un pārrobežu pasākumi *REPowerEU* nodaļās, mehānisma pārvaldība valstu līmenī nav pietiekami veicinājusi pārrobežu sadarbību; stingri uzstāj, ka Savienības finansējums būtu labāk jāsaista ar Savienības vispārējo mērķu sasniegšanu un tam būtu jārada ES pievienotā vērtība;

248. uzsver, ka Komisijas 2024. gada 10. oktobra gadskārtējā ziņojumā par ANM īstenošanu ir atzīta dalībvalstu reģionālo un vietējo iestāžu, pilsoniskās sabiedrības organizāciju, sociālo partneru un citu attiecīgo ieinteresēto personu nepietiekamā iesaiste valstu ANP sagatavošanā un īstenošanā; aicina cieši iesaistīt tās valstu ANP īstenošanā uz vietas;

249. mudina Komisiju neapstiprināt nevienu pārskatīto ANP, ja šādas pārskatīšanas rezultātā ANP varētu tikt iekļautas jau plānotas reformas vai investīcijas, kuras neatbilst ANM regulas nosacījumiem; norāda, ka jebkuras pārskatīšanas mērķim vienmēr vajadzētu būt pievienotās vērtības radīšanai un sinerģijas palielināšanai;

Pārredzamība

250. atgādina, ka dalībvalstīm – kaut arī tām netiek prasīts publicēt visus datus par galasaņēmējiem – saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2023/435 [1], ar kuru groza ANM regulu, ir prasīts publicēt informāciju par 100 galasaņēmējiem, kuri no ANM saņem lielākās finansējuma summas; atzinīgi vērtē to, ka Komisija, 2024. gada 10. oktobrī publicējot 2024. gada ziņojumu par ANM, tajā iekļāva atsevišķu pielikumu, lai nodrošinātu lielāku skaidrību par galasaņēmēja jēdzienu atbilstoši ANM regulai un par to, kādam jābūt par lielākajiem 100 galasaņēmējiem publicēto datu tvērumam; pauž dziļas bažas par to, kā Komisija ANM kontekstā interpretē jēdzienu “galasaņēmēji”, jo bieži vien tie tiek uzskaitīti tikai ministriju līmenī, turklāt apraksti ir nekonkrēti, un daudzi piemēri tam ir rodami

---

[1] Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2023/435 (2023. gada 27. februāris), ar ko groza Regulu (ES) 2021/241 attiecībā uz *REPowerEU* nodaļām atveseļošanas un noturības plānos un groza Regulas (ES) Nr. 1303/2013, (ES) 2021/1060 un (ES) 2021/1755 un Direktīvu 2003/87/EK (OV L 63, 28.2.2023., 1. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/435/oj).

gandrīz visos dalībvalstu iesniegtajos sarakstos; atkārtoti prasa, lai 100 lielāko galasaņēmēju sarakstā būtu norādīta faktiskā fiziskā vai juridiskā persona, kas ir pēdējais elements naudas pārvedumu ķēdē, un lai šī informācija tiktu darīta pieejama publiski piekļūstamā datubāzē, tā uzlabojot pārskatatbildību un paverot iespēju neatkarīgai uzraudzībai un vienlaikus ievērojot Savienības datu aizsardzības tiesisko regulējumu; pauž bažas, ka pretējā gadījumā būs problemātiski izmērīt ANM finansējuma ietekmi un garantēt tā atpazīstamību iedzīvotājiem, tomēr ņem vērā arī ANM rezultātu pārskatu un projektu karti; uzsver, ka gadījumā, ja Komisija turpinās atteikties nodrošināt pilnīgu pārredzamību, Parlamentam ir jāapsver visi pieejamie pasākumi atbilstības nodrošināšanai, lai novērstu līdzīgas interpretācijas piemērošanu pārredzamības noteikumiem citos finanšu noteikumos;

251. atgādina Komisijai, ka ir stingri jāievēro ANM regulas burts un gars un ka, pieņemot pamatnostādnes vai citus iekšējos dokumentus, tiem ir pilnībā jāatbilst likumdevēju sarunu rezultātiem; pauž pārliecību, ka tas tā nav bijis, kad Komisija, *REPowerEU* kontekstā sagatavojot norādījumus par ANP, pieņēma noteikumus par to, kā interpretējams jēdziens “galasaņēmējs”;

252. norāda, ka tas, ka nav iespējams pārliecināties par ANM finansējuma galasaņēmējiem, nopietni apdraud Savienības līdzekļu pārredzamību un izsekojamību un tādējādi arī Savienības finanšu interešu aizsardzību;

253. atgādina, ka stabila IT infrastruktūra ir būtiska datu vākšanai, programmu uzraudzībai un novērtēšanai un ka vadošās iestādes un saņēmēji kritiski vērtē prasīto informācijas līmeni un dublēšanos ar citām vietējām sistēmām; norāda, ka atšķirībā no kohēzijas politikas Revīzijas palāta ANM gadījumā norādījusi, ka valstu uzraudzības iestādes izmanto dažādas struktūras un pieejas, un tas varētu šķist mazāk uzticami, jo sniegtā informācija nav viendabīga, līdz ar to pastāv iespēja, ka kļūdu skaits varētu būt lielāks; šajā sakarībā uzsver, ka centralizētas, sadarbspējīgas sistēmas veicina efektīvu datu vākšanu un ziņošanu, savukārt sadrumstalotu sistēmu gadījumā tiek akcentēta nepieciešamība pēc racionalizētām pieejām;

254. atzinīgi vērtē to, ka pārstrādātajā Finanšu regulā ir noteikti horizontāli pasākumi centralizētai tīmekļa vietnei (finanšu pārredzamības sistēmai) Savienības līmenī, kas aptvertu visus Savienības finansējuma saņēmējus, un norāda, ka šī tīmekļa vietne ir paredzēta, lai pārvarētu pašreizējo sadrumstalotību, uzlabotu pārredzamību un atvieglotu saņēmēju publisko kontroli; norāda, ka Komisijai, sākot ar nākamo DFS (t. i., pēc 2027. gada), būs jāizmanto attiecīgie datizraces un riska novērtēšanas rīkā *Arachne* glabātie dati, lai pārredzamības nolūkos ievadītu datus centralizētajā tīmekļa vietnē, un ka saskaņā ar datu aizsardzības noteikumiem tīmekļa vietnē būs iekļauti tikai publiski dati, piemēram, attiecīgie dati par

saņēmējiem, līgumslēdzējiem, apakšuzņēmējiem un labuma guvējiem; turklāt uzsver, ka visām dalībvalstīm būs pienākums nodrošināt Komisijai piekļuvi šiem datiem, un tie būs ar automatizētiem līdzekļiem jāievada *Arachne*; pauž nožēlu, ka dalībvalstīm nav pienākuma obligāti izmantot *Arachne*;

255. norāda, ka saskaņā ar regulas 18. panta 4. punktu un 20. panta 5. punktu valstu ANP galīgā *M&T* izpilde ir jāpabeidz līdz 2026. gada 31. augustam; atgādina, ka Komisijai ir cieši jāsadarbojas ar ikvienu dalībvalsti, lai paātrinātu īstenošanu uz vietas, tostarp sniedzot regulārus norādījumus un – pēc pieprasījuma – tehnisko palīdzību, lai palīdzētu īstenot plānus; atkārtoti pauž bažas par *M&T* izpildes atcelšanas iespēju pēc ANM darbības beigām un mudina Komisiju novērst šādas situācijas;

256. aicina Komisiju noraidīt jebkuru ANP pārskatīšanas pieprasījumu, ja pārskatīšana samazinātu plāna vispārējo vērienu vai izslēgtu no ANP svarīgas strukturālās reformas, un par ANP prioritāti noteikt ar KVAI saistīto pasākumu pabeigšanu; turklāt aicina Komisiju palielināt tehnisko palīdzību dalībvalstīm, kuras ANM īstenošanā atpaliek;

Ieteikumi

257. aicina Komisiju rīkoties saistībā ar Revīzijas palātas ieteikumiem, kas pausti gada ziņojumā, kā arī attiecīgajos īpašajos ziņojumos, un atzinīgi vērtē to, ka Komisija akceptē lielāko daļu no tiem; aicina Komisiju tos īstenot un informēt budžeta izpildes apstiprinātājiestādi par īstenošanas gaitu;

258. aicina Komisiju pēc iespējas drīzāk piešķirt Revīzijas palātai pilnīgu piekļuvi jaunajam ziņošanas instrumentam par Atveseļošanas un noturības mehānismu (ANM) (*FENIX*);

259. turklāt aicina Komisiju:

i) rūpīgi līdzsvarot revīzijas un kontroles prasības ar administratīvo slogu, kas gulst uz dalībvalstīm un – nākotnē – uz sniegumu balstīto instrumentu atbalsta saņēmējiem; vienlaikus saglabājot pietiekamu kontroles un revīzijas līmeni, kas nodrošinātu stabilu Savienības finanšu interešu aizsardzību;

ii) cieši uzraudzīt atskaites punktu un mērķrādītāju pastāvīgu izpildi, īpaši pievēršoties tiem, kas saistīti ar revīziju, uzraudzību un kontroli, un nodrošināt pienācīgu uzraudzību attiecībā uz jebkādu iespējamu jau sasniegtu atskaites punktu un mērķrādītāju izpildes atcelšanu;

iii) izmantot Komisijas veiktajās dalībvalstu kontroles sistēmu pārbaudēs gūtos rezultātus, lai izdarītu skaidrus secinājumus par to efektivitāti, un veikt visus nepieciešamos pasākumus;

iv) izveidot Komisijā vienotu kontaktpunktu dalībvalstīm saistībā ar ticamības deklarāciju, kuram Revīzijas palāta var piekļūt, lieki neapgrūtinot dalībvalstis ar papildu pierādījumu pieprasījumiem;

v) sistemātiski reģistrēt un uzraudzīt visus pārkāpumus un krāpšanu, kas skar ANM līdzekļus;

vi) konsekventi un precīzi piemērot ANM regulas noteikumus attiecībā uz galasaņēmējiem, pārskatot norādījumus par atveseļošanas un noturības plāniem *REPowerEU* kontekstā (“*Guidance on Recovery and Resilience Plans in the context of REPowerEU*”) un sazināties ar dalībvalstīm par galasaņēmēju definīcijas pareizu piemērošanu; aicina Komisiju nākt klajā ar priekšlikumiem, paredzot prasību dalībvalstīm publicēt informāciju par visiem galasaņēmējiem;

vii) racionalizēt atskaites punktu un mērķrādītāju kontroli, īstenojot vienotas revīzijas pieeju, kas ļautu samazināt administratīvo slogu, konsolidēt revīzijas pienākumus starp Komisiju un Revīzijas palātu un koordinēt revīziju grafikus un prasības, lai izvairītos no kontroļu un revīziju dublēšanās un pārklāšanās, taču vienlaikus nodrošinātu Savienības finanšu interešu pilnīgu aizsardzību;

viii) palīdzēt dalībvalstīm padarīt IT sistēmas patiesi sadarbspējīgas, lai veicinātu efektīvu datu vākšanu, ziņošanu un apmaiņu starp dažādām valsts pārvaldes iestādēm un struktūrām, tādējādi ļaujot līdz minimumam samazināt dubulta finansējuma riskus, aktīvi veicot salīdzinošas pārbaudes starp attiecīgajām datubāzēm un sazinoties ar dalībvalstīm par to administratīvajām spējām, lai nodrošinātu, ka nenotiek dubulta finansēšana; šajā sakarībā norāda uz pozitīvajiem piemēriem, kas tika sniegti Revīzijas palātas 2024. gada oktobra konferencē par ES atveseļošanas un noturības finansējuma pārredzamību un izsekojamību;

ix) cieši sadarboties ar dalībvalstīm, lai nodrošinātu, ka atskaites punkti un mērķrādītāji, jo īpaši strukturālie vai ar konkrētām valstīm adresētajiem ieteikumiem saistītie atskaites punkti un mērķrādītāji, tiek pilnībā un rūpīgi īstenoti un netiek apstiprināti pārskatīti ANP gadījumos, ja pārskatīšanas rezultātā mazinātos mērķu vērienīgums vai būtu vājināti svarīgi pasākumi; iespēju robežās izvairīties no tādu plānu pārskatīšanas, kas būtu plānoto pasākumu “iesaiņošana” ANP atvarā, ja tie neatbilstu ANM regulas nosacījumiem;

x) stingri piemērot ANM regulas noteikumus, tostarp attiecībā uz maksājumu apturēšanu vai summu atgūšanu, it īpaši, ja netiek nodrošināta Savienības finanšu interešu aizsardzība;

xi) ļoti stingri piemērot daļējo maksājumu metodiku, tostarp attiecībā uz strukturāliem pasākumiem un pasākumiem, kas saistīti ar konkrētām valstīm adresēto ieteikumu īstenošanu;

xii) izstrādāt uz kvalitāti un datu salīdzināmību balstītu metodiku dalībvalstu progresa, kā arī taustāmo ieguvumu novērtēšanai zaļās un digitālās pārkārtošanās jomā;

xiii) nodrošināt, ka dalībvalstis rūpīgi piemēro ANM paredzētos atpazīstamības noteikumus, nodrošinot, ka ar mehānisma starpniecību īstenotajiem pasākumiem ir pievienota pienācīga norāde, ka tie ir Savienības finansēti;

xiv) sniegt tehnisko palīdzību, administratīvo atbalstu un konsultācijas dalībvalstīm, lai stiprinātu to administratīvās spējas, tostarp organizējot regulāras neformālās ekspertu grupas sanāksmes par ANM īstenošanu, lai apspriestu tehniskus aspektus un veicinātu labas prakses apmaiņu starp valstu iestādēm;

xv) ikreiz, kad tiek ierosināts pārskatīt kādu ANP, veikt visaptverošu analīzi par jauniem un pastāvošiem pasākumiem un par to, vai ar tiem tiktu aizstāti regulārie budžeta izdevumi vai pārkāpti citi ANP attiecināmības nosacījumi;

xvi) nodrošināt dalībvalstīm apmācību un atbalstu administratīvās kapacitātes palielināšanai, tostarp nodrošinot specializētu prasmju un zināšanu apguvi un sniedzot paraugprakses piemērus;

xvii) turpināt sadarboties ar Revīzijas palātu, lai pēc iespējas tuvinātu M&T interpretāciju;

xviii) attiecībā uz nākamās daudzgadu finanšu shēmas struktūras izstrādi, tostarp arī nākotnē gaidāmo uz sniegumu balstīto Savienības instrumentu īstenošanu, izmantot Revīzijas palātas ieteikumus, kas gūti darbā ar ANM, un īstenošanā gūto pieredzi;

xix) stiprināt nākotnē gaidāmo uz sniegumu balstīto instrumentu izstrādi, nodrošinot ciešāku saikni starp līdzekļu izmaksu un īstenošanas progresu;

xx) nodrošināt, ka jebkāda turpmāka ANP pārskatīšana, kā arī vispārējā īstenošana tiek veikta, cieši sadarbojoties un apspriežoties ar vietējām un reģionālajām pašvaldībām un citām attiecīgām ieinteresētajām personām, lai maksimāli palielinātu ANP ietekmi;

xxi) analizēt uz sniegumu balstīto instrumentu nepilnības un, nākotnē izstrādājot jaunas programmas, novērst šīs nepilnības;

xxii) nākamajā DFS balstīties uz augsta līmeņa sadarbspēju un datu apmaiņu starp dažādām valsts pārvaldes iestādēm un struktūrām, lai veicinātu efektīvu datu kopīgošanu un reāllaika atjaunināšanu vairākās platformās, tā ļaujot izsekot projektiem, kuri pārklājas, un līdz minimumam samazinot dubultas uzskaites un dubultas finansēšanas riskus.